

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122 3123, 3124,
3125 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78 180 Wien št. 105 241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40 —

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 telefon
3122 3123 3124 3125 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo.

Moralni temelji narodne obrambe

Sleheri med nami je tako zaposlen z vsakdanjimi dnevnimi opravki in skrbmi, da si zjutraj, ko na hitro pregleda svoj dnevnik, ne vzame trenutka časa za premišljevanje o tragiki, ki leži v kratkih brzovajnih poročilih s španskim in kitajskim bojišč. Čitamo brzovajke o krvavih bojih in bitkah okoli tuerskih klancev in planin, na bregovih Guadarama in kitajskih veletočkov. Pri tem skoraj nihče ne pomisli, koliko tragike, bolečin, trpljenja, ran, umiranja in strahot leži v sleherni vrsti teh kratkih brzovajnih poročil, ki beležijo samo kvadratne kilometre osvojenega ali izgubljenega ozemlja in tisoče za nje padlih žrtev. In vendar je še večina onih, ki čitamo danes naše dnevnike, sama prebivala strahote svetovne vojne, ki je orala s svojim krvavim plugom tako globoko tudi po naši ožji slovenski domovini, da o naši širši onstran Drine in Dunava niti ne govorimo.

Potrebno in koristno pa je, da se v teh časih, ko krvave okoli nas zopet čele generacije ljudi s prav takimi čustvi, hrepenenjem, ljubeznijo, upom in sovraštvom, kakor mi, čim večkrat zamislimo nazaj v vse ono, kar je bilo pred 20 leti in da skušamo oceniti dogodke okoli nas v njihovi resnični luči, po njihovem pravem pomenu. V dvojnem meri se nam nalaga ta dolžnost letos, ko smo v dvajsetem letu narodne svobode, ki je vstala iz krvi najboljših med nami, prelite zato, da bi bilo nam in našim potomcem duhovno in telesno boljše in lepše.

Ob prvih tednih 20. leta naše svobode in neodvisnosti posvetimo vsaj nekaj trenutkov njim, ki so izkrcavali v strelskih jarkih zaklonih, kavernah in granatnih lijakih in ki počivajo danes v naglo izkopanih, plitkih grobovih. Spomnimo se milijona nših mrtvih, vseh teh brezimnih bataljonov in polkov, ki so umirali prežeti vere v bodočnost in poslanstvo naše nacije. Poklonimo se njihovi žrtvi, ki je bila največja, kar jih more človek doprijeti. Padli so, da bi s svojo krvjo odkupili za nas in naše potomce svobodo, neodvisnost in mir ter nas za dolgo, dolgo očuvali pred najhujšo šibo božjo, vojno. Zato in samo zato je umiral cvet našega rodu na vseh frontah, kjer se je bila bitka med napredkom in reakcijo.

Umirali so za lepo bodočnost svoje zemlje in naroda brez računov in spekulacij. In ker so tako umirali, imajo tudi svoje pravice do nas in vseh onih, ki pridejo še za nami. Pravico, terjati od slehernega, ki se ni zagrizel z njimi v črno zemljo, da brani, čuva in krepi svobodo in neodvisnost države, ki so ji oni udarili temelje s svojo srčno krvjo in svojimi belimi kostmi. Države se ne ustvarjajo sleherne kvatre, niti vsako generacijo ne, temveč v stoletju morda samo enkrat. Pač pa lahko razpadejo in izginejo vsak trenutek, če ne stoji za njimi strnjena vojska na vse pripravljene državljanov.

Ko se je končala svetovna vojna, ta najgroznejša preizkušnja človeštva v dosedanjih svetovni zgodovini, so bili mnogi, ki so upali in verovali, da je bila zadnja. Na žalost se ta lepa pričakovanja niso obistnila. Toliko vojni spopadov se je še razvnelo v teh kratkih dvajsetih letih kakor morda še nikdar poprej v enakem razdobju. Res so bile in so te vojne pretežno lokalne značaja, a za prizadete niso nič manj težke in tragične, kakor je bila za večino civiliziranih narodov svetovna vojna. Zato že one desavirajo optimiste, ki so sanjali o večnem miru. A to še ni vse. Vedno na novo se zbirajo na mednarodnem obzorju oblaki, se pojavljajo znaki, ki prete z novim svetovnim požarom. Res si jugoslovanski narod ne želi ničesar bolj kot trajnega mira. Res si naša država uspešno prizadeva, da bi z vsemi drugimi živela v prijateljski in sporazumni. Pa vendar, kdo bi mogel za trdno orokovati, da vojna vihra, ako se razbese, ne bo potegnila v svoj vrtnec tudi nje. Nevidno in nespetno bi bilo, če ne bi računili s to temno možnostjo, kakor si vsi želimo in kakor smo pripravljene vse storiti, da ne pride nad nas.

Splošna sodba je, da bi bila nova svetovna vojna, če bi res zgrabila človeštvo, še hujša in še bolj uničujoča, kakor je bila ona pred dvajsetimi in več leti. Borci bi ne bili v njej samo vojniki na frontah, temveč tudi vsa zaledja, vse prebivalstvo daleč v notranosti držav. Na srečo se v lokalnih vojnah zadnjih dveh desetletij niso na veliko uporabljali in se ne uporabljajo strupeni plini, a kljub temu vidimo, koliko groze in trpljenja povzročajo in koliko žrtev zahtevajo letalske bombe že sedaj med vsemi sloji prebivalstva tudi med otroki in ženami, med starčki in onemoglimi.

Nova svetovna vojna bi bila na žalost totalitarna vojna. V njej bi v vsej

MED LONDONOM IN RIMOM Pomen Chamberlainovih razgovorov z italijanskim veleposlanikom Grandijem v Londonu

London, 19. februarja. b. O večeršnjem razgovoru italijanskega poslanika Grandija s premierom Chamberlainom se iz poudenega vira doznavajo naslednje podrobnosti:

Razgovor je bil v glavnem posvečen italijanskemu stališču v avstrijskem vprašanju ter razčiščenju italijanskega razpoloženja glede ureditve odnošajev z Anglijo. Grandi je angleškega premiera obvestil, da smatra Italija avstrijsko vprašanje za rešeno. Glede strelke izjave o neodvisnosti Avstrije lahko Anglija podvzame kako iniciativo v Rimu, vendar bi to ne imelo nikakega praktičnega rezultata, ker je italijansko zadržanje glede posledic berhtesgadenskih razgovorov v skladu z nemškim stališčem in je kancelar dr. Schuschnigg postopal po Mussolinijevih navodilih.

Glede ureditve italijansko-angleških odnošajev stoji Italija slej ko prej na stališču, da je pričakovati praktičnih rezultatov v tem pogledu le v primeru angleškega priznanja abesinske aneksije.

Zunanji minister Eden je podal večeraj v spodnji zbornici še eno izjavo o Avstriji, povedal pa ni v bistvu nič novega. Znova je poudaril, da Anglijo ureditev avstrijskega vprašanja zelo zanima, da bo pa v ponedeljek podal nekaj konkretnih izjav. Na vprašanje nekakega socialističnega poslanca ali bo stopil v stike z državami Male antante, ki so svojočasno obljubile svojo podporo pri posvetovanjih, predvidenih

v strelki izjavi, je Eden odgovoril, da angleška vlada računa tudi s to možnostjo.

V političnih krogih mnogo razpravljajo o Grandijevem obisku pri Chamberlainu. Vedno bolj prevladuje mnenje, da ni v zunanje-političnih vprašanjih nobenega bistvenega nasprotja med Chamberlainom in Edenom, temveč da gre v vseh takih primerih, ko smatra premier za potrebno, da sam intervenira, za nekakšno razdelitev vlog, ki se zdi od časa do časa nujna. V kolikor je v tem pogledu mogoče govoriti o razlikah, se v glavnem nanašajo samo na metode dela, ne pa na cilj.

Tako Eden kakor Chamberlain sta dejansko zagovornika zblizanja z diktaturami (Eden je to pred kratkim sam poudaril v svojem govoru v Birminghamu.) Oba hočeta doseči sodelovanje z Nemčijo in Italijo, razlika je samo v tem, da je Eden mnogo bolj skeptičen od Chamberlaina, ki bi rad z enim samim zamahom odstranil vse nevarnosti iz neposredne angleške bližine. Chamberlain je do neke mere pripravljen na kolonialne koncesije napram Nemčiji, Italiji pa bi za primer sporazuma obljubil gospodarsko in finančno pomoč. Eden je nekoliko bolj hladan in rezerviran v tem pogledu, ker je mnenja, da bi morali tudi Italija in Nemčija nekaj nuditi za primer da bi jima šla Anglija na roko, kajti sicer bi bila angleška dobra volja za sporazum kvečemu le izraz angleške slabosti. Razvoj dogodkov po Chamberlainu

novi pobudi lanske poletje je dal prav Eden. V poučenih krogih pravijo, da se Chamberlain spušta v pogajanja s prevetkim zaupanjem, Eden pa ostaja nezaupljiv tudi, kadar se pogaja.

Nazvlic vsemu sodijo na poučenih mestih, da je sedanjí trenutek zelo ugoden za nov angleški poskus zblizanja z Italijo, kajti odgovorni angleški državniki so še vedno mnenja da Mussolini v avstrijskem vprašanju še ni povedal svoje zadnje besede. Zato pričakujejo tu, da bo premier Chamberlain nadaljeval svoje napore za zblizanje z Italijo in da je v prihodnjih dneh pričakovati v tem pogledu nekaj njegovih novih pobud, v katerih bi bila prikrita angleška diplomatska reakcija na poslednje dogodke po berhtesgadenskem sestanku avstrijskega in nemškega kancelarja. To je morda glavni razlog, zakaj nočejo sedaj v Londonu s prehudim pesimizmom še bolj poslabšati mednarodnega položaja, ki je nastal po tem sestanku.

Važna seja angleške vlade

London, 19. febr. o. Veliko pozornost je v vsej politični javnosti in v diplomatskih krogih izzvalo nenadno sklicanje današnje izredne seje angleške vlade. Angleška vlada se sestaja v sobotah le v res izrednih razmerah. Zadnja sobotna seja je bila meseca januarja 1. 1938. na večer pred odstopom kralja Edvarda VIII.

Današnja seja je trajala nad tri ure in

je bila posvečena v prvi vrsti vprašanju, ki se tičejo razvoja položaja v srednji Evropi, zlasti v zvezi z novim položajem Avstrije. Druga glavna točka so bila pogajanja, ki naj bi se pričela z Italijo.

Kar se tiče Avstrije, je angleška vlada sklenila prepustiti pobudo Franciji, bo pa podpirala vsako akcijo, ki stremi za tem, da se zajamči samostojnost in neodvisnost Avstrije.

Glede pogajanj z Italijo so se znova pojavila v gladi sami precejšnja nesoglasja. Min. predsednik Chamberlain je osebno prevzel pobudo za razgovore z italijanskim poslanikom Grandijem. Pripravljen je sprejeti vse glavne zahteve Italije ter izločiti iz pogajanj vprašanja španije, italijanske propagande po radiu in italijanskih posadk v Libiji. Zatrjujejo, da bo ponovno stopil v stike tudi z Mussolinijem. Njegov cilj je namreč ponovno ožvilenje strelke fronte čeprav ne misli pri tem na sklenitev kakšnega novega pakta.

Odgovor, ki ga je sporočil angleški vladni italijanski poslanik Grandi na njeno vprašanje glede Avstrije, je angleške vladne kroge zadovoljil. Italija ne misli za sedaj zavzeti glede Avstrije niti kakšnega posebnega stališča, ter je pripravljena pristati na splošna pogajanja na temelju sklepov strelke konference skupno z Anglijo in Francijo.

Tudi Delbos bo podal ekspozé

Pariz, 19. febr. b. Predsednik zunanje-političnega odbora parlamenta je obvestil člane tega odbora, da je zunanji minister sprejel povabilo odbora, naj b čimprej podal ekspozé o sedanjem mednarodnem položaju. Delbos bo poročal odboru v četrtek. Verjetno je, da bo Delbos e dni p'zval vse francoske poslanike v tujini na skupno posvetovanje.

Danes Hitler!

Nemški državni zbor se bo sestal ob 13. ter bo po Hitlerjevem govoru zasedanje zopet zaključeno

Berlin, 19. febr. br. Po vsej Nemčiji so izvršili danes zadnje priprave za jutrišnji govor kancelarja Hitlerja pred državnim zborom, ki ga pričakuje z veliko napetostjo vsa mednarodna javnost. Vse narodno-socialistične organizacije so sklicale posebna zborovanja, na katerih bodo skupno po radu sledili Hitlerjev izjavam, po govoru pa priredili posebne manifestacije Hitlerju in avstrijskim narodnim socialistom. Po odredbi oblasti morajo jutri dati na razpolago vse svoje prostore vse restavracije gostilne, kavarn, kinematografi, gledališča in sploh povsod, kjer je kakšna večja dvorana, da bodo lahko sledili Hitlerjevemu govoru tudi oni, ki sami nimajo sprejemalnikov.

Kroilovo opero, kjer bo zasedal državni

zbor, kakor tudi vsa bližnja okolica, so danes pregledali in zastražili posebni oddelki Hitlerjevih zaščitnih formacij.

Zasedanje državnega zbora se bo pričelo točno ob 13. Po kratkem otvoritvenem govoru maršala Göringa bo takoj povzel besedo kancelar Hitler, po njegovem govoru pa bo zasedanje zaključeno.

Razen vseh nemških radijskih postaj bodo prenašale Hitlerjev govor tudi vse avstrijske, madžarske, italijanske in švicarske radijske postaje, ter praška radijska postaja II. O polnoči bodo prenašali Hitlerjev govor posnet na gramofonskih ploščah, za prekomorske kraje in bodo prenos prevzele vse postaje v Kolumbiji, Čilu, Urugvaju in Montevideu.

Nova Francova ofenziva pri Teruelu

Francove čete so se zopet močno približale mestu, ki je v republikanski posesti

Barcelona, 19. febr. AA. Nacionalistični oddelki so izvedli večeraj hud napad v odseku Siera Corde, nekaj kilometrov vzhodno od Teruela. Vlade čete so se morale umakniti. S pomočjo letalstva se je nacionalistom posrečilo omajati fronto vladnih čet. Boji še trajajo. Republikanski oddelki se energično upirajo na Sv. Barbari. Da preprečijo obkoljevalni manever pri tej točki, ki obvladuje mesto.

Salamanca, 19. febr. AA. O večeršnji zmagi nacionalistov pri Teruelu poročajo, da o sedaj vse nacionalistične čete zbrane na vzhodnem obrežju reke Alfambre. Topništvo

in letala ščitijo prodiranje pehote. Sovražnik je na taktično važnih mestih postavil pravi zid 800 strojne sovjetskega, francoskega, severnoameriškega in češkoslovaškega izdelka. Dasi je bila reča obramba zelo obsežna, so izgube nacionalistov razmeroma majhne. Nacionalistična pehota je v kratkem času zasedla 20 utrjenih višin. Postojanke, ki so bile do večera zavzete, so 5 do 8 km vzhodno od reke Alfambre. Nacionalistične čete so sedaj 2 km pred Corbelanom, ki je približno 10 km severovzhodno od Teruela. Zavzale so tudi postanke južno od Corde.

Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Večar so naše čete nadaljevale prodiranje ob reki Alfambri. Zlomile so sovražni odpor in silajno zmagale. Zavzale so Vertio de Camogilio in vrhova El Cholo in Torano in tudi vrhove 1283, 1246, 1061, 1047 in 1015. Navdušenje čet je velikansko. Sovražnik izgube so težke. Samo v enem odseku je padlo nad 1000 milčnikov. Ujeli smo 875 milčnikov in zaplenili ogromno vojnega materiala. Posebno delavno je bilo letalstvo.

Na astremadurski fronti je sovražnik trikrat napadel v odseku Arguijen in Jelamez, bil pa je odbit. V petek smo zavzeli važno sovražno postojanko Cortijo dela Oza.

Teruel ogrožen

Saragossa, 19. febr. AA. Večeršnja zmagica nacionalistov severno od Teruela je spravila branilce mesta v tak položaj, da ne bodo mogli dolgo vzdržati. Nacionalisti pritiskajo na Teruel na črtah, ki segajo do ceste Camin Real-Alacani. Republikanci razpolagajo samo z dvema važnima postojankama severno od Teruela, z masivom Sv. Barbare in z Masauetom. Njun padec, ki je neizogiben, bo pomenil tudi padec Teruela.

Papanin rešen

Moskva, 19. febr. br. Z ledolomilca »Tajmira« poročajo brezlično, da so danes končno rešili Papanina in tovariše. Ledolomilca »Tajmir« in »Murmansk« sta po težavni poti prodrla tik do ledene plošče, na kateri je bilo Papaninovo taborišče ter sta vzela na krov vse člane ekspedicije, vse instrumente ter vse važnejšo opremo taborišča. Oba ledolomilca sta takoj nato krenila nazaj proti jugu.

Borba za Avstrijo

Avstrijski uradni list naglašja, da v zvezi z berhtesgadenskim dogovorom ni pričakovati več v Avstriji nobenih novih ukrepov

Dunaj, 19. febr. br. Današnji dunajski listi objavljajo oficijozna poročila, ki posebno poudarjajo, da so reforme, ki so postale potrebne v zvezi z berhtesgadenskim sestankom in dogovorom, končane. Vse, kar je bilo potrebno za boljše razmerje z Nemčijo, je sedaj izvršeno in so netočne vse napovedi, ki govorje še o nadaljnjih dalekošnjih reformah. Uradna »Wiener Zeitung« poudarja, da spadajo med reforme, ki so bile potrebne: 1. Preosnova vlade, ki jo posebej obelodružuje prevzem notranjega in varnostnega ministristva po narodnem socialistu Seys-Inquartu. 2. Splošna amnestija, ki je že do kraja izvedena. 3. Sprejem narodnih socialistov v domovinsko fronto. S temi ukrepi je storjeno vse, kar je bilo za sedaj potrebno. V tem okviru se bo sedaj razvijal notranjepolitični položaj Avstrije in ne bo nobenih novih ukrepov več.

Avstrijskim narodnim socialistom je dana sedaj možnost zakonitega dela, toda le v okviru patriotske fronte in drugih avstrijskih ustanov, kakor objavljajo oficijelno. To delo se bo moglo razvijati le na podlagi avstrijske ustave, ki izključuje vsako ustanavljanje političnih strank. V zvezi s temi prepovedmi bo nemška država izdala ukrepe, ki naj preprečijo, da bi se nemška narodno socialistična stranka vmešavala v avstrijske notranje zadeve. Sedanjí način gospodarske izmenjave z Nemčijo bo ostal neizpremenjen in tudi v denarni politiki se ne bo nič spremenilo. Da bi se zboljšali gospodarski odnošaji med Avstrijo in Nemčijo, pa bodo v trgovinskem ministristvu ustanovili odsek za trgovinsko sodelovanje med obema državama, ki mu bo načeloval dr. Fischböck, ravnatelj avstrijske zavarovalnice.

Vodstvo domovinske fronte je sklenilo, da morajo vsi narodni socialisti, ki vstopijo v domovinsko fronto, prisesti, da bodo branili avstrijsko neodvisnost. Nadalje pravi uradno poročilo predsedstva domovinske fronte, da se domovinska fronta ne more deliti ali pa cepiti vendar na dopustila, da se njeni člani lahko bolj zani-

majo za nemško idejo ali pa za socialna vprašanja. Najvažnejši je sklep, da bodo izključeni vsi Avstrijci, ki bi s svojim delom sabotalni delo za pomirjenje med Avstrijo in Nemčijo.

Hitlerjevske manifestacije v Gradcu

Gradec, 19. febr. w. V zvezi z amnestijo političnih jetnikov se je danes vršila v Gradcu velika nacionalna manifestacija. Nad 20.000 oseb je z baklami, zastavami s kljukastimi križi ter med vzklikanjem »Živel Hitler!« korakalo skozi notranje mesto. Na Franzovem trgu se je nato vršilo zborovanje, na katerem so govorniki poudarjali veliko važnost berhtesgadenskega dogovora. Do 9. večer pri manifestaciji ni prišlo do nobenih izredov. Policijske straže so se zadržale popolnoma pasivno ter so pustile mirno pasirati množice.

Nove Hitlerjeve zahteve

Basel, 19. febr. o. »National-Zeitung« poroča z Dunaja, da je notranji minister Seys-Inquart, ki se je davi vrnil iz Berlina, prinesel avstrijski vladi nove zahteve kancelarja Hitlerja, po katerih naj bi se narodnim socialistom dovolilo svobodno nošenje hitlerjevskih znakov in izobešanje hitlerjevskih zastav. Prav tako naj avstrijska vlada zajamči narodnim socialistom popolno svobodo organiziranja in zborovanja. Končno zahteva Hitler, naj se amnestija razširi tudi na člane takozvane avstrijske ležije, ki so zaradi svojega političnega udeinstvovanja pobegnili iz Avstrije v Nemčijo, kjer so osnovali pod imenom avstrijske ležije svojo posebno organizacijo. Po informacijskih lista so v dunajskih klerikalnih krogih zelo ogorčeni nad temi zahtevami ter nasešajo, da bi izpolnitev teh zahtev pomenila dejansko vstomerjenje Avstrije. Zato je verjetno, da bo avstrijska vlada te zahteve odklonila, zlasti še, ker bi to pomenilo tudi razpad patriotske fronte.

Kaj hoče Nemčija od ČSR

Zanimiv članek v ugledni angleški reviji o položaju Češkoslovaške »med svobodo in nevarnostjo«

London, 19. febr. b. V »Contemporary Review«, ugledni angleški reviji za zunanje-politična vprašanja, je izšel članek »Nemčija in Češkoslovaška«, ki podrobno analizira zlasti zahteve tretjega rajha glede sudetskikh Nemcev. Članek navaja dva glavna pogoja, ki jih današnja Nemčija postavlja Češkoslovaški za ureditev medsebojnih odnošajev: odpoved vseh zavezniških pogojev, s katerimi se je Češkoslovaška zavarovala, ter priznanje takšnih pravic Henleinovi stranki da bi imela v bodoče vpliv tudi na češkoslovaško zunanjo politiko. Po izpolnitvi teh dveh pogojev bi nato Nemčija v kompenzacijo priznala nedotakljivost češkoslovaških mej in bi se navidezno tudi za usodo sudetskikh Nemcev ne interesirala, ve ker se zaveda, da bi z nemškimi Sudeti pridobila izrazito pasivne kraje, ki bi nieno gospodarstvo samo ohremenili. Izguba samostojne češkoslovaške zunanje politike bi bila potentna, ker kompenzacija z usvaritvijo nemškega pritiska na češkoslovaške meje, zlasti pa z nemško enostranitvijo iredentističnih teženj glede Sudetov.

Čehoslovaki teh pogojev ne morejo sprejeti, ker bi to pomenilo njih popolno preddajo volji Berlina. Iz nekdanjega avstrijskega vazalstva bi prešli v nemško vazalstvo. Zato je razumljivo, njih stališče, da raje izkrcvajo do zadnjega moža kakor da bi dopustili samo možnost take kupitje v svojo škodo. Pri vsem tem še vedno lahko upajo, da bodo s svojimi zunanje-političnimi zvezami preprečili usodno vojno v srednji Evropi in s tem ohranili svojo samostojnost. V praških uradnih krogih sodijo namreč, da tudi današnja Nemčija ne bi vzdržala vojne na dve strani in da je zato navzlic vsem rasprotnim polavam le malo verjetno, da bi Nemci zgrabili za oružje z devizo o razbitju Češkoslovaške.

Članek zaključuje vprašanje: Kaj sledi iz tega za Anglijo? Anglija naj, kolikor le more, podpre napore za sporazum med Čehoslovaki in Nemci, obenem pa naj stori vse, kar je v njeni moči da prepreči nastanek takega položaja v srednji Evropi in v Evropi celoti, da bi Nemci smatrali svojo morebitno vojno že v naprej za dobljeno.

Naši kraji in ljudje

Počastitev ravnatelja Mirka Poliča

V torek bo svečana premiera Mozartovega „Don Juana“

Ljubljana, 19. februarja. Z vzporeditvijo Mozartove opere „Don Juan“ bo v torek zvečer združena proslava 25 letnega umetniškega dela ravnatelja opere g. Mirka Poliča, čigar osebnost je znana po vsej naši državi, pa tudi izven njenih meja in čigar ime se je ob najrazličnejših glasbenih prilikah proslavilo na kar najlepši način.

Rodil se je 3. januarja 1890 v Trstu kot sin tiskarja Poliča. Leta 1908. je maturiral na gimnaziji. Zgodaj je pokazal svoj dar in veselje do glasbe in se zato posvetil strokovnemu študiju. 15. maja leta 1913. je prejel sprejeto o zaključnem izpitu na konservatoriju G. Verdi v Trstu, in v letu 1914/15 je obiskoval konservatorij Tartini, o čemer prica frekvencijsko sprejeto. Med tem se je že pridno udeleževal v tržaškem muzikalnem življenju, kjer je bil zborovodja Sentjakobčanov, nato redni kapelnik Dramatičnega društva, ter je kot tak vodil vzporedno različnih slovenskih in drugih oper: Ksenija, Prodano nevesto, Zrinski itd., k' so mu pripomogle do prvih uspehov in priznanj. V Trstu je deloval v gledališču 2

let in 5 mesecev, nato ga najdemo v Osljaku v Narod. kazališču od 1./IX. 1915 do 15./XI. 1923. Tu se je z vso njemu lastno prizadevanostjo in delavnostjo zavzel za opero ter jo dvignil na omembe vredno višino. Od 16. novembra 1923. do 18. avgusta 1924 je vršil v Zagrebu na Narodnem kazališču dolžnost sekretarja opere, od njegovega odhoda od tam pa do 30. maja je bil v isti funkciji v beograjskem Narodnem pozorišču. Dne 30. maja 1925 pa je postal ravnatelj ljubljanske opere in torej deluje pri nas že neprestano nad 12 let.

Odveč bi bilo govoriti o podrobnostih njegovega delovanja, saj ni Ljubljancina, ki bi ne poznal naše opere, njegovega nivoja, njegovega repertoarja in njenih stremenj. Vsak, kdor je imel kdaj priliko videti direktorja Poliča pri delu, mu mora priznati resnično požrtvovalno delavnost in prizadevanje, da bi bila naša opera zavod, ki dostojno predstavlja slovensko glasbeno umetnost. Priznati mu moramo, da ima za seboj lepe uspehe, plodovite sezone z uspešnimi predstavami, številne krsne predstave domačih in tujih oper, skratka živo stremenje, da nudi občinstvu pester in izbran muzikalni repertoar. Podrobneje bomo o njegovem delu izpregovorili v torek omejujemo se danes bolj na podatke o življenju odličnega glasbenika.

Med skladatelje, ki so mu posebno ljubili, spada Mozart in zato s' ga je izbral za svojo proslavo. Zrežiral in dirigiral bo „Don Juana“, delo v katerem prihaja Mozartov slog v nešteti odtenkih do blestečega izraza. Torkova premiera bo večer, posvečen umetniškemu delu zaslužnega moža, ki je vložil v svoj življenjski poklic vse svoje sile in moči, da bi uspevala slovenska umetnost kar najlepše na našem domačem odru. Občinstvo se bo imelo pri tako odlični mu za njegovo stremenje in za njegove dosežene uspehe.

Nemci slavijo Vuka Karadžića

Odlično prirejena spominska akademija v Monakovem

Monakovo, 18. februarja. V sredo je prineslo „Jutro“ oceno prof. Murkove knjige: „Das Original von Goethes Klaggesang von der edlen Frau des Asan-Aga (Asanaginica in der Litteratur und im Volksmunde durch 150 Jahre)“. Naključje pa je naneslo, da se je dva dni po tem (17. februarja) vršila v Monakovem spominska proslava 150-letnice rojstva Vuka Karadžića.

Proslava, ki jo je priredila Nemški akademija se je vršila v domovini Monakovskega kluba. Na njo so prišli odlični predstavniki tukajšnjega znanstvenega kroga. Našega poslanika v Berlinu pa je zastopal lektor srbohrvaščine na berlinski univerzi dr. Milivoje Seveda je bila polnoštevilno zbrana tudi naša kolonija v Monakovem. Glavni govornik je bil univ. prof. M. Trivunac, ki je tudi predsednik nemško-jugoslovenskega društva v Beogradu.

Svečanost je otvoril s pozdravnimi besedami predsednik Nemške akademije, rektor monakovske univerze dr. Kölbl, ki je v toplih besedah pozdravil prof. Trivunca kot gosta in še posebno kot bivšega monakovskega študenta. Zatem je še govoril prof. G. Gesemann iz Prage.

Kot uvod v slavnostni govor je Leonora Ernestova citirala v Goethejevem prevodu

dve srbski baladi, posebno znano „Klaggesang der edlen Frau des Asan-Aga“ Lily Schmidtova pa je z občutkom zapela dve Brahmovi pesmi.

Potem je prof. Trivunac v več ko enournem govoru „Goethe in jugoslovenska narodna pesem“ razčlenjeval Goethejeve stike z južnimi Slovani. Dolgo časa se je tudi mudil pri Vuku Karadžiću in Kopitarju. Glede Goethejevih prevodov srbskih narodnih pesmi posebno Hasanaginice je poudarjal zanimive duševne okoliščine, ki so v tistem času privedle Goetheja, da je pričel prevajati srbske balade. S posebnim poudarkom se je potem še ustavil pri najnovejši Murkovi študiji o Goethejevi „Hasanaginici“, in je iz nje citiral nekatere važnejše odlomke.

Izbrano občinstvo se je s prisrčnim odobravanjem zahvalilo prof. Trivuncu za uspešno izvajanje.

Po uradni proslavi se je v klubskih prostorih Monakovskega kluba vršila večerja, kjer se je tudi mnogo razpravljalo o iskrenem kulturnem sodelovanju med Jugoslavijo in Nemčijo. Eden prvih korakov bo skorajšnja ustanovitev stolice za srbohrvaški in slovenski jezik na monakovski univerzi.

Zdenko Mrmolja

Pregled lanskega kriminala v Ljubljani

Statistika je nekoliko zadovoljivejša od prejšnjih let

Ljubljana, 19. februarja. Poročilo o gibanju kriminala, ki ga je pravkar objavila policijska uprava za področje velike Ljubljane nam kaže za lansko leto vsaj delno razveseljujočo sliko kakor predlanskim. Število aretacij, ki je na področju naše policije zneslo v letu 1932, ni manj kakor 6094, je lani padlo na 5013, s čimer se stanje znatno približuje številki pred tremi leti. Izmed aretirancev je bilo 1819 izročenih sodišču, 1490 drugim oblastem, na svobodo izpuščenih je bilo 1709. Prijav zaradi kaznivih dejanj so varnostni organi podali 12.345, pri dežurnem uradu na policijski upravi pa 4107 (1370). Število policijsko kaznovanih oseb ki je predlanskim doseglo 5230, je letos padlo na 4600.

Umora, najtežje vrste zločina, poročilo

za lansko leto ne navaja, prav tako je ostala prazna rubrika o detomorih.

Uboji so bili lani izvršeni 3. težkih telesnih poškodb 22 (25), požigi 4 (2), ropov 9 (2). Število tatvin je padlo na 1777 (1874), njim se pridružuje 86 ponesverb (125) in 168 prevar (171). Zanimivo je, da je padlo tudi število primerov s ponarejanjem denarja in razširjenjem falzifikatov na 30 (49). Nesorazmerno pa se je lani razširilo po mestu in periferiji beračenje, ki ga policijsko poročilo označuje pod značko »delomrznost«. Proti proslavkom so policijski organi nastopili lani ni manj kot v 3216 primerih (1501), kar nas opozarja, da se mnogi izmed nesrečnikov, ki jih je doba brezposelnosti vrgla iz tira, kljub postopnemu izboljšanju gospodarskih razmer ne morejo več vrniti k redu in delu.

Zaradi odprave plodu je policija preganjala 5 žena (13). Splošnih pregreškov zoper spolno moralno beležilo poročilo 13 (22), posilstev 10 (9). Kaznivih dejanj zoper javni red in mir je bilo 612 (844), nasilstev proti javnim organom 14, žalitev in klevet uradnih oseb 8. Sem spadajo tudi lahke telesne poškodbe, ki jih je bilo 167, in pa prestopki prekrščenja policijske ure, ki so padli od 192 na 180, ter kajenja nočnega mira, ki so prav tako padli od 1302 na 1010. Ropi, tatvine, ponesverbe in goljufije so skupno povzročili blizu 2½ milijona dinarjev škode, oškodovancem pa je bilo povrnjenih samo 1½ milijona. Odgnanih je bilo iz Ljubljane 1170, izgnanih pa 93 oseb.

Najžalostnejšo sliko razvratnih socialnih

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je DARMOL

Na očeta je streljal

France Žunković obsojen pred mariborskim sodiščem

Maribor, 19. februarja.

V Sesterzah se je pripetil dne 19. novembra 1937 tragičen dogodek, ko je sin s puško nameraval ustreliti svojega očeta. Pri posestniku Žunkoviću so bili namreč čestokrat prepri in je že večkrat prišlo do hudih nastopov med starim Janezom Žunkovićem in njegovim 38 letnim sinom Francem Žunkovićem. Kritičnega večera pa sta se oče in sin zopet sporekla in je končno sin stekel v sobo, pograbil dvocevno lovsko puško ter iz daljave 4 do 5 m oddal proti svojemu očetu dva strela, ki sta zadela očeta v levo stran glave, tako da se je zgrudil na tla in v mlaki krvi obležal nezavesten. Hudo ranjenega očeta so takoj odpremili v bolnišnico, kjer so

in moralnih razmer nam kaže statistika samomorov. Lani si je na področju policijske uprave vzelo življenje nič manj kakor 54 ljudi. Predlanskim je statistika zapisala samo 44, a leto poprej samo 22 samomorilcev. Poizkušnih samomorov je bilo lani 40, predlanskim 34, leto poprej 27. Temu tragičnemu poglavju naj pripisemo še številke o prostituciji, saj pomeni ljubezen za denar nekašen moralni samomor ženske. Lani je imela policija s pocestnicami opravka v 240 primerih, predlanskim 320 in 117. Med njimi je bilo 37 začetnic (32), sodišču je bilo izročenih 97, v bolnico oddanih 71, v prisilno delavnico 8.

Izredno visoko je tudi število prestopkov cestnega policijskega reda in uredbe o zaščiti javnih cest in prometa na njih: 3257. Raznih cestnih nezgod, pri katerih je intervenirala policija, je bilo 160 (169), med njimi karambolov med vozili 130 (134). Da ima naša prometna policija iz dneva v dan več opravka, je pač v največji meri v zvezi z dejstvom, da na naših cestah stalno rase število vozil. Ob pričetku leta 1937. je bilo vsega skupaj registriranih 884 motornih vozil, med njimi 458 potniških, 160 tovornih avtomobilov in 266 motornih koles. Do konca leta je priraslo 14 potniških, 1 tovorni avtomobil in 70 motornih koles. Biciklov je bilo na pričetku leta 15.058, ob koncu 16.302. Žalostna je samo usoda fjakarskih voz, ki so lani vnovič nazadovale od 150 na 135.

mu zdravniki s takojšnjo operacijo rešili življenje, sin pa je odšel k sosedom ter jim poveljal, da je očeta ustrelil in da je mrtev. Čakal je mirno na orožnike, ki so ga aretirali.

Epilog žalostnega dogodka je bil danes dopoldne pred malim kazenskim senatom, kjer se je moral zagovarjati 38 letni Franc Žunković, obtožen da je nameraval usmrtiti svojega očeta. Pri razpravi je Žunković izpovedal da ni hotel očeta ubiti, ampak da ga je hotel samo prestrašiti. Oče je pri razpravi prošil za svojega sina, naj ga sodišče oprosti vsake kazni. Senatni predsednik s. o. s. dr. Turato pa je po kraštem posvetoivanju razglasil sodbo, da je France Žunković obsojen na 1 leto in 6 mesecev robj.

Po nedolžnem zaprt zaradi uboja

Žalostni dogodek v sveti noči pojasnjen

Litija, 19. februarja

Včeraj in danes je bilo skoraj po Sentalbertu v Litiji. Na sreskem sodišču so zasliševali priče v zadevi znanega božičnega dogodka, ko je bil na poti k polnočnici zaboden 17-letni Milan Grošelj, sin posestnika, po domače Komulčarjev iz Jarš pri St. Lambertu. Fantje so se bili nasrkali žganja in so bili na poti skozi Senožeti precej glasni. Razdelili so se v več skupin. Grošljev Milan je stekel za prvo skupino, s kolcem je kresnil nekoga po glavi, takoj nato pa se je zgrudil s krikom: »Na pomoč, zaboden sem! Obležal je negiben. Ko so mu odpeli suknjo so našli na trebuhu široko rano, iz katere so mu uhajala čreva.

Prenesli so ga v bližnjo hišo. Na pomoč so poklicali dr. Lebingerja iz Litije, ki je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Milan je takoj potem, ko je bil zaboden, zadržal, da ga je usekal Viktor Oček, mežnarjev sin z Jablanca. Maščevalno so nato planili fantje na Očekovega, ga pobili na tla in ga močno pretepli. Med pehanjem pa se je Očeku, ki je bratranec ranjenca Milana, posrečilo izmuzniti se in pobegniti v temen gozd, kjer se je skril pred napadalci. Vsega pobitega so naposled našli zagorski orožniki in ga odpelali v zapor Oček je venomer zatrjeval, da je nedolžen, vendar je moral od sedeti doslej dva meseca v preiskavi. Iz Litije so ga odvedli v ljubljanski zapor.

Žalostni dogodek je vzbudil v St. Lambertu mnogo ogorčenja, posebno še, ko je iz Ljubljane prišlo sporočilo, da je Milan Grošelj podlegel že naslednji dan po prevozu. Njegova mati je zbolela in tudi njo so morali prepeljati v bolnišnico, kjer ji žalost za sinom ne da do okrevanja.

Zadnje čase se je pa začelo med fanti šušljati da Viktor Oček menda le ni kriv Eden izmed udeležencev božičnega pretepa je raztrosil okrog, kaj mu je usodno noč povedal prijatelj Ivan Ostrožnik, 20-letni posestnikov sin iz Vodc na Čolnšami. Ko se je zgrudil do snrti ranjeni Milan Grošelj, je potegnil Ostrožnik svojega prijatelja iz gneče. Nato je Ostrožnik pokazal prijatelju okrvavljen nož in mu rekel: »Glej, s temle sem zabodel Komulčarjeva!« Potem je Ostrožnik obrisal krvavi nož ob hlače, ga zaprl in vtaknil v žep.

Prijatelj je tedaj Ostrožnika ukoril: »Kaj se boš neki bahal, saj si pijan. Saj se še pretepati ne znaš, pa se boš kral!« Ostrožnik je pa le trdil svojo: »Dobro sem ga stihnil!«

Po dvadnevem zaslišanju prič se je sum močno zgostil okrog Ivana Ostrožnika. Ko so mu zdaj sporočili, da bo ostal v priporu, se je nenenkrat skesano vdal in priznal, da je res zabodel Milana Grošlja. Nato je Ivan Ostrožnik izpovedal nekatere podrobnosti žalostnega dogodka. Bil je v prvi skupini fantov. Tedaj je prišel nekdo za njim — bil je Milan Grošelj — stisnil je Ostrožnika z eno roko za vrat, v drugi pa je imel kol, s katerim je Ostrožnika udaril po glavi. Ostrožnik je bil za trenutek ometen, nato pa je hitro segel v žep po nož in zamahnil po napadalcu. Udar je bil usoden. Prereza! je Grošljevemu Milanu suknjo, obleko in trebuh. Ostrožnik sicer trdi, da je napadalec le rahlo sunil in da je bržčas zadal kdo drugi Grošlju smrtni udarec. Toda zdravniško spričevalo trdi, da je imel umrli Milan Grošelj le eno rano.

Zdaj, ko je Ostrožnik v preiskovalnem zaporu, so se odprla vrata Viktorju Očeku, ki je po nedolžnem sedel za zapah. Ljudje se sprašujejo, kako je mogel umirati Milan osumiti bratranca. No, fantje so bili pač opojeni, noč je bila temna in tako ga je lahko zamenjal. Kakorkoli, dogodek je dovolj žalosten, da vzpodbuja vnovič k odločni zahtevi: Fantom ne dajate žgane pijače! Nož mora iz fantovskih rok!

In memoriam

Roman M. Bradaška

konjeniški kapetan I. kl. in slušatelj II. letnika višje šole vojne akademije

Beograd, 18. februarja. Pred dobrim mesecem dni je bil še čil in zdrav, a v nedeljo 20. t. m., ob tridesetdnevni njegove smrti se bo v beograjski stolnici brala maša zadušnica za njim.

Roman Bradaška je bil po rodu Ljubljančan. Ko ga je po težki operaciji grla doletela smrt se ni dopolnil 33. leta starosti. Gimnazijo je študiral v Ljubljani, potem pomorsko akademijo v Bakru, pa je nato dovršil gimn. v Beogradu in 1. 1923.

Lepo in dobro ohranjeno perilo,

če vzameš vedno SCHICHTOVO TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje ženske hvala

stopil v vojno akademijo, katero je s svojim 51. letnikom dovršil s prav dobrim uspehom leta 1925. in je tedaj postal konjeniški podporočnik. Služil je v Zagrebu, Nišu in Skoplju, a v letih 1931. do 1933. je bil komandir v obmejni četi na bolgarski meji. Skoraj vsepoved, kjer je služboval, je bilo moštvo njegovega oddelka večinoma slovensko in je bil pri njem zelo priljubljen. Višji so ga cenili zaradi njegovega kremenčastega značaja, temeljitega znanja, hitrega in ostrega pogleda, smelosti, energije in odločnosti, podrejeni pa so ga spoštovali in ljubili zaradi njegove pravčnosti in prijaznosti. Prav posebno se je izkazal kot odlični vojak v onih pravih vojnih spopadih pri obrambi vzhodne meje naše države.

Pokopali so ga 20. januarja t. l. na beograjskem pokopališču. Pogreba se je udeležilo poleg velikega števila meščanstva nad 150 oficirjev vseh rodov vojske z upravnikom vojne akademije diviz generalom Vladimirom Cukavcem, kontreadmiralom Julijanom Luterotijem, konjeniškim brigadnem generalom Dimitrijem Predićem in artiljerijskim brigadnim generalom Zivorodom Božićem na čelu. Prisotni so bili vsi konjeniški oficirji beograjske garnizije in delegacije vseh komand. Ko so se konjeniški kapetan I. stopnje Bogoljub Vuković v imenu konjeniških oficirjev 51. letnika nižje šole vojne akademije, konjeniški kapetan I. st. Nikola Pekić v imenu tovarišev 38. letnika višje šole vojne akademije in naposled vojni kurat g. Kotnik z izbranimi besedami pozdravljali od pokojnika, se je zasolilo marsikatero oko, in sicer ne samo na meščanskih obrazih. Saj se niti sam upravnik vojne akademije ni strmoval solze, ki mu je spozlela po strogem vojaškem licu za njegovim vrtilim, toliko obetajočim gojenjem, katerega je nemila usoda tako izmenjala položaja v grob.

»Tvoja prerana smrt je občutljiva izguba za našo vojsko, zlasti za Tvoj rod vojske, za našo sodobno in s slavo ovenčano konjenico, ki izgublja v Tebi vrliga, neustrašnega vodja«, je govoril ob njegovi rakvi njegov tovariš kapetan Pekić in zaključil: »Naj Ti je lahka ta jugoslovenska zemlja, katero si toliko in tako iskreno ljubil. Slava Ti!«

In bodi tako!

Pomagajte

svojemu znanstveniku, da Vam ohrani zobe!

Tu so zobozdravniki priporočajo KOLYNOS zaradi njegovega antiseptičnega in ustne bakterije uničujočega učinka. Uporabljajte KOLYNOS in s tem varujete svoje zobe in dlesna.

Povečajte blesk svojega smehljaja s KOLYNOSOM.

Varujte — kupite veliko tubi!

„Luč naprednjakarstva“

Zakaj so Brežice ostale brez elektrike

Velečenjeni gospod uredniki! Ker je dnevnik »Slovenec« v svoji 37. številki dne 15. februarja t. l. pod gornjim naslovom objavil glede elektrifikacije občine Brežice članek, ki se v bistvenih točkah nahaja v popolnem nasprotju z dejanskim resnico, smatram kot predsednik te občine za svojo dolžnost, zadevo ponovno pojasniti in Vas radi tega prosim za objavo naslednjega odgovora:

»Slovenec« članek pravi v uvodu, da je na seji banskega sveta g. Tratin Josip stavil nekaj konkretnih vprašanj, zakaj Brežice še do danes nimajo dobre (!) elektrike in kje je glavna ovira, ker da je prebivalstvo tega zopostavljanja Brežice ne zna razlagati. Odgovoril da mu je ravnatelj inž. Rueh ter iz njegovih izjavanj je bajle podala (!) presenteljiva slika našega »naprednjakarstva«. Takoj nato preide članek na politično polje, ugotavlja apodiktično, da je samo sedanja občinska uprava v Brežicah kriva, da Brežice še sedaj niso priključene na električno omrežje Kranjskih deželnih elektraren (KDE), to pa zato, ker vodi občno g. Drnovšek — nekdanji načelnik Orjuna in prijatelj JNS! Članek jih kvasi nato kar povprek in sicer take, da so se res cele

Brežice smejale, s kakšno točnostjo in brihtnostjo je obrazložil ves elektrifikacijski problem in spor: po njegovih trditvah bi namreč tok naravnost od KDE prejemali potrošniki po 90 p. po posredovanju občine pa po 1 din 25 p. Takim strokovnjakim izjavljanjem se res smeji celo brežiška deca; kajti če bi KDE dobavljale tok potrošnikom res po 90 p. ne bi bilo nakega spora več. Občinski odbor bi tak ponudbo jako rad sprejel, pa še za pošten likof bi dal.

Dasi je položil navedeni članek gornje ugotovitve na jezik g. inž. Rueha, vendar sem vedel in verjel, da kaj takega g. Rueh ni mogel govoriti. Tudi g. Tratin Josip se je zadelo, da ga je »Slovenec« le preveč pomolil in je menda radi tega glede navedenega poročila v »Slovenec« z dne 17. februarja 1938 ugotovil, da »g. inž. Rueh ni govoril ne o naprednjakih ne o Orjuni in da tudi brežiškega župana ni imenoval z imenom«, kar je z opombo v oklepaju priznalo tudi uredništvo »Slovenca«. Mene ne briga, če in kdo je morda po nemarnem imenoval moje ime; tudi me ne briga, v koliko je s tem uredništvo »Slovenca« svojega dopisnika desavuiralo in naj opravijo to sami med seboj. Le v in-

teresu objektivne resnice, katera se baš glede elektrifikacije Brežic že dolge mesece grdo mrcvari, ugotavljam dodatno k svojem pojasnilu v tej zadevi, ki je bilo objavljeno v »Jutru« dne 28. 11. 1937, še sledeče:

Od začetka leta 1936. pa vse do sredi leta 1937., tedaj več ko poldrugo leto, so KDE in še posebej g. inž. Rueh tako v dopisih, kakor tudi osebno na sejah občinskega odbora v Brežicah izredno izjavljali, da zamore občina Brežice — mesto skleniti elektrifikacijsko pogodbo s KDE ali 1) na ta način, da KDE občanom Brežic direktno dobavljajo tok in ga s konsumentu tudi direktno obračunavajo, ali pa 2) da ga od KDE pavšalno in po enotni ceni sprejema brežiška občina sama, ki ga potem oddaja naprej svojim občanom pri čemur tudi sama diferencira ceno posameznim vrstam toka (privatni, obrtni, industrijski itd.). Kdorkoli govori ali pše drugače, predvsem tako, kakor se skuša zadeva sedaj prikazati, (da bi namreč bila brežiška občina in njen občinski odbor že od vsega začetka obveščena, da KDE nimajo pooblastila za sklepanje druge gor navedenih variant), ta namenoma govori neresnico. Vse to morejo vsak čas potrditi občinski odborniki razen tega pa je vse to ugotovljeno tudi z zapisniki o sejah občinskega odbora, pa predvsem tudi z dejstvom, da so KDE v marcu 1937 poslale občini kalkulacijske račune glede obeh variant in jo pozvale, naj se občinski od-

bor pač odloči za eno izmed njih, nakaž bi se sklenila pogodba.

Kmalu potem pa so KDE na enkrat izjavile, da mora občinski odbor brezpogojno sprejeti prvo varianto, to je ono, ki ima v mislih dobavo električnega toka neposredno po KDE. Razlogi za tako bistveno spremembo stališča KDE v pogledu elektrifikacijske pogodbe mi sicer niso znani, jih tudi ne maram omenjati, pač pa jih z vso sigurnostjo slutim.

V čem obstoji razlika med obema variantama, sem že pojasnil v svojem pojasnilu, objavljenem dne 28. 11. 1937. Tam sem navedel tudi razloge, ki so dovedli do tega, da se je odločil občinski odbor za drugo varianto, in vsega tega danes ne maram več ponavljati. Bistvo razlike med obema variantama je v kratkem sledeče: KDE hočejo pospravitvi dobiček pri oddaji toka občanom v svoj žep in zahtevajo zato neposredno dobavo, večina občinskega odbora pa smatra, da je boljše, ako bi ta dobiček šel v občinsko blagajno in tako v korist občani, ali pa bi občina mesto dobička dajala občanom toliko cenejši tok, vsekakor cenejšega, kakor ga danes oddaja KDE svojim neposrednim konzumentom. Večina občinskega odbora si je namreč svesta, da smo odborniki pri nastopu svoje službe prisegli med drugim tudi to, da bomo vestno zastopali in branili občinske koristi. Mislim, da se nam ne more šteti v greh, ako mi kot občinski odborniki predpostavljamo koristi občine in

občanov koristim KDE, ki imajo itak svo- je zastopnike in branilce.

Iz navedenega »Slovencevega« članka izhaja tako nekako, kakor da bi bili val občani enotno strnjeni v borbi zoper ta občinski odbor, ki je tako trmast, da ima prebivalstvo od njegove trme samo škodo. Toda brihtni članek ga je zopet pomolil, ker ni pomislil, da se bo vsak čitatelj tega članka vprašal: »Ja, kako pa vendar to, da so občani pri volitvah 25. oktobra 1936, ko je že davno bilo jasno, za katero varianto se je občinski odbor odločil, zopet dali zaupanje temu občinskemu odboru in celo istemu predsedniku?« Ali »Slovenec« članek ne razume, da pri vseh teh dejstvih niti najbolj goreči čitatelj »Slovenca« njegovega članka ne bodo mogli prebaviti?

Res je, KDE so nato izvršile samovoljno in so na glavni brežiški ulici pustile izkopati jame in postaviti navadne kostanje droge. Občinski odbor je moral pred par leti žrtvovati težke tisočake, da je take neodobne prej obstoječe telegrafske droge iz glavne ulice mesta odstranil, sedaj pa so prišli drogi v novi, poslabšani izdaji zopet nazaj. Ker KDE niso imele gradbenega dovoljenja ki ga izdaja po § 85 gradb. zak. izključno občina in ker določa § 93 letnega zakona, da mora občina prepovedati nadaljnjo gradnjo, če se izvaja brez gradbenega dovoljenja, sem v imenu občinskega oblastva izdal odlok, s katerim se prepoveduje nadaljnja gradnja.

Gospodarstvo

Poklicna razvrstitev prebivalstva v Jugoslaviji

Oddelek za splošno državno statistiko pri notranjem ministru je te dni izdal obsežen statistični letopis za leto 1932. (Statistični godišnjak 1932.). Take statistične letopise je naš državni statistični urad pričel izdajati šele l. 1931., ko je izšel prvi zvezek za leto 1929. Sledili so statistični letopisi za leto 1930., 1931., 1932., 1933., 1934./35., sedaj pa je prišel najnovejši zvezek za leto 1932., ki je po svoji vsebini še izpopolnjen. V obliki statističnega gradiva so v najnovejšem letopisu za leto 1932. gotovo najzanimivejši končni rezultati popisa prebivalstva od 31. marca 1931. Na te končne rezultate, ki vsebujejo doslej še neobjavljene podatke o poklicni razvrstitvi prebivalstva, smo morali čakati 7 let, medtem ko smo morali na končne rezultate popisa prebivalstva iz leta 1921. čakati skoro 10 let.

Kmetijski značaj naše države

Razvrstitev prebivalstva po poklicih je bila leta 1931 v primeri z letom 1921 naslednja (upoštevana je pripadnost vsega prebivalstva na podlagi poklicne pripadnosti oseb, ki imajo pridobitni zaslužek):

	1921.	1931.
kmetijstvo	9,216 78.9%	10,871 76.6%
indust. obrt	1,158 9.9%	1,533 11.0%
trgovina,		
kredit, promet	509 4.3%	676 4.9%
javna služba,		
svoboda, poklici,		
vojaška	444 3.8%	568 4.1%
ostali poklici	359 3.1%	487 3.4%

Odstotni delež prebivalstva naše države, ki se preživlja od kmetijstva, je v desetletju od l. 1921. do l. 1931. nazadovoljno 78.9 na 76.6%, odstotni delež ostalega prebivalstva pa je narasel od 21.1 na 23.4%. Zaradi razvoja industrije in obrti ter urbanizma sploh je pričakovati, da se bo v naši državi delež kmetijskega prebivalstva v primeri s celotnim prebivalstvom stalno zmanjševal, delež nekmetijskega prebivalstva pa se bo stalno dvigal. Obseg sprememb v zadnjem desetletju pa ni ravno velik in se je splošno pričakovalo, da se bo delež nekmetijskega prebivalstva v večji meri dvignil. Pri presoji teh števil pa je seveda treba upoštevati, da se je popis prebivalstva l. 1931. vršil že v dobri naglo nazadujoče konjunkturi in stalnega nazadovanja zaposlenosti industrije in obrti zaradi nastopa gospodarske krize. Mnogi brezposelni delavci so bili takrat primorani iskati si zatočišča pri svojih na deželi in tako je verjetno, da je v številu prebivalstva, ki se preživlja od kmetijstva, precej takih delavcev s svojimi rodbinami. Če bi napravili popis prebivalstva že l. 1929. ali l. 1930., v dobri ugodnejši konjunkturi bi bil delež kmetijskega prebivalstva brez dvoma manjši. Vrh tega je treba še upoštevati, da se naše prebivalstvo naglo množi (saj je v desetletju od l. 1921. do l. 1931. naraslo za 1,949.127 ljudi) razvoj industrije, obrti, trgovine itd. pa v tem desetletju ni bil tak, da bi mogel absorbirati vse prirastke prebivalstva. Vsekakor pa nam naraščanje odstotka nekmetijskega prebivalstva kaže, da prehajajo s podeželja mladi ljudje vedno bolj v nekmetijske poklice. V desetletju od l. 1921. do l. 1931. je prebivalstvo, ki se preživlja od kmetijstva, naraslo za 13%, od 9,216.000 na 10,670.000, medtem ko je prebivalstvo, ki se preživlja od pridobitnega dela v ostalih poklicih, naraslo za 29% od 2,329.000 na 3,264.000. K gornjim številkam je treba še pripomniti, da po ključni statistiki za leto 1921. ni popolna in da ne vsebuje prebivalstva iz taktar še zasedenega ozemlja naše države, kjer se je popis vršil pozneje. Če vzamemo za osnovo državno povprečje kmetijskega prebivalstva tudi za nepopolni del, tedaj se absolutno število prebivalstva, ki se

preživlja od kmetijstva, poveča od 9,216.000, kolikor izkazuje statistika, na 9,456.000).

Agrarni značaj naše države v primeri s ostalimi državami

Navedbe naraščanju deleža nekmetijskega prebivalstva je Jugoslavija v primeri s drugimi državami še izrazito agrarna država. Delež kmetijskega prebivalstva je v večini drugih držav mnogo manjši. Preden pa preidemo k taki primerjavi, moramo omeniti, da se mednarodne statistike o poklicni razvrstitvi vodijo na podlagi statistike, ki upošteva le število pripadnikov k posameznim poklicem, ki imajo sami pridobitni zaslužek (torej brez vzdrževanih oseb). Statistični letopis vsebuje tudi podatke, sestavljene na tej osnovi, iz katerih sledi, da znaša delež kmetijskega prebivalstva v naši državi, če vzamemo le osebe, ki imajo pridobitni zaslužek, 77%. Na tej osnovi nam nudi mednarodna statistika naslednjo sliko:

delež kmetijskega prebivalstva	
Anglija	6.7%
Belgija	19.3%
Nizozemska	20.5%
Švica	21.4%
Zedinjene države	22.0%
Nemčija	28.8%
Avstrija	31.7%
Danska	35.0%
Francija	35.7%
Norveška	35.8%
Švedska	36.0%
Češkoslovaška	38.3%
Italija	46.7%
Japonska	49.6%
Madžarska	53.1%
Grčija	53.7%
Španija	57.0%
Portugalska	62.3%
Poljska	76.2%
Jugoslavija	77.0%
Bolgarija	80.9%
Turčija	81.6%
Rusija	85.0%

V posameznih banovinah je delež kmetijskega prebivalstva seveda različen. Najmanjši je v dravski banovini, največji pa v vrbski, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave:

banovine:	
dravska	60.2%
duvanska	74.6%
savska	75.3%
varvarska	78.0%
zetska	81.8%
drinska	82.3%
primorska	83.5%
moravska	85.8%
vrbska	88.0%
upr. m. Beograda	3.6%

Gornji odstotki so izračunani na podlagi celotnega prebivalstva na podlagi poklicne pripadnosti oseb, ki sami pridobitno zaslužijo. Za Slovenijo nam statistika kaže naslednji razvoj v zadnjih 12 letih (podatke za leto 1910. je na osnovi avstrijskega popisa izračunal univ. prof. dr. Anton Melik):

	1910	1921	1931
kmetijstvo	66.8%	63.2%	60.2%
industrija, obrt	14.8%	16.5%	22.0%
trgovina, promet	6.8%	8.4%	6.8%
ostali poklici	11.6%	12.0%	11.0%

Absolutne številke nam povedo, da se je l. 1931. v kmetijstvu preživljalo v Sloveniji 690.000 oseb, v industriji in obrti 253.000 oseb, v trgovini, kreditnih ustanovah in prometu 78.000 oseb, v javni službi, v svobodnih poklicih in v vojski 53.000 oseb in v ostalih poklicih 70.000 oseb. Delež nekmetijskega prebivalstva je v Sloveniji v zadnjih 12 letih narasel od 33.8 na 39.8% celotnega prebivalstva, predvsem zaradi naraščanja deleža prebivalstva, ki se preživlja v industriji in obrti.

Stanje kilirinskih računov

Narodna banka objavlja izkaz o stanju kilirinskih računov na dan 15. februarja t. l., ki zaznamuje v starem kiliringu z Italijo zmanjšanje salda naših terjatev za 0.3 na 24.3 in v novem kiliringu za 4.6 na 40.6 milijona lir, tako da je saldo v obeh kilirinskih računih v l. 1932. nazadovoljno za 4.9 milijona lir ali za 11.2 milijona din. Novi dinarski kilirinski račun pa kaže povečanje za 8.3 na 45.2 milijona din. Skupni saldo vseh treh kilirinskih računov se je torej zmanjšal za nekaj manj nego 3 milijone.

Saldo naših terjatev v Nemčiji je nazadovoljno za 0.5 na 12.4 milijona mark, saldo naših terjatev v Poljski za 0.6 na 13.3 milijone din in saldo naših terjatev v Turčiji za 0.1 na 12.1 milijona din.

Med pasivnimi kilirinki se je naš kilirinski dolg v Češkoslovaški nebitno povečal na 117.9 milijona Kč, naš kilirinski dolg v Madžarski pa je narasel za 2.9 na 30.2 milijona din. Zmanjšanje beleži saldo našega dolga v Švici za 0.1 na 2.41 milijona švicarskih frankov, nadalje naš kilirinski

dolg v Rumuniji za 0.3 na 15.6 milijona din in naš kilirinski dolg v Bolgariji za 0.5 na 0.5 milijona din. Oba kiliranga v likvidaciji, in sicer kilirng s Francijo in Belgijo, ne kaže bistvenih sprememb.

Gospodarske vesti

== Železnika uprava in predlogi tarifnega obdela. Poročali smo že o plenarni seji tarifnega odbora, ki je bila 16. t. m. v Beogradu. Na tej seji so sodelovali o končni redakciji predlogov tarifnega odbora k načrtu nove železniske tarife. Sedaj poročajo iz Beograda, da bo železnika uprava te predloge proučila do prihodnje seje, ki bo 25. t. m. Ob tej priliki bo železnika uprava sporočila svoje končno mišljenje glede predlogov tarifnega odbora. Nova tarifa naj bi stopila v veljavo 1. maja t. l.

== Gibanje zaposlenosti v januarju. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani objavlja podatke o gibanju števila zavarovancev v mesecu januarju. Od decembra do januarja je število zavarov-

dajnovod in trošarine, kar vse znaša najmanj 5 din 85 p. za kw. Vse to je pa še vedno mnogo previsoka cena in se je ravno zaradi tega večina občinskega odbora odločila za drugo varianto, ker dopušča večje znižanje cen, obenem pa obdrži občina v tem slučaju lastnino na celotnem omrežju, centrali itd., ostane gospodarsko samostojna in ji tudi ni treba pognati na ceno sedanjih uslužbencev elektrarne, česar »Slovenčev« članek očitno ne smatra za važno, kar pa smatra v današnjih težkih časih za zelo važno sedanjí občinski odbor.

G. konsist. svetniku Tratiniku Štejem v dobro, da je za svojo osebo odklonil čuden način »Slovenčev« poročanja v tej zadevi. Škoda, da se ni nikdar obrnil na mene za pojasnitev v tej zadevi. Jako rad bi mu bil dal tako pojasnilo in bi ga tudi podprl z listinami in drugimi dokazi. Upam, da si bo vsaj sedaj znal razlagati, čemu Brežice še do danes nimajo »dobrec« elektrike (kakor je strokovnjak zapisal »Slovenčev« članek).

Zahvaljujem se Vam gospod urednik, za izkazano uslugu in ostanem z izrazi odličnega spoštovanja

Dr. Janko Drnovšek,
predsednik občine Brežice-mesto.

vancev nazadovoljno zaradi sezonskih razlogov za 5348 na 58.242, pri tem pa je bilo še vedno za 6299 višje nego v lanskem januarju in za 18.282 višje nego v januarju 1933 ko je bila zaposlenost najslabša. V primeri z letom 1930. se zaostajamo za okrog 2000 zavarovancev. Dnevna zavarovana meza je znašala v januarju 23.74 din in je bila za 1.32 din višja nego lani v januarju.

== K običnemu zboru Zdrženja trgovcev v Ljubljani. V ponedeljek bo ob 7. uri zvečer, pri nezadostni udeležbi pa ob 8. zvečer 87. redni občni zbor Zdrženja trgovcev v Ljubljani. K temu običnemu zboru je združenje izdalo tiskano poslovno poročilo, ki vsebuje mnogo za trgovce kroge zanimivega gradiva, zlasti poročilo predsednika g. Viktorja Medena in tajniško poročilo, ki navaja med drugim podatke o gibanju članstva, iz katerih je razvidno, da je bilo lani ob koncu leta v Ljubljani 1349 včlanjenih trgovcev in se je število v teku leta povečalo za 34. Novih prijav je bilo namreč 87, odjav pa 53. Trgovskih sodelavcev je bilo lani ob koncu leta v Ljubljani 920. Poročilo navaja tudi najvažnejše akcije združenja, zlasti glede veleblagovnic, glede monopolizacije in centralizacije, krošnjarstva, obrtnega in združnega zakona, glede davčnih predpisov in zavarovanja trgovcev. Posebno poročilo se nanaša na sanacijo Trgovskega doma. Sanacijskemu odboru je uspelo znižati dolg od 3.6 na 1.4 milijona din. Poročilo o pripravah za vsedrjavni trgovski kongres, ki bo letos v Ljubljani, je napisal predsednik Zveze trgovskih združenj g. Stane Vidmar, podpredsednik ljubljanskega združenja g. Roman Golob pa objavlja kratko razpravo o socialnem programu.

== Naša uvozna statistika in uvoz zlata. V drugi polovici lanskega leta smo ponovno poročali, da so bili v jesenskih mesecih na londonskem trgu zabeležen znatni nakupi zlata za račun Jugoslavije v vrednosti nekaj sto milijonov din. To zlato je očitno kupila Narodna banka, vendar ti nakupi niso prišli do izraza v izkazih Narodne banke, ki vodi ob lanskega leta del zlata in deviz med raznimi aktivami. Ta postavka pa je v teku lanskega leta narasla za več nego 1 milijardo din. Sedaj so nam na razpolago podatki iz statistike naše zunanje trgovine glede uvoza zlata v lanskem letu. Na začetku izkazuje ta statistika, da smo v teku lanskega leta uvozili le za 85.3 milijona din zlata (1913 in pol kilograma). Kolikina lanskega uvoza zlata je bila sicer za 22 kg večja nego v prejšnjem letu, vrednost pa za 7.6 milijona din manjša, to pa zaradi tega, ker je Narodna banka v teku lanskega leta znižala odkupno ceno za zlato. Do zanimivih ugotovitev pa pridemo, če pregledamo gibanje našega uvoza zlata v teku lanskega leta. V prvem lanskem polletju je znašal uvoz zlata 61.8 milijona din, v drugem polletju, ko je Narodna banka v Londonu kupovala tako velike količine, pa zaznamuje statistika le uvoz zlata v vrednosti 23.5 milijona din. Sedaj nastane vprašanje, ali je zlato, ki ga je Narodna banka kupovala v Londonu, ostalo tam deponirano, ali pa je bilo uvoženo v našo državo, pa ni bilo registrirano v uvozni statistiki.

== V trgovski register so se vpisale nastopne tvrdke: »Gorjane«, lesno podjetje, družba z o. z. v Gorjani pri Bledu (osnovna glavnica 200.000 Din; poslovali so: dr. Ciril Pavlin, Franc Kobentar in Matko Janežič); Ljubljane ter Emil Markošek iz Več; Delavska pekarna Brandt & Comp., komanditna družba v Ljubljani, Rožna dolina (osebno jamčev družbenika Friderik Brandt in Stanislav Plachota iz Ljubljane); Nino Punzenberger, trgovina z lesom in založba piva, Črna pri Prevaljah; Franc Gašperlin, izdelovanje in prodaja lanenega olja in firneža, Predosje št. 13. — Pri tvrdki Peter Majdič »Merkur« kovinska industrijska in trgovska družba z o. z. v Celju je vpisano znižanje osnovne glavnice o 5 milijonov Din na 500.000 Din. — Pri Gradbenem podjetju inž. Dukič in dr. v Ljubljani je izbrisani javni družabnik inž. Evgen Stern, vpisan je bil novo vstopilsi družbenik dr. inž. Jurij Stern. — Pri tvrdki Motorbus, brzprometna družba z o. z. v Ljubljani, je vpisana sprememba besedila firme v: Robot, izdelovanje čistilnih naprav, družba z o. z. v Ljubljani (izbrisana sta bila poslovalci Janko Šabec in Svetozar Hribar, vpisan je za nov poslovalca Zoran Hribar, trgovec v Ljubljani). — Pri tvrdki A. Nograšek & Co. družbi z o. z. v Ljubljani je vpisana sprememba besedila firme v: »Ab-Ko«, družba z o. z. za nakup in prodajo tehnične in drugega blaga (vpisana sta nova poslovalci Franc Abulnar in Drago Kovačič oba iz Ljubljane).

== Odobrena zaščita. Kmetijski ministerstvo je na osnovi uredb o zaščiti kmetijskih kreditnih združenj odobrilo zaščito Kmetijskih hranilnic in posojilnic na Preloki, Bela Krajina, r. z. z. n. z. (odlog plačil za 6 let, od 30. novembra 1937 dalje, za dolžne, nastale do 30. novembra 1937; obrestna mera za stare vloze 2%) in Kmetijskih hranilnic in posojilnic v Morziju, r. z. z. n. z. (odlog plačil za 6 let, od 23. januarja t. l. dalje, za obveznosti, nastale pred 11. junijem 1937; obrestna mera 2%).

== Dohave. Prometno komercialni oddelek direktije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe za dobavo omar za vozne listke, stolov za čakalnice in nočnih omar za tujske sobe, do 28. t. m. za dobavo 60 klopi za perone, gradbeni oglek pa do 28. t. m. za dobavo zapornice za cestni prelaz na veržni potok. Direktija drž. železnice v Subotici sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo telefonov in do 25. t. m. za dobavo nosačev za most. Direktija drž. rudnika v Brezi sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo raznega elektrotehničnega materiala in bakrene žice, do 3. marca pa za dobavo jeklene žice. Direktija drž. rudnika v Kakanju sprejema do 2. marca ponudbe za dobavo raznih vijakov z maticami, etekla za benencke svetilke ter zobstata. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 3. marca ponudbe za dobavo ognjehasnih potlačil, do 7. marca za dobavo strojevega železa, železne pločevine, raznih terzernih delov za stroje, črnih in belih trakov, vrvice za vrče, oranjna, šifona, črneza satena, jedilnega pribora ter za dobavo 4.000 kg riža.

== Licitacije. Dne 31. t. m. bo v Intendanturi štaba dravske divizije, oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 7.000 kg olja, 22. marca pa za dobavo živil (fižol, zirob, ječmen, testenine, riž, svinjske masle, olje). Dne 2. marca bo v intendanturi štaba avške divizije oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo živil (krompir, zelje, čebula, kis,

sladkor, čaj in kavne konzerve). Dne 8. in 4. marca bo v inženjersko-tehničnem oddelku ministrstva vojske in pomorščarstva v Beogradu licitacija za napravu poti v Skofji Loki. Dne 18. marca bo pri direkcoji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu licitacija za nabavo lokomotivskega pamega kotla za rudnik v Ljubli.

Gospodarska pisarna dr. Černe Ivan, Gajeva 3/II, tel. 2294
KREDITNI ARANŽMANI, INOZEMSKÉ ZADEVI

Borze

Na ljubljanski borzi je značilni pretekli teden devizni promet 4.18 milijona Din nasproti 4.64, 5.88, 6.82 in 16.87 milijona Din v prejšnjih štirih tednih. V prvega tedna ringu so se avstrijski šilingi v teku tedna za malenkost pocenili in so se v petek trgovali po 8.51 — 8.54. Nemški kilirinski čeki so prav tako nekoliko popustili od 14.40 na 14.20 — 14.30. V avšobnem deviznem prometu stancijo angleški funti 238, ameriški dolarji 47.35, švicarski franki 11.02 in francoski franki 1.56.

DEVIZE

Curih, Beograd 10, Pariz 14.1450, London 21.59875, New York 430, Bruselj 73.1250, Milan 22.59, Amsterdam 210.90, Berlin 174.10,

Otvoritev državne lovske razstave v Beogradu

Beograd, 19. febr. AA. Davi so otvorili na beograjskem veletrgu prvo državno lovske razstavo. Otvoritev so prisostvovali odposlanec Nj. Vel. kralja in Nj. Vis. kneza namestnika topniški polkovnik Cesarić, predsednik vladar Stojadinović, ministar za gozdove in rudnike Kujundžić, trgovski minister dr. Milan Vrbanić, člani diplomatskega zbora, poveljnik Beogradske armijske general Peter Kostić, beograjski župan Vlada Ilić, več poslanev in senatorjev, zastopniki lovskih društev in več drugih uglednih osebnosti. Razstavo je otvoril predsednik osrednje zveze lovskih društev Vasa Jovanović.

Za njim je govoril minister za gozdove in rudnike Bogoljub Kujundžić, ki je naglasil pomen lovsstva v naši državi za narodno gospodarstvo ter navedel statistične podatke, po katerih ubijemo v naši državi na leto okoli 200 do 500 jelenov, 20 do 40 lopatarjev, 600 do 800 divjih kozlov, 4000 do 5000 arn, 1 do 3 kozoroge, 600 do 700 divjih prešev, 450.000 do 500.000 zajcev, 10 do 20 medvedov, 3000 do 4000 jazbecov, 400 do 500 vider, 3000 do 4000 kun, 3000 do 4000 dehorjev, 600 do 700 volkov, 15.000 do 20.000 lisic, 2 do 8 risov in 500 do 700 divjih mačk, 400 do 600 divjih petelinov, 100 do 150 ruševcev, 9000 do 10.000 gozdnih jerebic, 20.000 do 40.000 fazanov, 50.000 do 60.000 poljskih jerebic, 80.000 do 40.000 prepelc, 20.000 do 30.000 divjih golobov, 20.000 do

Današ 76, Stockholm 111.80, Oslo 108.85, København 96.4250, Praha 15.1450, Varšava 81.70, Budimpešta 86.25, Atene 3.93, Bukaresta 3.25.

Blagovna tržišča

BOMBAS

+ Liverpool, 18. februarja. Tendence do bro vztrajajoča. Zaključni tečaj: za februar: 5.08 (prejšnji dan 4.94), za maj 5.11 (5.03), za sept. 5.21 (5.12).
+ New York, 18. februarja. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za mare 8.90 (8.86), za maj 8.96 (9.06).
+ Chicago, 19. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 92.375, za julij 88.375, za sept. 88.25; koruza: za maj 59.875, za julij 61.25.

ZIVINA

+ Na petkov svinjski sejem v Mariboru je bilo pripeljanih 100 svinj. Povprečne prodajne cene so bile: praaci 5—6 tednov stari 85 do 105 din, 7—9 tednov stari 110 do 120, 3—4 mesece stari 145 do 170, 5—7 mesecev stari 240 do 360, 8—10 mesecev stari 410 do 425, 1 leto stari 710 do 790 din za komad. Proslanih je bilo 49 ribcev. Svinje so se prodajale po 5.50 do 7.75 din za kg žive teže in po 8.50 do 11.25 din za kg mrtev teže.

Razstava je reprodukcija naše razstave na mednarodni lovske razstavi v Berlinu novembra, kjer smo dosegli velik uspeh, kakor dokazuje naslednje število: izmed 41. ledenih rogov je dobilo prvo nagrado 22, drugo 14, tretje 10, 5 nagradljenih parov je bilo razstavljenih v častni dvorani; izmed 94 parov rogov erlakov so dobili prvo nagrado 8, drugo 8 in tretje 3; izmed 75 parov rogov divjih kozlov je dobilo prvo nagrado 5, drugo 13 in tretje 48; izmed 9 parov bekanov divjih prešev sta dobila prvo nagrado 2, razstavljeni v častni dvorani, in drugo nagrado 3; od petih malvedskih kož sta dobili prvo nagrado 2, drugo 2. Razstavili smo tudi par kozorogovih rogov, ki je dobil prvo nagrado. Najboljši nagradljen jelenji rogovi so dobili za nagrado zlat pokal.

Razstava je reprodukcija naše razstave na mednarodni lovske razstavi v Berlinu novembra, kjer smo dosegli velik uspeh, kakor dokazuje naslednje število: izmed 41. ledenih rogov je dobilo prvo nagrado 22, drugo 14, tretje 10, 5 nagradljenih parov je bilo razstavljenih v častni dvorani; izmed 94 parov rogov erlakov so dobili prvo nagrado 8, drugo 8 in tretje 3; izmed 75 parov rogov divjih kozlov je dobilo prvo nagrado 5, drugo 13 in tretje 48; izmed 9 parov bekanov divjih prešev sta dobila prvo nagrado 2, razstavljeni v častni dvorani, in drugo nagrado 3; od petih malvedskih kož sta dobili prvo nagrado 2, drugo 2. Razstavili smo tudi par kozorogovih rogov, ki je dobil prvo nagrado. Najboljši nagradljen jelenji rogovi so dobili za nagrado zlat pokal.

Letalec Vlasov v Papaninovem taborišču

Moskva, 19. febr. d. Letalec Vlasov, ki je v aredu našel Papaninovo taborišče, je po povratku na krov ledolomca »Murmansk« izjavil o sestanku s Papaninovo ekspedicijo.

Preletel se dvakrat v višini 50 m Papaninovo taborišče ter pozdravil raziskovalce, ki so dajali z bakljami znamenje, da bi zbudili mojo pozornost. Papaninovo taborišče napravlja v zraku vtis malega z zidovi obdanega dvorca, ker se je v okolici led visoko nakopilo. V Papaninovem taborišču imajo mlin na veter in dva šotora. Papanin je fotografiral moje letalo z aparatom za filmanje ter mi je nato pokazal pot, kje lahko pristane, približno 2 km daleč od taborišča. Pristal sem povsem gladko. Htel sem Papaninu nasproti ter sva se večkrat objela in poljubila. Papanin je ves začnel od arktičnega vremena ter ima dolgo brado. Izročil sem mu pisma in darila, ki sem jih prinesel s seboj, med njimi pivo iz Moskve ter oran-

že. Zvečer je pričelo močno snežiti ter sem moral s svojim pilotom naglo startati, da sem lahko prispel nazaj na ledolomec »Murmansk«. Na povratku sem izsledil Čerevinkovo letalo, ki je prav tako odletelo v aredu k Papaninovemu taborišču, ki pa je začelo v snežni vihar ter je moralo za sile pristati. Spustil sem se na ledeno ploščo, na kateri se je nahajal Čerevinko ter vzel njega in njegovega pilota s seboj. Na njegovem letalu se je pokvaril motor. Bržkone ni funkcioniral zaradi prevelikega mraza. Ostal sem nato še štiri ure v zraku ter signaliziral ledolomcu »Tajmir«, kje vodi pot do Papaninove plošče.

Poveljnik »Murmansk« je sporočil, da prodira proti severozapadu, vendar pa je smotil začel v led, ki objema sedaj Papaninovo odpravo. Parnik je prejel smotil od Papaninove odprave naslednjo vest: Mil vas lepo vidimo. Dobrodošli! Želimo vam uspeha iz vsega srca!

Iz sodne dvorane

Ljubljana, 17. februarja

Po zakonu o zaščiti države

Pred sodnikom poedincem ljubljanskega okrajnega sodišča g. Jože Kokaljem se je danes dopolne zagovarjal tvorniški strojevodja Jurij Jeram proti obtožbi državnega tožilca dr. Pompetarja zaradi prestopka po čl. 4/2. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

Obtožnica je očitala Jeramu, da je zagrešil prestopke z namero povzročiti nerazpoloženje proti uredbam in naredbam oblasti in proti političnemu in socialnemu redu v državi s tem, da se je 19. aprila lani kot govornik na običnem zboru krajevne organizacije JNS na Jesenicah med drugim izrazil: »Gospodje na krmlu so odgovorni za vse in spadajo na sodni stol.« Te besede je izrekel ob priliki, ko je izrazil nezadovoljstvo nad tem, da se ne dopusti otvoritev novega plavža v tvornici na Jesenicah, medtem ko se na drugi strani forsira železnara v Zenici, ki je izključno državno podjetje. Razprava proti Jeramu je bila javna. Obtoženec je že v preiskavi priznal, da je na običnem zboru govoril, zagovarjal pa se je, da se ne spominja, če je izrekel očitane besede. Nasprotno pa je Jože Brezan te besede v celoti potrdil. Po kratkem premisleku je sodnik obsodil Jerama zaradi prestopka po čl. 4/2. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 300 din denarne kazni.

Ni vsakdo zločinec, ki krade

Pred sodnikom poedincem dr. Jože Kokaljem je stal danes dopolne zelo ponižno brezposelni natak Edmund Z. Obtožnica mu je očitala, da je lani v avgustu v družbi z Marijo Lorber

HERSAN ČAJ

UČINKUJE dobro pri obolenju belodca, jeter in ledvic.
"MAGA pri arteriosklerosi in nemoroidih OLAŠA muke in bolečine pri revmatizmu in protinu.
UBLAŽUJE obolenja pri mesečni cisti in menzi.
ODSTRANJUJE motnje debilitiv in vas dela vitke.
Dobiva se v vseh lekarnah!
Reg. št. br. 19830-933

Domače vesti

Vzgoja dobrih katoličanov
onkraj Mure

Za narodno oziroma ljudsko prosveto v Prekmurju gotovo še ni tako vzorno pokrajeno kakor v nekaterih pokrajinah tostran Mure. Zato zaslužijo tiste prosvetne ustanove, ki jih onkraj Mure že imajo, pozornost naše javnosti. Lahko vam predstavimo z mišnim zgledom probujanja dobre katoliškega ljudstva v Prekmurju. V Dolnji Lendavi izhajajo »Novine Slovenske krajine«, ki so nedavno takole poučile svoje čitatelje:

Kakšni katoličanec, takšne liste čte. Neki širiteo nam piše iz Gornjega, da je ponudbo naše katoliškega »Novine pri katoliških hišah, l' odgovorili so nam, da ma jo naročeno »Domovino« i jo čtejo, pa se njim dopadne. Gotovo, komi je ne za jakostno življenje, raj čte protikrščanske liste, kak krščanske, ar tej ga ne opomina, naj se varje greha, krščanski pa so to dušni učitelji. Ali na božem sodi ne de mo go takšni slab katoličanec odgovoriti na eta pitanja: 1. Zakaj si čteš liste, šere ti je moja Cerkev zabrunila četi? 2. Zakaj si podpirao s svojimi penazi slab tisk, ki je stramotilo mojo vero i pogubilo duše? 3. Zakaj ne si štel svoj domaci krščanski list i poleg njega druge krščanske liste, ki so ti ponujali zdravo vretino za dušo i širili mojo diko? 4. Zakaj si spučo svojo familio i vnoge druge duše po slabom tisku i s tem, da si zametavao doher domaci krščanski tisk? — Jeli de Večni Sodnik za dovolen, slab katoličanec, s tvojim izgovorom, »ka sam zato čteš slab list, ar je več kepor i več papira bilo notri?« — Po vej, jeli te reši te izgovor obsodbe? — Nikdar ne.

Ko je že »Domovina« taka strahota, si lahko predstavljate kakšno preklestvo za služi šele tisti katoličanec, ki v Prekmurju »Jutro« prebira. Kakšen odgovor bodo šele prekmurški »Jutrovci« dajali »na božem sodu«!

* Obilnica smrti polkovnika Alfonza Zervaja. Te dni je minilo leto dni, odkar je umrl polkovnik Alfonz Zervaj, brat pokojnega ministra in nepozabnega voditelja dr. Gregorja Zervaja. Lani 15. februaria smo ga s Mirja spremili k večnemu počitku pri Sv. Križu. Kdor ga je poznal, mu je popularni oficir gotovo še živo pred očmi. Nešteto je mož in fantov, ki so z njim služili pri 17. pešpolku, se borili z njim na fronti v Galiciji in v Italiji kakor tudi pozneje na Koroskem, ko se je on med prvimi zavedel potreb naše narodne obrambe. Po plebiscitu je bil dodeljen celjskemu pešpolku, nato je bil poveljnik vojaškega okrožja v Otočcu. Od 1. 1928. je živel v pokroju v Ljubljani. Vriemu častniku, odkritostnemu možu in zavednemu nacionalistu ohranimo časten spomin!

Pri lenivosti črevesja, črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravno »Franz-Josefov« grenčica zapeko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da uporaba »Franz-Josefove« vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogi. reg. št. br. 15. 485/28

* Zadnja pot ge. Gnušove. Iz Dola pri Hrastniku nam pišejo: Pogreb blazopokojne gospe Gnušove, soproge upokojenega šolskega ravnatelja g. Gnuša, je bil v torek popoldne. Da je bila najka gospa zelo spoštovana, prida velika udeležba na njeni zadnji poti. Prišli so se posloviti od nje prijatelji in znanci od blizu in daleč, tako z Ljubljane, Sevnice, Laškega, Celja, Trnovca, Hrastnika in od drugih. Na zadnji poti jo je spremljalo mnogo učitelstva iz laškega sreča. Jugoslovnsko učiteljsko združenje sta pa zastopala predsednik in tajnik sekcije žup. Kmetelj in Supančič iz Ljubljane. Domače učitelje svilo je vodilo pri pogrebu dolske solarije. Zastopani so bili duški Sokoli in žarileci. Pri hiši žolosti in od grobu so zapeli hrastniški in dolski pevci v srce sezačudi žalostinki pol vodstvom hrastniškega učitelja g. Čandra in od obdrtim grobu je izzvenjavilo lepe besede domaći župnik g. Melvešek. Orisal je blazopokojno gospo kot nad vse skromno soprogo, mater in gosposlino. Novo gomilo so pokrili krasni venci in šepki. Naj ji bo lahka domača gruda. Žalostljivo preostali pa izrekamo iskreno sožalje!

Duši po izpuštevaniu telesa takoj in trajno odpravi SANOLED. Varuje obutev in perilo. Zadržuje v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in slahih trgovinah. Drogerija Jancigaj Ljubljana. Krekov trg.

Reg. min. nar. obr. 31316

* Za ustanovitve srednje tehnične šole v Bosanski krajini. Na sestanku organizacije Šola in dom v Banjaluki je bila sprejeta spomnienica, ki predlaga ustanovitve srednje tehnične šole v Banjaluki. Ta šola naj bi imela gozdarski, gradbeni, strojni in tehnični oddelke. Spomnienica naglašala, da bi absolventi take šole v Bosanski krajini prav lahko prišli do zasluzka. V Bosanski krajini je 14 meščanskih šol, katere obiskuje najmanj 2800 učencev. Ker pa se absolventi meščanskih šol ne sprejemajo v učiteljska, v trnovsko akademijo na samo oni, ki so meščansko šolo dovršili z odličnim uspehom, je potrebna ustanovitev srednje tehnične šole, da bi v njej lahko nadaljevali študij absolventi meščanskih šol.

* Pri zapletu in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožetove grenčice.

* Praznik vrliga naprednjaka iz Ribnice. V krogu svoje družine je slavil večer svoj 50-letnice g. Ivan Klun, industrijec v Ribnici. Ob življenjskem jubileju mu je v največje zadoščenje uspešno in požrtvovalno delo rojakom v zgled in korist. Več let je bil župan, zdaj je še načelnik posojilnice, pri Sokolu pa se udeležuje od njegove ustanovitve. Marljivo in požrtvovalno je deloval v odseku za zgradbo Šolskega doma. Ravno tako se udeležuje tudi v drugih nacionalnih in naprednih organizacijah. Iskreno se pridružujemo čestitkam prijateljev ter mu želimo še mnogo let sreče in uspehov.

* Imenovanje. Prosvetni minister je imenoval priv. docenta dr. Vlastimira Murka za izpitnega komisarja iz finančne vede za 3 državni izpiti na univerzi kralja Aleksandra v Ljubljani.

Prej ali slej
boste tudi
Vi, gospa,
nosili samo
VISETIL
TRIKO PERILO

* Poziv fotomaterjem. Uspešna tujsko-prometna propaganda je možna le z obsežnim in izbranim propagandnim materialom. Zvezja za tujski promet v Ljubljani, ki je prej kratkim ustanovila poseben propagandni odsek, pa žal primanjkuje potrebnih fotografij, ki bi prišle kot ilustracije pri časopisnih člankih, prospektih, albumih itd. v poštev. Zvezja za tujski promet se zaradi tega obrača na vse fotomaterije, zlasti pa na one, ki v teh dnevih obiskujejo zimsko-sportne prireditve, da bi stavilo svoj fotografski material na razpolago. Na ta način bo vsak posameznik mnogo doberneje k propagandi naših krajev, na kateri je celokupni naš javnosti mnogo ležeče. Vsem takim sodelavcem je vnaprej najlepša hvala!

* Medalja našega pesnika dr. Fr. Presena. Ta medalja je izdelana v redukciji in je razstavljena v izložbah ljubljanskih knjigarn. Opozarjamo javnost na to lepo medaljo, ki je okusno opremljena in vsakemu dosegljiva v subskripciji za ceno 30 din. Naročila sprejema avtor, medalljer Anton Sever, Ljubljana, Laverjeva ulica 4. Poštnina v tej ceni ni vračunana.

POMLADNE NOVOSTI

v damskem volnenem blagu za obleke, kostume in plašče
v najnovejših vzorcih in najmodernejših barvah so Vam
na razpolago pri tvrdki »MANUFATURA«, komanditna
družba, Mestni trg 17.

* II. vsedrjavni kongres likovnih umetnikov v Ljubljani. Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani objavlja: Že lansko leto je Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani v soglasju s predstavnikih hrvatskih in srbskih likovnih umetnikov sklenilo prirediti v Ljubljani II. kongres vseh likovnih umetnikov v državi. Naloga tega kongresa naj bi bila, da razpravlja in sklepa o vseh perečih stanovskih in eksistenčnih vprašanjih, ki se tičejo vsakega umetnika brez obzira na njegovo usmerjenost. Zaradi pripravljanih del predvsem zaradi sestave programa za kongres razdelitve referatov, dosege znižane (če mogoče četrtinske) voznišne itd. se je izkazalo, da je prvotno določen termin v novembru 1937 neprikladen. Zato je D. S. L. U. sklenilo, da priredi kongres v dneih 19. in 20. marca 1938 v Ljubljani. Za sedaj prosimo po tej poti vse tovaršice, ki se za ta kongres zanimajo, da nam javijo na naslov: »Društvo slovenskih likovnih umetnikov, Ljubljana, Ašerčeva 9.e., ali se udeležijo kongresa kot zasebniki ali kot zastopniki svojih organizacij, da jim pošljemo točnejše informacije. Vsem prijavitelcem bomo posebej javili program kongresa s prošnjo naj prijavijo svoje referate o določenih temah.

BOUVIER
VINO V SODEČKIH
GORNJA RADGONA

* Naše obrtništvo za splošno umetnostne obrti. Svoj čas je »Jutro« poročalo o Karlovškem »Slovenskem ornamentu«, ki je imel izšel v dveh delih in ki je po soglasni sodbi naše strokovne kritike naznačil pravilne smernice za razvoj naše domače narodne in umetne obrti. Knjiga je s pridom poslužila slehernemu človeku, ki mora ob svojem delu razen na praktičnost misliti tudi na lepoto izdelka. Prišla je na polico obrtnika, stavbenika, trgovca, arhitekta. Ni čudno, da je delo v kratkem skoraj pošlo in so poamezni izvidi na razpolago samo še v knjigarni Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. Zlaj pripravila avtor novo knjigo z naslovom »Umetnostna obrt«, ki jo bo založilo Obrtniško društvo in ki jo bo pomembna izpolnilitev doslej izšlih Karlovških študij.

* Polovična vozna je dovoljena obiskovalcem razstave italijanskih portretistov v prejšnjih stoletjih, ki bodo v Beogradu v muzeju prince Pavla Popuša veljali za odhod od 25. marca do 5. aprila, za povratek od 27. marca do 7. aprila, in eicer za vse vlake, izvezli so samo ekspresni.

* Sadna razstava v Jevnici, ki jo je organizirala podjetna Sadjarska in vrtnarska družnica v Kresnicah, je prirejena pri Godru blizu kolodvorja. Zbudila je mnogo zanimanja. K otvoritvi je prihitelo tudi mnogo zunanjih gostov. Pogled na razstavljeno sadje je dokazal, da so jevniški sadjarji prvovrstni strokovnjaki. Vse sadje je v takem etanju, kakor bi ga pravkar odtrgali z drevesa. Razstavljanih je 23 vrst jabolok, največ jih imata še na razpolago posestnika Zupančič iz Jevnice in kmet Godec, po domače Manožnik iz Male dolge noze pod Jančami. Manožnik ima obširne sadovnjake, ki jih kaj radi ogledujejo ljubljanci in drugi izletniki, ko gredo na Janje. Tu je več ko 2000 sadnih dreves, ki jim posveča s svojimi sinovi vso potrebno skrb. Najlepše vrste so: ontario, veliki kakor glava novorojenčka (po 4 din kilogram), londonski pepin, bobovec, šampanjska reneta, krivopeceljni, ananasi in gambovski (po 2 din kg). Med dražili vrstami so bili tudi lonatani, boskopski, kosmači in befferji. Med domačimi sortami pa besniška voščena. Razstava bo tudi danes še odprta. Po prihodu popoldanskega vlaka iz Ljubljane bo predaeval o sadjarstvu nadzornik Humeč.

* Narodna čitalnica žabnica priredi danes ob 15. v gostilni Cegnar predavanje »Skozi Dalmacijo in južno Srbijo« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

* Podružnica NSZ v Zlreih priredi danes ob 14. v Sokolskem domu predavanje »Primorje od Sušaka do Kotora« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Pirnat Viktor.

* Novi grobovi. V Mariboru je pramnil g. Josip Mešiček, nadučitelj v pokolu. Splošno priljubljena pokojnika bodo spremnili jutri, 21. t. m. ob 15.30 na pokopališče na Pohorju. Na Vatah pri Litiji je umrl g. Ivan Ilaš, poštar v pok. Blagega pokojnika bodo pokopali jutri, 21. t. m. ob 11. dop. na domačem pokopališču. — Pokojnim blag spomin, preostali naše iskreno sožalje!

* Gradbo državne ceste Split-Sarajevo zahtevajo gospodarske in stanovske organizacije primorice in drinske banovine. Predstavni organizaciji so sestavili spomeniko, ki je bila predložena gradbenemu ministru. V spomenici je naglašeno, da bi bilo s tako cesto združeno Primorje s svojim zaledjem in da bi bila cesta v gospodarskem in turističnem pogledu zelo koristna za obe banovini. Iz Splita bi cesta vodila na Dugo polje, v Tomislav grad in Prozor, potem pa preko Ivanji planine do Sarajeva. Dolga bi bila 200 km.

* Zdravniški tečaj v Topolšnici. Šola narodnega zdravlja v Zagrebu prireja z odobrenjem ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje v zdravilišču Topolšnici 6-dnevni tečaj iz fizioterapije in fizioterapije. Tečaj tečaja, ki to od 28. t. m. do 5. marca, se lahko udeležijo državni, samopravni in privatni zdravniki. Uradni zdravniki dobi jo za obisk tečaja dopust, ki ne bo všteti med letni odmor. Stroški nosijo udeleženci sami in je preračunano, da bodo znalski s potovanjem od Zagreba do Topolšnice in nazaj, s stanovanjem v hotelu v Sošanju in s hrano v zdravilišču okrog 200 din za osebo. Kdor se želi udeležiti tečaja, naj se javi Šoli narodnega zdravlja do 25. t. m.

* Slovenska matica izda letos naslednje tri izvirne knjige kot svoje redne publikacije: Miška Kranjca novi roman »Kapitanovi« (400 strani), Pavleta Sedmaka roman »Kaplan Martin Cederma« (250 strani) in zaključni (5.) snopci »Zgodovine slovenskega slovstva od začetkov do Zoisove smrti« univ. prof. dr. Franceta Kidriča. Ta snopci bo mel okrog 180 strani leksikonskega formata. Vse tri knjige dobe člani broširane za 50 din. Lahko pa dobe tudi vezane za doplačilo 12 din za vsako knjigo. Član postane lahko vsakdo, pristopnina ni. Natančnejše prospekte dobite pri upravi Slovenske maticе, Ljubljana, Kongresni trg 7.

* Za izlet v Budimpešto, ki ga priredi »PUTNIK«. Maribor s posebnim vlakom od 25. do 30. maja ob priliki 34. Svetovnega evharističnega kongresa je nujno potrebno, da oddajo interese svoje prave vsaj do 28. februaria, da se zamore rezervirati stanovanja, za katereja je ogromno povpraševanje. Prospekti in vse informacije se dobijo pri »Putniku«, Maribor, Trg svobode in njegovih podružnicah v Celju, Ptuj, Gornji Radgoni, št. Ilju in Dravogradu, kjer se sprejemajo prijave! Izkoristite izredno ugodno priliko za pošet prekrasne Budimpešte!

* Ena izmed najbolj izdatnih jedi je gotovo čokolada. Toda temu je pretrda, onemu zopet težko prebavljiva, tako da se ni mogla nikoli tako uvesti, kot se je sprva domnevalo. Nova na podlagi posebnega patenta izdelana Strato čokolada, ki ima v sebi male luknjice, pa je rahlo krhka in lahko prebavljiva, hitro topiljiva ter nudi večji užitek! Čitajte današnji oglaš!

NEGRO bonbon
odpravi hripavost.
Proizvodi: RUFF, SUBOTICA

* Slovenska matica izda letos naslednje tri izvirne knjige kot svoje redne publikacije: Miška Kranjca novi roman »Kapitanovi« (400 strani), Pavleta Sedmaka roman »Kaplan Martin Cederma« (250 strani) in zaključni (5.) snopci »Zgodovine slovenskega slovstva od začetkov do Zoisove smrti« univ. prof. dr. Franceta Kidriča. Ta snopci bo mel okrog 180 strani leksikonskega formata. Vse tri knjige dobe člani broširane za 50 din. Lahko pa dobe tudi vezane za doplačilo 12 din za vsako knjigo. Član postane lahko vsakdo, pristopnina ni. Natančnejše prospekte dobite pri upravi Slovenske maticе, Ljubljana, Kongresni trg 7.

* Za izlet v Budimpešto, ki ga priredi »PUTNIK«. Maribor s posebnim vlakom od 25. do 30. maja ob priliki 34. Svetovnega evharističnega kongresa je nujno potrebno, da oddajo interese svoje prave vsaj do 28. februaria, da se zamore rezervirati stanovanja, za katereja je ogromno povpraševanje. Prospekti in vse informacije se dobijo pri »Putniku«, Maribor, Trg svobode in njegovih podružnicah v Celju, Ptuj, Gornji Radgoni, št. Ilju in Dravogradu, kjer se sprejemajo prijave! Izkoristite izredno ugodno priliko za pošet prekrasne Budimpešte!

* Ena izmed najbolj izdatnih jedi je gotovo čokolada. Toda temu je pretrda, onemu zopet težko prebavljiva, tako da se ni mogla nikoli tako uvesti, kot se je sprva domnevalo. Nova na podlagi posebnega patenta izdelana Strato čokolada, ki ima v sebi male luknjice, pa je rahlo krhka in lahko prebavljiva, hitro topiljiva ter nudi večji užitek! Čitajte današnji oglaš!

* Stotisoči potnik na prekomorniku Queen Mary. Veliki prekomornik Queen Mary, ki je last Cunard White Star in ki je od maja leta 1936, ko je bil puščen v morje, doslej napravil 73 potovanj brez Atlantski ocean, je preteklo sredo doživel pomemben jubilej. Med 850 potniki, ki so se vkrcali v Southamptonu in Cherbourgu, je bil tudi stotisoči gost Queen Mary. Do svojega odhoda v New York je ladja namreč prevozila v 18 mesecih v celem 99.584 oseb, v sredjo pa je število njenih potnikov doseglo 100.434.

* Podjetja, ki vrše obrt rednega prevažanja oseb z motornimi vozili in nameravajo za poletno sezono 1938, izproseniti svoj sedanji vozni red ali cenik, se pozivajo, da ga ugotovijo in prdložijo v predpisano obdobje do 20. marca 1938. Novi vozni red stopi zajedno s železniškim v veljavo dne 15. maja 1938. Smernice za sestavo in predložitev voznega reda in cenika so razvidne iz zadevnih okrožnic, zlasti one z dne 21. 2. 1934 VIII, št. 531/4, ki jih doba zainteresirani na vpogled pri pristojnem sreskem načelniku oziroma mestnem poizlavstvu.

* Poročila eta se 17. t. m. na Vrhniki g. Vinko Tomšič, trgovec in posestnik na Vrhniki, in gđč. Rađa Zitko, hčerka posestnika na Verdu pri Vrhniki. Čestitamo!

* Zasluzek poljedelskih delavcev v Volvodini. V raznih kraljih Volvodine se sestajajo paritetni odbori ter določajo mezde za poljedelske delavce v letošnji sezoni. Tako so za Feketić in okoličo določene naslednje mezde od 1. aprila do 1. julija za 9-urno delo 15 din s hrano, brez hrane pa 25 din. Od 1. aprila do 30. oktobra 25 din s hrano, 30 din brez hrane za 12-urno delo. Od 1. julija do 30. septembra 35 din s hrano, brez hrane pa 45 din za 12-urno delo, od 1. oktobra do konca leta 15 din s hrano, brez hrane pa 25 din za 9-urno delo. Med žetvijo dobiva delavec enaštet del žetve s primerim nameškom, med obiranjem koruze petino pridelka, za mlado pšenice pa 3 odstotke od brutto pridelka.

Danes nepreklicno zadnjikrat!
VELIKI MLADINSKI MATINEJI PO ZNIZANIH CENAH
ob pol 10. in 11. uri dop.

SLAVNI MORNAR POPAJ IN DRUGI..

Revija praviljnih risanih filmov
BOGAT DOPOLNILNI SPORED! CENE DIN 3.50 — 6.50.

KINO MATICA 21-24

* Otvoritev prve smuške skakalnice na Dolenjskem. Na prijaznem Polzevem nad Visnjo goro je bila že pred dvema letoma zgrajena skakalnica za skoke do 23 m. Toda lani je bila zima tako nuzgodna, da skakalnica niti otvoriti ni bilo mogoče. Letos je zima nekoliko ugodnejša, čeprav je snega tudi letos v nižinah mnogo premalo za smuko. Zdaj je zapadlo toliko novega snega, da bo lahko skakalnica na Polzevem danes oficijelno otvorena. »Slalom 34« priredi v ta namen danes na Polzevem klubske tekme s skokih Pričetek tekem bo ob 14. Prijave se sprejemajo v domu na Polzevem še do danes popoldne. Za skromne razmere na Dolenjskem bo to gotovo zanimiva prireditev, saj bo otvorena prva skakalnica na Dolenjskem in domačini bodo prvi v svojem življenju videli, kako smučarji skačejo. Po tekmah bodo v domu razdeljene nagrade in častne diplome. Snega je zdaj na Polzevem toliko, da bo tudi smuka danes ugodna, zlasti še ker je zopet prihitel mrz. Tako se torej obeta na Polzevem zopet živahno vrvanje smučarjev.

* Split brez vode. Zaradi kvara pri etarem mestnem vodovodu je bil Split, kakor znano, polnih 24 ur brez vode. V nekaterih delih mesta so še stari zapušteni vodnjaki in tam se je kmalu zbralo vse polno ljudi. Ponekod so se celo tepli za vodo. Vas dan so hitela po ulicah skupine mož, žena in otrok z najrazličnejšimi posodami in iskale vodo. Mestna uprava je iz starih studencev črpala vodo v škropljene vozove in jo potem delila po mestu. Vse to pa ni zadostovalo in so bili v velikih zadregah po kavarnah, gostilnah in v raznih delavnicah.

Samo še danes in jutri se predvaja v kinu SLOGA film, kakor ga še niste videli v Ljubljani. **DEANNA DURBIN** v filmu

TRI ZLATE DEKLICE

očara s svojo lepoto in dražestjo in s svojim divnim glasom, ki sega do srca prav vsakogar.
Predstave danes ob 10.30., 15., 17., 19. in 21. uri.

* Vaski milijonarji v veliki bedi. Blizu Sušaka sta občini Krasica in Hreljin. Prva šteje 3.734, druga pa nekaj nad 3.000 prebivalcev. Pred 50 leti je bilo dosti več prebivalcev, a se jih je potem mnogo izselilo zaradi zasluzka v tujino. Izseljenci so lepo podpirali svoje na ravnih domačijah in lahko se reče, da so občani obeh očin živeli od prihrankov svojih izseljencev. Zdaj pa je po uradni statistiki v obeh občinah nad 450 družinskih rednikov brez dela in zasluzka. V ravni občinah je postalo obupno in med revnim prebivalstvom imajo razne bolezni obilo žetev. Nad 60 let stari ljudje so zelo redki. Vse to je zaradi tega, ker so jih poslah izseljenci iz tujine. Po uradni statistiki imajo občani Krasice v bankah 25 milijonov, prebivalci Hreljina pa 11 milijonov. Brezposelni sestradani ljudje so torej milijonarji.

* Umetniške in zabavne prireditve v San Remu. Meseca marca bo nudil San Remo, biser italijanske riviere, svojim gostom velik izbor kulturnih, zabavnih in sportskih prireditev. Tekmovali bodo na igrišču golfa, teniš klub pa prireja 16. marca mednarodni turnir in so razpisane številne dragocene nagrade. V opari mestnega kazina bodo 11. marca operne predstave, pri katerih nastopajo odlični umetniki. Na sporedu je tudi več kratkih predstav, ves program pa vsebuje prvovrstna dela glasbene literature. Zanimivi in zelo peštri bodo tudi simfonični koncerti 16., 23. in 30. marca. Nastopila bo tudi skupina ruskih pesalcev. Za velike prireditve je določena krasna, velika koncertna dvorana, kjer se bodo vrstile tudi kabaretna in balcne predstave. Dne 19. marca to klasična kolearska dirka na progi Milano-San Remo, kjer bodo pričakovali prve tekmovalce 30. ob 3. popoldne.

Iz Kranja

* Kino Narodni dom prikazuje danes ob 4. pol 7. in pol 9. zvečer glasbeni film iz študentskega življenja »Deklica iz Svarevaldca. Prihodnji spored »Kirchfeldski župniki«.

„Kaj je to perilo res moje? Se nikdar ni bilo tako čisto oprano!“ — Cemu se čudi? Za pranje je vendar rabila priznano dobro terpentinovo milo Zlatorog. To milo kljub svoji izdatnosti opere vsako še tako zelo zamazano ali zaprano perilo tako temeljito, da je po pranju belo kot sneg, voljno-mehko in duhteče.

TERPENTINOVO MILO
Zlatorog

* Nenavaden primer krute usode v rod. bini. Uglednega vinskega trgovca in gostilničarja g. Petra Antičevića v Gornjem Logatcu je zadela hud udarec. Dolgo vrsto let je bil pri njem kot poslovodja njegov brat Juraj, ki pa je 14. t. m. obolel za pljučnico. Istega dne pa je Peter Antičević dobil iz

Jelse na otoku Hvaru brzojavko, s katero mu je njegov brat don Luka, župnik v Gdjinu na Hvaru, naznanjal, da je oče na smrt bolan. Peter Antičević se je z večernim vlakom odpeljal iz Logatca, ko pa je vstopil v očetovo hišo v Jelsi, so mu izročili brzojavko iz Logatca, s katero mu sporoča soproga, da je brat Juraj ponosi izdihnil. Peter Antičević se je poslovil od tedaj še živčnega očeta in od ostalih svojcev in se vkrcal na parnik, da se vrne v Logatec in uredi vse potrebno za pogreb. Ko je brata pokopil, je prišla s Hvara nova brzojavka, ki je naznanjala, da je takoj po njegovem odhodu umrl tudi oče. Pogreb očeta na Jelsi, kakor tudi brata Juraja v Gornjem Logatcu je bil določen na 17. t. m. ob 16. uri. Peter se je mogel tako udeležiti samo bratovega pogreba. Res nenavaden primer krute usode, da ležeta oče in sin ob isti uri v grob k večnemu počitku.

* Udeležite se avtoizletov od 12. do 16. marca na Dunajski veleoselem od 19. do 20. marca v Gorico ali Trst, od 25. do 27. marca v Padovo in Benetke, od 2. do 11. aprila v Firenco, Rim, Napoli, Vezuv, Capri. Podrobne informacije in prijave v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel Slon, telef. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

* Brezposelnim natakarkem ukradeno podpore. Kakih 140 brezposelnih beograjskih natakarkov stoji pred pisarno svojega združenja ter preklinja svojo zlo usodo. Ponosi so neznanji vlomilci vdrli v pisarno ter navrtali veliko želazno blagajno. Iz nje so odnesli nad 18.000 din, vse kar je namerava-

la organizacija te dni razdeliti v pomoč svojim brezposelnim članom. Te podpore so bile zbrane od dohodka natakarske prireditve in od prispevkov dobrotnikov.

Iz Novega mesta

n— Prostovoljna gasilska četa v Novem mestu priredi 26. t. m. ob 8. zvečer in 27. t. m. ob 3. popoldne v dvorani Prosvetnega doma gasilsko veselolgo »Ustanovitev gasilske čete v Bendžaji. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo orodja, vlijudno prosa za obisk.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v februarju po stoletnem koledarju. Dan je dolg 9 ur 29 minut

N. 20. Rajmund	manj oblačno, ponoči hladno
P. 21. Elenora	
Miloslav	
T. 22. Goslav	
S. 23. krajec ob 5.24	krajevni dež in sneg
S. 23. Peter D.	
Cudomil	
C. 24. Matija	
Bogdan	menjaajo oblačno, precej mrzlo
P. 25. Valburga	
Nikna	
S. 26. Aleksander Inoslav	topeleje

Poročilo Meteorološkega zavoda na univerzi 19. februaria

Ljubljana 7. 767.1. —3.4. 93, SW1, megla 10, —, —;
Maribor 7. 767.2. —1.0. 90. O. 7. —, —;
Zagreb 7. 766.4. 0.0. 90. ENE1. 8. —, —;
Kumbar 7. 762.3. 6.0. 90. N1. 0. —, —;
Split 7. 763.9. 6.0. 70. NE3. 2. —, —;
Rat. 7. 764.2. 6.0. 50. NE3. 0. —, —;
Via 7. 764.4. 4.0. 90. NW4. 5. —, —;
Sušak 7. 763.3. 6.0. 95. NNE1. 5. —, —;
Temperature: Ljubljana 7.5. —4.4; Maribor 10.4. —1.0; Zagreb 7.0. 0.0; Beograd 9.0. —; Sarajevo 3.0. —; Kumbar 14.0. 10.0; Split 13.0. 5.0; Rab 9.0. 4.0; Via —, 3.0; Sušak 12.0. 5.0.

Pogreb Janka Strnada

Ljubljana, 19. februarja
Kdo bi si se pred dnevi mislil, da bo danes naš vedni, zmeraj ustrežljivi in šegavi Janko Strnad v zrel moški dobi nastopil svojo poslednjo pot na večno počivališče? Vsi, ki smo sočustvovali z njim in skrbno sledili poteku njegovega zdravljenja, smo vendarle gojili nado, da bo njegova življenska sila premagala poskodb in ga spet vrnila priljubljenemu delu. Tako pa se je številna množica prijateljev in znancev, ki so te dni hiteli še poslednjič pokropiti pokojnika, morala prepričati, da je zmerom nasmejani Janko Strnad za vedno zatisnil svoje oči.

V turobnem zimskem dnevu se je danes zbrao pred bojniško mrtvašnico velika množica pogrebcev, da pospremijo pokojnika na poslednji pot. Po blagoslovu so prenesli krsto v mrtvaški voz, okrašen z vrsto lepih vencev in pestrim cvetjem. Za globoko užaloščenimi številnimi svojci, med katerimi je v srce dojmila dvojica še nedotrajnih, plakajočih sinkov prerano umrlega pokojnika, se je zvrstila dolga vrsta pogrebcev. Prihiti so stanovski tovariši črne umetnosti z ravnateljem Narodne tiskarne G. Franom Jeranom in faktorjem G. Dragom Pogačnikom na čelu. Društvo tiskarjev je zastopal G. Maks. Hrovatin. Kako priljubljen sodelavec »Jutra«, vedno pripravljen pomagati je bil pokojni Janko Strnad, je pričala dolga vrsta urednikov »Jutra« in »Slovenskega naroda« z glavnim urednikom G. Stankom Virantom na čelu.

Za vrsto zastopnikov so se priključili žalostnemu sprevodu k Sv. Križu številni znanci in prijatelji, ki jih je dobrodušni pokojnik imel mnogo v naši javnosti. Sprevod, ki ga je zaključila dolga vrsta ženstev, je pospremil tragično preminulega očeta prav do groba.

Iz Ljubljane

u— Predavanje univ. prof. dr. inž. Milana Vidmarja o temi: »Med dvema dobnima« se vrši pod okriljem Kluba absolviranih trgovskih akademikov v ponedeljek dne 21. t. m. v veliki dvorani Trgovske akademije. Sloves predavatelja ne samo kot znanstvenika na polju elektrotehnike ter kot šahovskega vele mojstra in pisca knjig (Moj pogled na svet, Osvobodilni most, Med Evropo in Ameriko), marveč tudi kot treznega presojevalca sodobnih gospodarskih dogajanj, obeta predavanje, ki bo vsekakor zanimivo. Vljudo no so vabljeni k predavanju vsi, ki se zanimajo za sodobna vprašanja. Vstop prost.

TOČINO 30 VRST
»VENUS« SEDAJ IYRSEVA 9

u— Goš iz Bolgarije. V Ljubljani se je mudil na povratku iz Nemčije g. dr. Atanas Damjanov, lastnik in direktor sofijskih listov »Utro«, »Zarja« in »Dnevnik«. u— Českoslovaška v vojni in miru je jasov večera, ki ga pripravljata tukajšnja Jugoslav.-českoslovaška lga za petek, dne 25. t. m. ob 21. uri v kno dvorani »Uniona«. Spored obsega uvodno besedo predsednika JČ lge dr. Egora Stareta, govor konzula Stanislava Muševskega »Nastanek in stremenje českoslovaške republike in sledeče filme: Prezident dr. T. G. Masaryk na gradu Lany. Prezident dr. E. Beneš na gradu Topolčany (zvočni film); Iz življenja českoslovaških legionarjev v Franciji, Italiji in v Rusiji (zgodovinski film); S kongresa 36.000 českoslovaških legionarjev v Pragi (nemi film); Českoslovaška armada (zvočni film); Svečanost českoslov. kmečkega ljudstva v narodnih nošah (zvočni film v barvah). Večer bo nudil vsakemu obiskovalcu lep vpogled v življenje bratskega naroda. Opozorjamo da je bil film o českoslov. legionarjih med vojno posnet na licu mesta in je torej popolnoma avtentičen posnetek zgodovinskih dogodkov. Posebno skrbno in učinkovito je izdelan film o českoslovaški armadi. Film o svečanostih kmečkega ljudstva preseca zaradi krasnih narodnih noš, ki se vidijo v naravnih barvah. Petje in glasba spremljata slikovit pohod in pestro rajanje českoslovaških kmetov in kmetice. Skratka: Za kulturno pomembni filmski večer obeta biti zelo zanimiv in bo lepo otvoril vsto prireditel v spomin 20 letnice obstoja naše in českoslovaške države. Opozorjamo, da je vstop na prireditev prost, treba je samo kupiti program za 2 din.

Kavarna in restavracija
»OREL«
2. marca tradicionalna vesplošno znana
kuharska razstava
z novostmi. Odprto od 8. do 17. ure. Za Din 10.— prigrizek s kozarcem vina. Po 19. uri pojedina razstavljenih plošč in prodaja istih čez ulico. — Izbrana vina, Salvador pivo! Za obilen obisk se priporoča.
MARIJA ZEMLJIC

BOLGARSKI, ČESKI, FRANCOŠKI, ITALJANSKI, MADJARSKI, NEMSKI, RUMUNSKI, RUSKI, SLOVENSKI IN SRBSKI jezik, se lahko naučite, če se naročite na mesečnik
»EVROPA«
Letna naročnina 45.— dinarjev. Številka 4.— din. »LAHKA METODA«, Ljubljana. Gosposvetska 12 II.

MOŠKI!

Za zdravljenje spolnih slabosti, SEKSUALNE IMPOTENCE, za spolno oslajenost, za ojačenje spolne funkcije, poskusite originalne hormone

VI-HA-GE tablete.
Dobite jih v vseh lekarnah: 30 tablet Din 84.—, 100 tablet Din 217.—, 300 tablet Din 560.— Po postnem povzetju diskretno razpošilja Mr. M. Gavrančič, apotekar, a glavni depo: Farm. Kem. Laboratorij »VIR-VITA«, apotekar Mr. B. Bogdanovič, Zagreb, Langov trg 8.
(Ogl. reg. S. br. 26856/37.)

u— Univ. profesor inž. Hrovati izjavlja, da je njegovo ime po pomoti prišlo med imena novih odbornikov Aerokluba. G. profesor ni član te organizacije in se tudi ni obneha zboru udeležil.

u— Fotografije v barvah. O tem bo pod okriljem Prirodoslovnega društva v Ljubljani predaval v torek 22. t. m. ob 20. v mali filharmonični dvorani kina Matice g. Janko Branc. Do konca prejšnjega stoletja poznamo v fotografiji štiri važne mejnike: iznajdbo prozornega, za kopiranje primerne negativna, uvedbo želatine namesto mokrlega kolodija, povečanje občutljivosti fotografskih emulzij na ves spektralni obseg in uvedbo upogljivosti in lahkega celodolada namesto težkih steklenih plošč. Vse to pa je bilo samo izboljšava črno-bele fotografske tehnike. Nekaj popolnoma novega se je pojavilo ob prelomu stoletja s filmom je prišla v fotografijo tretja komponenta, namreč čas. Ta film je šel svoja pota, razvijal se je paralelno s fotografijo. Novo epoho v fotografiji pa doživljamo v zadnjih časih, ko se je momentalno in neposredno pojavila barva v fotografiji. Predavanje je zasnovano na eksperimentalni podlagi in ga bo dopolnilo lepo število izbranih posnetkov.

u— Iz vrst članstva Obširnega podpornega društva na Viču smo prejeli: Društvo je imelo 80 januarja svoj XI. redni občni zbor, katerega se je udeležila kaka tretjina vsega članstva, po večini ženske. Zborovanje je bilo burno in je treba, da tudi oni člani, ki se zborovanja niso udeležili, vedo, zakaj je bilo tako. Opozicija ni bila zadovoljna s poročilom predsednika, ki prav za prav ni bilo poročilo, marveč samo naštevane lastnih zaslug. Tudi proti zapleniku so bili neugovori opozicija na ni dobila besede. Neizpolnjeni člani zahtevajo sklicanje izrednega občinskega zbora.

u— Nastop golčevcev konservatorija. Jutri 21. t. m. bo v veliki Filhar. dvorani II. letošnja produkcija golčevcev Ljubljanskega drž. konservatorija, na kateri nastopijo golčevci solonskega klavirskega, violinskega in instrumentalnega oddelka. Prva letošnja produkcija, ki je bila začetkom milenijske tolnje, je imela izredno lep uspeh in je vzbudila živo zanimanje občinstva, ki je skoro do zadnjega kotička napolnilo veliko dvorano. Začetek tistišnje produkcije je ob 8. uri v 7. zvečer, podrobní spored se bo v knjižarni Glasbene Matice štane 8 din in velja obenem kot vstopnica.

ZA VAS

smo izbrali lepe vzorce blaga za plašče, kostime in obleke! Pridite in kupite!

Brata VLAJ
WOLFOVA UL. 5.

u— Klub ljubiteljev cvetlice podružnice Sadržskega in vrtnarskega društva v Ljubljani je imel v januarju občni zbor. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je bil klub pridno na delu. V preteklem letu je priredil dve uspešni cvetlični razstavi in ekskurziji v Maribor. Novi odbor sestavljajo: predsednica Ključenkova Andreja, podpredsednik Jeranov, tajnik Vavpotič Jožko in blaginjak Kržišnik Oskar. Odbor si je takoj sestavil program dela za tekoče leto, ki je v glavnem naslednji: pomladna in jesenska razstava cvetja, ustanovitev strokovnega odbora za ocenjevanje in sestavo preprotnega seznama cvetlice, ki so najbolj priljubljene in vsakemu ljubitelju dosegljive, razne poučne ekskurzije po ljubljanskih in okoljskih cvetličnih vrtovih, objave raznih strokovnih članov v društvenem glasilu »Sadržarju in vrtnarju« in napoved kratke strokovne predavanja s proslo strokovno delato, vsak prvi petek v mesecu ob 20. v ljubljanskih prostorih gostilne »Sokolac, Pred Skofjo, I. nadstropje. Klub združuje v svoji sredi ljubitelje cvetlice, vrtnih in sobnih, zaradi česar vabi v svoje vrste ne samo gospode, ampak v prvi vrsti dame, katerim je že po naravi prirojeno veselje do cvetlice. Ikarine in vstopnine ni. Člani nai bi med sebojno izmenjavali razno cvetlično seme in jih v gomolje in tako na cenen način prišli do raznovrstnega cvetja. Klub želi, da bi se v naši beli Ljubljani okrasila vsa okna hiš in naši vrtički postali cvetni gaj. Skratka, da bi Ljubljana postala en sam cvetni vrt. S temi željami in nadami gre klub v novem letu na delo. Za eventualna pojasnila in naročila nai se blazovolj vsak zainteresirani na predsednico go. Ključenkovo Andrejo, Ljubljana, Rozenova ulica 6, telefon 4550, na tajnika G. Vavpotiča Jožka, Ljubljana, tobačna tovarna, ali pa ustno v gostilni Sokola, Pred Skofjo, I. nadstropje, vsak prvi petek v mesecu od 20 ure dalje.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM

V SISKI, TELEFON 41-79

LUIS GRAWEUR, slavni pevec,

v senzacionalnem filmu

Pesem obtožuje

Ostali: Walter Rilla, Gina Falkenberg

in Hana Waag

Predstave v nedeljo ob 3, 5, 7, in 9,

v ponedeljek ob pol 9. uri.

Prilodnji spored:

General Garcia

u— Šentjakobčani ponovno danes zvečer ob 20.15 Molnarjevo zabavno veselolgo »Njena velika ljubezca«. To najnovše Molnarjevo delo je tudi na šentjakobskem odru doseglo velik uspeh ter vzgalo in navdušilo gledalce. Ta ljubezna, nežna zgodba nudi s svojo ganljivo nežnostjo, finim humorjem in vedro vsebino gledalcem mnogo iskrene ganjenosti in vedre zabave. To je poslednja večerna uprizoritev tega dela v letošnji sezoni.

u— Koncertno naznanilo. Pod okriljem Glasbene Matice ljubljanske bodo tekem marca naslednji pomembnejši koncerti: v petek 4. marca koncertura v veliki Filh. dvorani Srbsko cerkveno pevačko društvo iz Zagreba, v ponedeljek 7. marca bomo po 9 letih nastopili zopet sloviti Wienerkärnerklub v veliki uniojski dvorani. V petek 11. marca priredi svoj drugi letošnji koncert v veliki Filh. dvorani pianist Ivan Noč. 25letnico svojega umetniškega delovanja bo praznoval znameniti jugoslov. vinski violinski virtuos Zlatko Buljović tudi v Ljubljani na koncertu, ki bo s ertvovanjem simfoničnega orkestra Ljubljanske filharmonije v petek 18. marca v veliki uniojski dvorani. Konec meseca marca 28. na nastopi pianist Reouf Kozalaki, najznamenitejši izrael. Chopina sedanje dobe. Tako bo mesec marec izredno bogat na znamenitih in velikih koncertih. Podrobnosti sledi.

u— Podružnica SVD za šiško-Ljubljana priredi skioptično predavanje o »Skioptičnih na zelenjadi in jagodičju« v ponedeljek dne 21. t. m. ob 20. uri v samostanski dvorani v šiški. Zanimave slike bo pojasnjeval g. škulj, tajnik SVD za Slovenijo.

Restavracija KOŠAK

PREŠERNOVA ULICA
povečana in vzorno preurejena. — Priporoča prvovrstno hrano in vina. Vsak petek ribe.

Slaščičarna KOŠAK
ima vedno sveže pecivo in pustne krofe.

u— Gospodinske pomočnice opozarjamo na kuharski tečaj za boljše kuho, ki bo v Wolfovi 10, telefon 4053.

u— Društvo jug. kmetijskih strokovnjakov, sekcija Ljubljana, razglašajo: člani društva, kateri iščejo namestitve naj se obrnejo na tajništvo društva, Knaflijeva ulica 9. Na razpolago so tri privatna mesta.

DRAŽBA TERJATEV

proti bivšim zadružnikom

stavbene zadruge Here

se vrši dne 24. II. 1938. ob 8. uri dopoldne v sobi št. 19 sreskega sodišča Ljubljanskega. Nominalna in izklicna vrednost teh izvršljivih terjatev znaša 255.250 Din, najnižji ponudek eno tretjino.

u— Izreka slovenskega jezika. Z Breznik Ramovčevim Slovenskim pravopisom smo do bili Slovenci tudi prvo sistematično pravopisje. Saj je bila določitev pravilnega izgovora nujno potrebna zaradi pisanosti naših narečij in tradicionalnosti pravopisa. Enotno knjižno izreko mora gošiti vsak izobraženec. Kadar govori in piše, naj se obrne na priredanje, v gledališču, v radiu i. t. d. O smernicah in problemih našega pravopisa bo predaval v torek, dne 22. t. m. ob 20. uri na drž. Trgovski akademiji (Bleiv. sava cesta) gospod. ravnatelj dr. Anton Bajec. Predavanje priredi Slavistično društvo. Vstop prost.

u— Lutkovno gledališče Sokola I. uprizoni danes ob pol 16. uri izvirno lutkovno igr. Mitje Ribičičeva: Jurček na morju. Ogledale si igro, zadovoljni boste z njo, saj se vrši ob našem sinem Jadranu. Med predstavo igra orkester. Vstopnice dobite v proflaji danes ob 11. do 12. ure v pisarni Sokola I. Lahko tudi telefonično.

Centenim damam sporočam, da sem po večmesečni praksi v inozemstvu, otvorila

MODNI ATELJE

ter se priporočam za cenjeni obisk.

NUŠA DERMASTIA,

LJUBLJANA, Miklošičeva 17

Palača Vzajemne zavarovalnice

Najnovejši pomladanski in poletni modeli.

u— Društvo Soka Matice, Ljubljana, naznanja, da bo v soboto 26. t. m. v salonu restavracije pri »Levici« v Ljubljani točno ob pol 21. uri predavanja dr. Mateja Preterjaja, odvetnika v Ljubljani o »Odškodnini za vojno škodo, povzročeno jugoslovanskim državljanom v Italiji. Ta odškodnina našim državljanom dosega že ni bila plačana in niti ni določena, četudi je bila pred leti prijavljena našim oblastvom. Ker je važno, da se ta pereča zadeva reši, so vabljeni vsi prizadeti na to predavanje. Vstop vsem prost.

Isoschrom

Isopan

Finoznati filmi najnovejše emulzije

ravnokar dospeli!

Britvice komad od 50 para naprej

etuji za ščetke od Din 1.50

zobne ščetke od Din 2.— naprej

zobne paste od Din 3.— naprej

brivski copoti od Din 4.50 naprej

dalje ustne vode ter vse druge kozmetične

potrebnosti v največji izbiri in po konkurenčnih cenah pri

Foto Touristu Lojze Šmucu

Ljubljana — Aleksandrova cesta 8.

u— Društvo »Tabor« bo imelo svojo pustno prireditev na pustni torek 1. marca v dvorani Delavske zbornice. Na prireditel opozarjamo vse rojake in prijatelje.

u— Vse cenjene gospodinjice, osobito v okolici Beigrada, ponovno vabimo in opozarjamo, da je Radion-poslovalnica odprta samo še ta teden, to je od 21. do 26. t. m. in sicer ves dan od 8. do 19. ure zvečer. Gospodinjice, katere dosedaj še niso imele prilike nas obiskati, naj ne odlašajo več. Prišesite kaj evlivenega ali volnenega oblčila, da vam pod strokovnim vodstvom pokažemo, kako se leto opere, posuši in zlika. Vabi vas poslednjič: Radion-poslovalnica, Tyrševa c. 51, poleg kavarne Majcen.

u— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« pripravlja za prihodnji mesec vokalni koncert slovenske, hrvaške in srbske narodne in umetne pesmi, na kar že danes opozarjamo.

u— Pomlad prihaja, pa je potrebna nova obleka ali plašč, mogoče celo oboje. Sveda mora biti izdelava brezprikorna in je radi tega najbolj pomembno, da jasne oblačilo sedaj v delo, ko krojač ali šivilja še nimata toliko dela kakor v glavni sezoni. Blago na si najnučeno ne bomo nabavili pri tujki »Manufakura, koman itaa družba« na Mostnem trazu 17, ki ima leto res krasno izbero v spomladanskem blazu.

u— Tuje na obisku v veliki Ljubljani. Bilanca tujeskega prometa v naši povečani metropoli izkazuje za lansko leto 55.542 tujcev in 94.594 nočnin. Najpogostejše prihajajo v Ljubljano razume se. Jugoslovenci (87.275), nato sledo na vrsti čisti iz Nemčije (49.934), Avstrije (43.884), Italije (27.711) in Českoslovaške (16.727). V našem številu so nas lani obiskali a Francozi (69.2), Angliči (641), severni in južni Američani (537), Madžari (489), Poljaki (414), Bolgari (337), Švicarji (224) in Rumuni (211).

Kino Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

Matica
21-24

Slavna plesalka LA JANA
v nemškem vefilmu

Ešnapurski tiger

Indija v vsem svojem razkošju in 1000 letnih tradicijah!
GUSTAV DIESSEL — THEO LINGEN.
NAJNOVEJŠI ŽURNAL! REZERVIRAJTE VSTOPNICE!

u— Orenjevalni plesni turnir »P. S. K.« z nastopom najboljših ljubljanskih parov bo v torek 22. t. m. zvečer v veliki dvorani Kazine med »Jenkovno plesno vajot. Ljubitelji družabnega plesa vabljeni.

u— Vasko nedeljo ob 16. uri »popoldanski plesni tečaj« Jenkove šole v Kazini. V ponedeljek ob 20. »začetniški-nadaljevalni« v torek in to sredo nameto četrti »nadaljevalna tečaj«. Posebne ure vsak dan.

u— Sokol II priredi na pustno soboto ples v veliki in mali dvorani Kazine. Vabljeni vsi, ki si žele prijetne zabave. Sodeluje prvovrsten jazz. Vstopnina 10 din.

Poskusite še danes

priznana najbolje.

PELICONOVE KROFE in TORTE

Podružnica

Wolfova ulica 14. Kongresni trg 19.

u— Tradicija pušne sobote — maskerade na Taboru! Kakor vsako leto, tako bo priredil tudi letos Sokol I v vseh prostorih doma na Taboru maskrado z geslom: »Kurentova vesela noč«. To geslo omogoča vsakomur, da s nabavi s skromnimi sredstvi primerno masko, saj Kurent ne bo izbiral, plesal bo z vsemi. Vsi boste Kurentovi gostje. Pomnite pa, da so dostojne maske pogoj uspeha maskerade!

Kurentova vesela noč

Tabor — 26. febr. 1938

Iz Celja

u— Krajevna organizacija Legije Koroskih borecv v Celju poziva poslednjič vse nekdane koroske borece, da se prijavijo najpogosteje do petka 25. t. m., ker bo s tem dnem zaključen popis onih, ki pridejo v poštev za priznanje »Jovrovoljstva«. Prijave sprejema tov. Anton Mulej, Celje, Dečkov trg 3.

u— O psihologiji v službi izbire poklica bo predaval univ. prof. dr. Zlatko Pregard iz Zagreba jutri ob 20. na ljudskem vseučilišču v realni meščanski šoli. Na to zanimivo in poučno predavanje opozarjamo predvsem starše in vzgojitelje.

KINO UNION

predvaja danes veselo filmsko opereto

»LJUBAVNI POLK«

(Das Liebesregiment). V glavni vlogi: Leo Slezak, Ida Wüst, Hans Holt, Maria Andergast. Ob 10. in 14. matineja »GENERAL LING«.

u— Ljubljanska drama bo vzpizorila v torek 22. t. m. v celjskem gledališču znano Čapkovno dramo »Bela bolezen«. Predstava je za abonma in se bo zaradi dožive dela začela že ob 19.30.

u— Turnir reševanja šahovskih problemov bo priredil šahovski klub Gaberje v torek 22. t. m. v čast komponista šahovskih problemov g. dr. Antona Schwaba v Celju. Zmagovalec bo prejel kot nagrado Čapablanovo knjigo »Moja šahovska kompozicija«.

KINO METROPOL CELJE

»ČAROBNA IGRA«

(Immer wenn ich glücklich bin...)

Nosilci glavnih vlog: MARTHA EGGERTH,

Paul Hörbiger, Theo Lingen, Hans Moser

in Rudolf Carl. — Dopoldno: najnovejši

žurnal in kolorirani kulturni film »ŠVICA«.

u— Smučarska skakalna tekma se bo

pričela danes ob 15. na novi skakalnici

SK Celja v Zagradu pri Celju.

u— Redni občni zbor Aerokluba »Naša

krila«, mestni odbor Celje bo v ponedeljek

21. t. m. ob 8. zvečer v kavarniški sobi

Celjskega doma.

u— Za novo gostilničarstvo pivovarno v

Laškem je te dni dospelo nadaljnjih sedem

vagonov, med njimi dva specialna

vagona strojev. Kotlarna bo kmalu gotova.

Sedaj pride na vrsto varilnica in ostalo.

Tanki z ostalo kletno opremo bodo prišli

speli kot zadnja pošiljatev v mesecu marcu.

Montaža bo gotova najbrž meseca junija.

Prvo pivo iz nove pivovarne pa bo prišlo v promet predvidoma šele za zimo.

Iz Maribora

u— Premiera »Troubadurja« bo v torek

22. t. m. v Narodnem gledališču. Režija

in glasbeno vodstvo v rokah L. Herzoga.

u— 60 letnica trgovca narodnjaka. Te

dni obhaja ugledni trgovec in koroski

rodoljub g. Albin Novak 60 letnico

rojstva. Žvažno je deloval v Sincivasi na

gospodarskem in narodno političnem po

lju nad 20 let. Preganjali so ga in ob pre

prvu celo izpropli. Zatekel se je v Maribor,

ki mu je postal drugo domovilišče. Čestitkam koroskih sorodkov in drugih

prijateljev se priključujemo tudi mi in mu

kličemo ob lepem življenjskem jubileju: Se na mnoga leta, ki naj jih preživi v

zdravju in člosti, kakor ob šestem »križu«.

u— Šahovske novice. Te dni se je odigralo

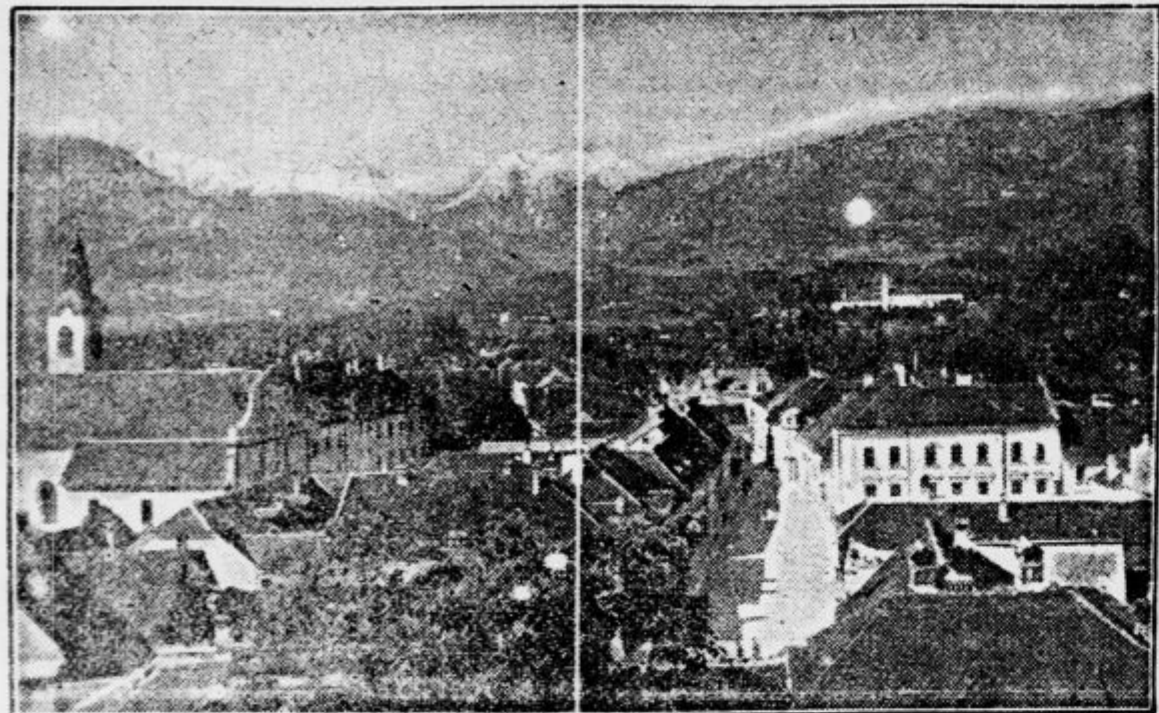
prvo kolo šahovskih tekem za prvenstvo

dr drugega razreda Slovenske šahovske

zveze. Nasprotnika sta bila SK Zeleničar in šahovska sekcija UJN2B. Tekma se je konč

Iz kamniške zlate knjige

Obisk pri nadzorniku Niku Sadnikarju, lastniku našega največjega zasebnega muzeja

Na prvem posloplju poleg stare Kristoforove hiše na Sutni v Kamniku zapazi zanimivo gostilniško kazalo iz predpotresne Ljubljane, ki nam nazorno kaže, kako se je včasih grajska gospoda vozila na izlet v mesto. Če te zanima, kaj pomeni to staro kazalo na hiši, ki se ji že na prvi pogled vidi, da ni gostilna, in stopiš blizu k izloženemu oknu, boš videl v njem razstavljenih polno umetnin in starin, ki vzbujajo splošno pozornost. Na napisih, ki tolmačijo izvor in pomen razstavljenih predmetov, ti štampiljka: *Museum Sadnikar, Kamnik* pove, da je to hiša upokojenega veterinarskega nadzornika g. Josipa Nikolaja Sadnikarja, lastnika najbogatejšega in največjega slovenskega zasebnega muzeja.

Sadnikarjev muzej ne slovi samo po naši domovini, ampak tudi izven njenih mej, zato si ga morate o priliki ogledati. Samo nikar se ne prestrašite, ko odprete hišna vrata. Nad glavo vam zazvonijo zvonce, pred seboj zagledate srednjeveškega viteza v železnem oklepu, z dolgo sulico in brdskim mečem v rokah s stopnic so naprjeni proti vhodu veliki rokovanjski samokresi, na levi in desni strani veže se krešejo meči, sulice in hebeharde, da se vam zdi, kakor da ste padli v kakšno orožnico, v kateri se kuje mir za vse večne čase. Zvoncec neusmiljeno zvoni, očitno ne zaprete vrat. Niste si še utegnili ogledati mirnega angela tam na levi strani ob vratih, že prihiti g. nadzornik in njegova gospa in vas ljubeznivo sprejmeta.

Če si hočete natančneje ogledati muzej, potrebujete ogromno časa. Tu je nakopičen toliko umetnin in starin, ki vsaka zase zasluži posebno pozornost, da vam je kar žal, da se morate omejiti samo na najnamenitejše. Ko prehajate iz sobe v sobo, se ne morete dovolj načuditi izrednemu umetniškemu čutu, s katerim je g. nadzornik Sadnikar znal spraviti vse predmete svoje zbirke v tako dovršeno skladnost, kakršno le redko vidimo v kakšnem muzeju.

Počasi, s veliko vztrajnostjo in mnogimi denarnimi žrtvami je nastala ta naša

največja zasebna zbirka. G. Sadnikar se je še kot dijak v delavnici svojega očeta, ljubljanskega pasarja, začel zanimati za narodno umetnost in starine. Nabiral je naravno blago, študiral slovensko folkloro in ustvarjal svojo zbirko, v kateri je rešil mnogo starih častiljivih pri našo kulturo in zgodovino, pridobil pa je za svoj muzej tudi mnogo redkih znamenitosti, ki vzbujajo pozornost in zanimanje inozemcev.

Zgrabite užitek, ki vas išče!

Izza prejšnjega stoletja, ko so iznašli mlečno čokolado, se ni nobena čokoladna novost vzbudila toliko zanimanja kot nova čokolada Strato. Vsi svoje notranje strukture (male luknjice) je ta čokoladni izdelek rahlo krhke in vsled svoje nenavadno povečane površine hitro raztopljiv v ustih. To dvoje povzroča večji in trajnejši užitek. Čokolado Strato dobite v vsaki boljši trgovini.

MIRAM kraljica čokolade

Po ogledu zbirke se je seveda treba vpsati v spominsko knjigo, ki jo g. nadzornik Sadnikar hrani v salonu v slavnostni omari maršala Marmonta, kjer so spravljene največje dragocenosti zbirke: Mojstev Pentateuh, tiskane leta 1578 v Ljubljani, Dalmatinovo sv. pismo in prva izdaja Valvazorja. V tej sobi je tudi iz mavca izdelana glava kiparja Meštroviča, ki jo je umetnik sam napravil na Dunaju in jo podaril g. Sadnikarju, zid pa krasi dragoceni originali naših znanih umetnikov. Med slikami jih je tudi par, ki jih je naslikal g. Sadnikar in ki nam kažejo njegov sijajni umetniški čut tudi s te strani.

Spomenska knjiga obiskovalcev Sadnikarjevega muzeja bi se prav lahko imenovala tudi zlata knjiga kamniškega mesta. V njej je vpisanih nad 6000 obiskovalcev, med katerimi so skoro vse odlične osebnosti našega kulturnega in javnega življenja, ki so prišli v Kamnik na taš zato, da si ogledajo muzej. Tako je ta knjiga postala tudi zanimiva zbirka avtografov, ki jo vsak rad z velikim zadovoljstvom prilepi na častnem mestu sta vpisana naš mladi kralj Peter II in knez namestnik, ki sta si z zanimanjem ogledala zbirko:

Peter — 12. 8. 1936
Pavle — 3. 5. 1937

Ministrski predsednik g. dr. Stojadinović je dvakrat obiskal muzej: leta 1931 in 1936. Z njim so bili njegova soproga g. Avgusta in njena mati g. Clara Gazzi. Z datumom 9. 11. 1930 je vpisan v knjigo takratni ministrski predsednik general Peter Zivković in štirje ministri, ki so bili v njegovem spremstvu. Leta 1932 je vpisanih večje število senatorjev, ki jih je pripeljal v Kamnik dr. Rožič, dalje 36 Angležev, ki so prišli pod vodstvom lektorice g. Copelandove, rumunski poslanik g. Guranescu, češkoslovaška konzula g. Resl in Sevič, francoski konzul g. Remerand, bolgarski veterinarji, več odličnih Beograjdčanov med njimi vseučni profesorja Ibrovac

in Čaškanović, slavna pevka Milka Ternina, angleški prekoceanski letalec Gaston Fitzmaurice, soproga pok. praškega župana g. Anelija Baxova in soproga našega pok. zunanjega ministra g. Ana Marinkovića. V knjigi najdemo podpise mnogih naših umetnikov: Jakopiča, Meštroviča, Peruzzi, Plečnika, Gasparija, Kobilice, Birolle, Franketa in drugih. Skladatelj Oskar Dev. Parma, Adamič in Foller (dirigent zagrebške opere) so napisali v knjigo note priložnostnih verzov. Pesnik Oton Zupančič je prvi vpisan že leta 1899, prav tako prelat Tomo Zupan, ki je bil skoro vsakoletni gost g. Sadnikarja. Izpred vojne so še imena: nadvojvoda Evgen in njegov spremljevalec grof Orsini-Rosenberg, dalje največji avstrijski heraldik grof Pettenegg, titularni nadškof Damiette, avstrijski poljedelski minister Buqua, pisatelj Janko Kersnik, Frischauf, Fran Suklje, Ivan Hribar, grof Attems, zadnji deželni predsednik, po vojni pa general Maister, profesor Murko iz Prage, dr. Niko Zupančič in še vse polno drugih znanih imen, ki jih človek pri hitrem prelistavanju knjige prezre.

Tako se mora kamniško mesto vprav muzeju g. nadzornika Sadnikarja zahvaliti, da je mesto obiskalo toliko odličnih gostov, kamničani pa so mu dolžni tudi veliko zahvalo, da je rešil pred propadom toliko dokumentov kamniške zgodovine. Kamnik je pred kratkim dal tej svoji hvalčestnosti viden poudarek, ko je imenoval svojo odličnega someščana g. nadzornika Sadnikarja za častnega kamniškega meščana. Diploma je slikana na pergamentu, ki je shranjen v krasni kovinski pozlačeni, cizelirani kapsuli, za katero je na-

pravil načrte g. Stane Cuderman. Krasni so posvetilni stih in diplom, ki jih je zložil pesnik Oton Zupančič:

*Mlad si v delavnici očeta gledal,
zamaknil se v starine naših dedov:
kar so vstvarila kladivo in dleto,
kar igla v rokah babice, dekleta,
tu skrbno shranjeno, tam razmetano,
vse žive dni zasledoval si vdano.*

*Čas te lepote bil bi nam raztresel,
ti si jih zbral, v zavetje varno znesel;
po naših skrinjah bi si tujec širil,
ti si mu jih zaprl, ključ nam podaril.
Tvoj dom zlat hram za kamniško je mesto:
sprejmi zahvalo za ljubezen zvesto.*

Z odkritim veseljem in zadovoljstvom je vsa naša javnost sprejela odločitev občinske uprave o imenovanju g. Sadnikarja za častnega kamniškega meščana, saj je s tem dala poudarka iskrenim čustvom hvalčestnosti in spoštovanja, ki ga gojijo vsi kamniški meščani in prebivalstvo celega okraja do tega odličnega javnega in kulturnega delavca in našega najboljšega poznavalca starin. G. nadzorniku Sadnikarju veljajo tudi ob tej priliki naše iskrene častitke z željo, da bi še vnaprej tako mladostno čil in krepak posvečal svoje bogate izkušnje in odlične sposobnosti v prid naše celote in lepega Kamnika!

ZELEZNIŠKA NESREČA

»Ali se je tebi kdaj na železnici že primerila nesreča?«

»Da, ko sem nekoč v predoru namestu lepe dame pljubil njenega moža.«

NAPIS

Neki trgovec je dolgo premišljal, kaj bi napisal na okno svoje trgovine. Da bi dobil več kupcev. Naposled je napravil tale napis: »Čemu bi vas drugi osleparili? Pri- dajte kupovat k meni!«

med njimi mnogo takih, ki mislijo, da so že lovci, ker nosijo na zelenem klubčku društveni znak in pa ker imajo dovoljenje za nošenje puške.

Izredno ugodno — vsaj doslej — so prezimili krljati. Od Treh kraljev dalje se že čuje vsako opoldne veselo pomladno žvrgolenje sinic. Na krmišča prihajajo mnogo redkeje kakor druga leta. Prav malo vidimo ujed in drugih ptic, nevarnih drobnemu ptičjemu rodu. Vse kaže, da so naše ujede, ki so bile izvalene pri nas, odletele; tuje ujede, ki prihajajo čez naše kraje v pozni jeseni in se tu pa tam čisto celo pri nas naselijo, pa so letos izostale. Na Gorenjskem je letos celo sivih vran in srak videti manj kakor druga leta. Črne vrane, ki jih prične vsaka ostrijša zima, so skoraj popolnoma izostale. Pa tudi poljska in gozdna perjad sta za enkrat še dobro prezimili. Jerebice so imele le nekaj hudih dni.

Če bo srečno minil še sedanj, ne preostri zimski val, ki ga napovedujejo od vzhoda in smo ga prav zadnje dni tudi nekoliko občutili, bodo že v kratkem priletele v naše kraje prve selivke: skorci, razne divje rade, ki smo jih doslej v letošnji zimi precej pogrešali, in za njimi važni oznanjevalci zgodnje pomladi, divji golobi. Večina prvih selivk prihaja iz Egipta, nekaj pa jih prezimi v toplejših krajih Južne Evrope.

Tako o sv. Valentinu. Poleg njega pa imajo v pomladnih vremenskih zadevah besedo še trije pomladniki: sv. Matija, ki je ljubiteljem narave zelo važen vremenjak in bo godoval 24. februarja, potem sv. Gregor, ki bo ptičice oživil in zeleni Jurij, ki ima v rokah srečo mladega ptičjega rodu čivkajočega v gnezdecih.

Samo še kratek čas imate priliko, da se po nižji ceni naročite

na monumentalno

SVETOVNO ZGODOVINO

ANGLEŠKEGA PISATELJA

H. G. WELLS

ki je izšla pri naši založbi v treh velikih in debelih knjigah, tiskana na finem papirju, bogato ilustrirana, z mnogimi zemljevidnimi kartami, s popolnim registrom, krasno opremljena in v lepem prevodu

MILENE MOHORICEVE

Subskribcija na to veliko delo bo trajala le še malo časa, najdalje pa do 1. marca 1938. Pozneje bo knjiga veliko dražja, zato opozarjamo vsakogar, ki se zanima za to edinstveno vedomo, da se nani naroči takoj. — O vsebini in opremlitvi knjige naj na kratko spregovore naslednji odstavki:

H. G. Wells, znameniti angleški pisatelj, predsednik svetovnega Pen-kluba, je izdal to delo v knjigi prvič leta 1920. Že ta prva izdaja je vzbudila v Angliji in po vsem svetu ogromno pozornost. Največji pisatelji so pisali o njej navdušene ocene. Takoj so jo začeli prevajati skoro v vse jezike, med prvimi, ki so jo prevedli, so bili Japonci. Pozneje so v velikih nakladah izhajale zmerom nove dopolnjene in popravljene izdaje. Zadnja, najpopolnejša je izšla v Angliji 1. 1932 in po tej izdaji je prevedena v slovenščino tako da je slovenska izdaja gotovo ena najboljših prevodnih izdaj te knjige. O vsebini naj poudarimo najprej, da to delo ni nikakršna učenjska knjiga, marveč je živo in zanimivo pripovedovanje, kako se je razvijal svet in človekovo življenje na njem. Pisatelj nam v preprosti, vsakomur razumljivi obliki podaja teorijo o svetu, kakšen je bil še predno je bilo na njem življenje, nato, kako so se pojavile na njem rastline, živali in končno človek. Šele po tem zanimivem orisu predčloveške dobe, preide pisatelj k očrtu človeške zgodovine. Seznajamo nas z najstarejšimi naidhami človeških okostij, s sledovi prvih primitivnih v temno preteklost odmaknjenih kultur in se tako približuje zgodovinskih doham, ki so nam že bolj znane. Pred očmi nam vstajajo kulture: Židov, Grkov, Indijcev, Kitajcev, Rimljanov, Asircev, Perzijcev, Mongolov in končno naša krščanska evropska kultura. V napeti in pretresljivi obliki nam podaja vse najvažnejše zgodovinske dogodke, ki so odločilno vplivali na razvoj človeškega rodu in njegovih kultur. Nikjer ne naštevamo zgolj suhih, mrtvih letnic, marveč nam kot pravi pripovednik pripoveduje zgodovino od početka življenja pa do današnjih dni. Knjiga se zaključuje z odstavkom »Pogled v prihodnost človeštva«.

IZ VSEBINE KNJIGE.

Da bi si bralec ustvaril vsaj približno sliko o delu, naj tu navedemo nekaj naslovov iz knjige: Svet pred nastopom človeka — Zemlja v prostoru in času — Okamenela zgodovina — Prva živa bitja — Zmaji — Prve ptice — Razdobje stisk in smrti — Doba sesalcev — O izvoru človeka — Sve. pred petdeset tisoč leti — Nastop nam podobnih ljudi — Doba poljedelstva se začne — Potop sredozemske nižine — Primitivna filozofija — Strah in upanje v religiji — Zvezde in letni časi — Glavna človeška plemena — Človeški jeziki — Prve civilizacije — Sumerici, Asirci, Kaldanci, Indijci — Nastanek zgodovinske Kitajske — Legenda o Atlantidi — Pomorska in trgovaška ljudstva — Pisave — Bogovi, zvezde, svečeniki in kralji — Prvi sužnji — Judeji — Grki in Perzijci — Grško mišljenje, književnost in umetnost — Življenje Aleksandra Velikega — Filip Macedonski — Znanost in verstvo v Aleksandriji — Nastanek in razširitev budizma — Vzpon in propad rimskega imperija — Vznik krščanstva in propad zapadnega sveta — Jezus Nazareški — Zgodovina Azije v času propadanja in bizantinskega sveta — Zoroaster — Hunska plemena v centralni Aziji in Indiji — Dinastiji Han in Tang na Kitajskem — Mohamed in islam — Krščanstvo in krizanske vojne — Mongoli — Velika država Džingis Kana — Cigani — Preporod zapadne civilizacije — Evropa začne misliti samostojno — Papir — Protestantizem — Renesansa — Amerika vstopi v zgodovino — Karl V. — Doba velisil — Nizozemska — Angleška — Zemeljave v Nemčiji — Poljska — Rusija — Nove demokratične republike v Ameriki in Franciji — Življenje Napoleona Bonaparte — Resnica in domišljija v 19. stoletju — Katastrofa modernega imperializma — Svet po vojni — Pogled v prihodnost človeštva. — Poudarjamo, da je tu navedenih le majhen del naslovov, ki jih nosijo poglavja. Če bi hoteli ponastaviti vse naslove, bi morali izrabiti za to skoro vse prostor tega oglasa od kraja do konca.

OPREMA KNJIGE.

Wellsova »Svetovna zgodovina« je izšla v treh zajetnih knjigah, ki obsegajo s slikami vred okoli 1700 velikih strani. Tiskana je z lepimi črkami, na finem brezcolornem papirju. Knjigi je priložen 20 strani obsegojoč register, v katerem so po abecedi urejena imena, kraji in važni dogodki, tako da bralec lahko ob vsaki priliki brez lista-nja poišče v knjigi, kar želi.

ŠLIKE V KNJIGI.

Kljub temu, da so slike v knjigi strašno drage, je založba storila vse, da je knjiga tudi v tem pogledu na višku, lahko rečemo — razkošna. Opremljena je z mnogimi zemljevidnimi kartami, diagrami, risbami in v okoli 300 slikami na posebnem papirju za umetniški tisk. Vseh slik v knjigi je blizu 500. Tako ilustrirane knjige so bile in bodo nemara še dolgo redkost na slovenskem knjižnem trgu.

VEZAVA KNJIGE.

Knjige dobite lahko vezane v platno ali polusnje. Na elegantnih temno modrih platnenih platnicah se okorno odražajo zlati in rdeči napisi. Polusnjena vezava pa ima hrbot iz finega rdečega usnja z zlatim in črnim tiskom, platnice pa so prevlečene s najfinjšim črnim platnom, na katerem je zlat tisk. Vsaka knjiga je ovita še z močnim in lepo izdelanim varovalnim ovitkom.

CENE KNJIGI.

Glede na ogromni obseg, številne slike in sijajno opremo je knjiga izredno poceni. Do zdaj ne poznamo še nobene slično solidne inozemske izdaje te knjige, ki bi bila tako poceni kakor je slovenska, čeprav je to delo izhajalo drugod v ogromnih nakladah. Kdor naroči knjigo takoj, jo prejme pa še po znižani subskripcijski ceni, ki znaša:

za kompletno delo (vse tri knjige) vezane v platno Din 450.—
za kompletno delo (vse tri knjige) vezane v polusnje Din 510.—

Subskribcija bo zaključena najpozneje do 1. marca 1938, in tedaj bo knjiga veljala:

kompletna (vse tri knjige) vezana v platno Din 510.—
kompletna (vse tri knjige) vezana v polusnje Din 560.—

Vestni plačniki naroče »Svetovno zgodovino« lahko tudi na 10 obrokov po Din 45.—, oziroma po Din 51.— mesečno.

Izpolnite torej spodnjo naročilnico in jo še danes odpošljite na naš naslov. Prejeli boste delo trajne vrednosti, ki bo razgrajalo pred Vami zagoteno in mračno, a vendar čez vse veličastno in upanja polno dramo človekovega življenja. V tem delu so nakopičeni zakladi znanja, ki ne bodo koristili le Vam, marveč bodo razširjali obzorje in prinašali uspehov tudi Vašim potomcem.

ZALOŽBA MODRA PTICA

V LJUBLJANI

CESTA 29. OKTOBRA 8T. 3. — TELEFON 5163.

Tu odrežite!

Naročilnica

Založbi »Modri ptici« v Ljubljani!

Spodaj podpisani se naročam na Wellsovo »Svetovno zgodovino« za subskripcijsko ceno. Pošljite mi jo vezano v platno* — v polusnje* za Din 450.— Din 510.—. Plačal jo bom takoj* v 10 obrokih po Din* mesečno. Dokler ni knjiga docela plačana, ostane last založbe in si je ne smem odtujiti. Pošljite mi takoj položnico, da na-kažem 1. obrok, nakar mi pošljite knjigo. Naročilo je zame nepreklicno.

Datum

Podpis

* Neželjeno črtafja.

Ugodne posledice letošnje zime

Divjad je dobro prezimila — Na pragu pomladi

Radovčica, 18. februarja

Prav tako kakor do sv. Antona (17. januarja), ko je berač berača vprašal, kje je prebil zimo, smo srečno prebrzeli tudi zadnjo dobo do sv. Valentinu, ki ga imenujemo prvega pomladina. Ta svetnik je prav važen za naravo in ljudi. Zdi se, da se začelo prebujati življenje. Hvala Bogu, da zima ni tako strašna, kakor so jo napovedovali vremenski preroki. Mrza je bilo sicer dosti, posebno v višjih legah, toda dobro, da je bil suh in da ni bilo preveč padavin.

Zgodaj zapadli sneg je v mnogih krajih skopnel popolnoma že pred Božičem. Pozneje zapadli se je obdržal v senčnih legah. Kjer leži že od početka, je tako trdo zamrzelo, da drži celo tanke nožice smnjadi, ki se je po večini pomaknila na prisojna rebra ali pa se zatekla v zimzelene gozdove iglavcev, kjer najde tudi v snegu nekaj hrane, posebno robide, da lahko prebije najhujši čas. Če tekoče veje same so dobra hrana smjadi, posebno v pozni zimi in zgodnji pomladi. Podoba je, da smnjad letos ne bo preveč prestražena, ko požene zgodnje cvetje pomladni žefran. Smnjad ga ima zelo rada. Dobri pa drisko in pogine, če ga užije preveč.

Poleg smnjadi ki so to tudi preteklo jesen v primeri s staležem preveč streljali (v nekem lovišču blizu Kranja celo po božiču) je v letošnji zimi trpelo izredno mnogo lisic. Povod temu je bil pač zgodnji sneg, ki je lisice potisnil iz hribovitih in goratih krajev že zelo zgodaj, v doline. Nekaj so jih postrelili, nekaj polovili v pa-

sti, največ pa so jih uničili s strupom. Zastrupljanje je šlo letos tako daleč, da so v nekaterih banovinah morali uradno prepovedati takšno pokončevanje lisic. Zrcalo zatiranja lisic so naši kožuhovalni sejmji Malokatero leto je bilo prinešenih na ljubljanski sejem kožuhovalnih lisic, ki so jih razprodali za več kot sto tisoč vseh delov naše banovine.

Preveliko zatiranje lisic pa je neugodno za kmeta, gozdarja in celo za lovca. Prav lisica je poleg podlasic poglavitna uničevalka voluharjev, poljskih in gozdnih miši. V lovsstvu jo lahko imenujemo veterinarja gozdov in polja. Lisica pobere povsod, kjer je nevarna le, kadar se jim sneg udira, lisico pa nese. Takih primerov v letošnji zimi ni bilo mnogo. Le v Selški dolini so našli nekaj raztrganih sri. Ni izključeno, da so to zakrivilo lovski in drugi psi. Mnogo smnjadi pa pohabijo tudi lovci s šibrami.

Zajcev je letos malo. Tega pa niso krivi ne lovci ne lisice in tudi ne zima. Med dolgočasi je razširjena kužna bolezen, ki je zelo zelo razredčila zajčji rod, — ne samo pri nas, marveč po vsej Srednji Evropi. Kar je zajcev ostalo, se že ženijo, dočim so svačevske noči lisic po večini že minile.

O divjih prašičih se mnogo piše in pripoveduje, toda kakšni poseben lovski uspehi na pogonih niso bili doseženi. Krivo je pač to, da je pri pogonih posebno tam, kjer jih prireja oblastvo, preveč lovcev,

Spomini na vstajo mornarjev v Boki

Kako smo pred prekim sodom branili obtoženo

Aprila 1913. sem prisel s svojo avtomobilsko kolono z Brašova na Zeleniko, od koder naj bi preko morja dosegel Drač in se podal na Vojuso. Zaradi vojnih ladij antante je bila pot po morju le malo valjiva in zato sem junaško javil svoji komandi da moji vozovi sploh niso sposobni za tako službo v Albaniji. Posledica — čakanje in preiskave. Kaj kmalu sem se seznanil z nacionalnimi krogi v Kotoru, ki so mi prigovarjali, naj prevzamem eno zagovorniški mest v veleizdajniškem procesu. Prosnji sem rad ustregel, pač pa sem takoj naletel na odpor vodje vojnega sodišča nekoga majorja Wolfa, ki me kot politično nezanesljivo označenega oficirja ni hotel pripustiti k zagovoru. Šele pritiska na kor mi je odprla pot v razpravno dvorano. Spisi te razprave so napolnili veliko omaro, zaslanih je bilo čez 4000 oseb, skoraj 500 jih je prišlo pod obtožbo. Kljub obseznosti je bil spis tehnično tako izvrstno izdelan, da je bilo vsakemu zagovorniku mogoče najpomeneje v teku 4 ur seznaniti glede poudarjenih obtožbenih vse, kar je dolžni sploh izpovedati v preiskavi in poleg njega vse priče, ki so sploh omenile njegovo ime.

Vslojinsko pa sem bil pravzaprav močno razčaran. Pričakoval sem, da bom imel priložnost izvesti iz spisa krepka veleizdajniška dejanja, kakor sem si to iz srca želel. Kljub obseznosti pa je bil spis v tej smeri skoraj popolnoma prazen. Nisem se mogel dovolj načuditi spretosti in molččnosti iniciatorjev tega pulta. Kljub temu da je bilo zaslanih najmanj 4000 oseb, se obsejni preiskavi ni posrečilo ugotoviti, kdo je ves put pripravil in kako je sploh prišlo do njega.

Vsak zapisnik je pričel z besedami: »Ko je ob 12. uri na »Sv. Jurij« zavzorni zvon. Nikdo ni mogel ugotoviti, kaj se je zgodilo pred tem trenutkom in kako je bilo mogoče, da so na to znamenje čakale vse ladje, ki so stale v Kotoru in da so na vseh ladjah istočasno planili v oficirske menaže, razorožili tamkaj oficirje, pometali hrano, ki so jo imeli na mizah v morje in jim postavili kot hrano zloglasni »Dörrgemüse« in jih nato zaprli. Izvzemši takratnega kadeta Sesana, ki se je pa tudi šel naključno pridružiti pultu, se ni noben oficir udeležil vstaje. Zame je bilo samo nerazumljivo ravnanje vodstva mornariških pultarjev, ki si očitno niso bili edini glede ciljev pulta in glede sredstev, kako bi namen dosegli. Namesto, da bi se podali z vsem brodom, katero so imeli popolnoma v oblasti na prostem morje, se je pripeljala k njim še ladja »Kronprinz Rudolf« ki je stala izven utrub. Med utrubniki je bil tudi admiral Hansa, najvišji komendant v luki, ki je imel za časa vojne neomejeno pravico sodstva. Ustreljeni mornar Raš in sodrugi so pričeli četrti dan z imenovanjem admiralom pogajanja glede pogojev, pod katerimi bi oni spet izročili komando oficirjem. Med tem časom se je namreč nabralo že vse polno vojske ob obali, posebno so prežali topovi na vojne ladje, tako da ni bilo izgleda, da bi lahko dosegli prosto morje. Na drugi strani pa bi Avstrija sama uničila polovico svojega vojnega brodoma.

Mornarji so stavili admiralu svoje zahteve v obliki 14 točk. Prva in glavna točka je bila ta, da jim on s svojim podpisom odpusti vsa dejanja, kakor bi se lahko smatrala za kazniva po vojnem zakonu, in da jim jamči, da se ne bo uvedlo zoper nobenega kazenskega postopanja.

Ta glavni pogoj, kakor tudi vse ostale pogoje je podpisal admiral Hansa kot vrhovni sodnik.

Vodje pulta so mu verjeli in so nato izdali potrebne odredbe, da se je poveljstvo spet izročilo oficirjem. Le praporčak Sesan ni verjel kavalski besedi avstrijskega admirala — in prav je imel. Medtem, ko so se mornarji izkrcavali, je on pobral blagajno admiralke ladje in se je pod vodstvom nekoga Poljaka s hidroplanom dvignil v zrak poletel v Italijo, kjer je izročil Italijanom blagajno kakor hidroplan. Vse ladje je takoj zasedla pešadija, mornarje pa so gnali kot ujetnike na različne

trdnjave. Ko so ti protestirali in se sklicevali na komandantovo besedo, so dobili, kakor svojčas Jan Hus, odgovor, da dana beseda ne velja, ker je bila samo izsiljeva...

Preiskava se je nato pričela z veliko naglico, ker je bilo treba po pravih prekega sode v teku 48 ur ne samo izvesti postopek, ampak tudi že izvršiti kazen. V naglici se je dvignila obtožba zoper one 4 znane mučenike, ki so bili ustreljeni, ter še zoper mornarja Hrvata, katerega ime sem žalibog pozabil; temu je neki nemški rezervni oficir na predznan način rešil življenje. Iz spisa sem namreč posnel, da se je edino temu izmed preživelih dalo dokazati da se je dejansko lotil pri priliki punta kapetana Ziprererja in ga s puško tudi ranil. Mož sicer ni imel prijaznega pogleda, prepričan pa sem, da je spričo posledic, o katerih je vedel, da ga čakajo, gledal še veliko huje. Za zagovornika je bil postavljen neki nadporočnik Kraus. Mož vstane nenakrat s trditvijo, da je imenovan njegov klient duševno nenormalen, da se je to udrilo pri priliki neke pravde, ki se je vodila zoper tega moža zaradi umora pred okrožnim sodiščem v Litoměřicah in da je to tudi potrdila dunajska fakulteta. Predlagal je, da se nemudno pribavijo dotični spisi, ker je nemogoče, da bi notorično blazen človek odgovarjal pred sodiščem za svoja dejanja. S tem predlogom je spravil preki sod v zadrego tako, da se ni upal izreči sodbe, na drugi strani pa je bilo popolnoma nemogoče v tako kratkem času pribaviti predlagane spise. Izločili so zato postopek zoper tega moža iz prekošodnega postopanja in so prepustili zadevo rednemu postopanju v zavesti da ga tam itak tudi čaka ista kazen kakor pred prekim so-

dom. Kakor znano se je sodba zoper ostale štiri izvedla. Preiskovalni sodnik je potem naprosil, da mu pošlje sodnija v Litoměřicah dotični kazenski spis. K njegovemu nemalemu začudenju je prišel od tamkaj dogovor, da sta spis kakor mož tamkaj popolnoma neznana. Isti odgovor je prišel od dunajske fakultete. Iz spisa je bilo nadalje razvidno, da so ravno tako brezuspešno iskali nadporočnika Krausa, ki naj bi objasnili, kako je mogel izustiti svojo trditve.

Zagovornišvo je bilo poverjeno 48 oficirjem juristom, od katerih pa sva bila dva zagovornika po poklicu. Med zagovorniki sta bila tudi dva Slovenca in to dr. Vučina in dr. Vidmar. Major Wolf, ki se je lotil pravde v besnem sovraštvu zoper te mornarje, je smatral za sebe najbolj umestno, da pripravi kot zagovornik le oficirje, ki formalno odgovarjajo zahtevi kazenskega pravnega postopka, da so namreč doktorji juris ni pa želeli advokatov. S tem svojim ravnanjem se je pošteno ustel. Praksa zagovornika te prišli do gotovih oblik in do gotovega načina zagovora kakor tudi zadržanja nasproti sodnikom. Ta praksa pa je bila večini zagovornikov neznana, vsak si je le stavil za namen, da skuša kolikor mogoče ublažiti dejanje svojih varovancev ter otežkočiti delo sodišča razpravljaj. Posledica je bila, da je prišlo stalno do osebnih nastopov med predsednikom sodišča in zagovorniki, ki so bili skoraj vedno na Nemci in so zato to veselje lahko še posebno privoščili.

Istočasno s procesom v Kotoru je tekel tudi proces zoper poljske vojake v Mar-marš-Siget, katerega so pa iz političnih razlogov konec septembra potlačili. Ko smo mi za to izvedeli, smo stavili takoj

isti zahtevek, kar je imelo za posledico, da je prišel poslanec vojnega ministrstva pregledat postopek v Kotoru. Približno sredi oktobra sem se peljal neko nedeljo mimo ladje, na kateri so bili internirani mornarji in jih najdem vse razvrščene v pozdrav. Ko pridem bliže, me sprejme gromki »Hurra«. Slutil sem, da se je zadeva obrnila za naše čitence na bolje. Podal sem se zato k majorju Wolfu, da ga vprašam, kako so se odločili glede našega procesa. Ko me zagleda, me ironično pozdravi in reče, da sem ravno prav prišel. Povabil me je s seboj na ladjo, da izberem onih 37, zoper katere se bo brez pardona nadaljeval proces, ostali pa bodo prihodnjo noč odpravljeni v Polo.

Težka je bila ta moja pot na ladjo, ko sem bil oznanjevalec smrtnih kazni 37 mornarjem, med katerimi je bil zgoraj navedeni Hrvat in pa tudi Slovenec radiotelegrafist. Podal sem se z njimi v dolnji trup ladje, da bi jih tolažil. Vsi so že vedeli za polom fronte na Solunu. Vedeli so, da prihaja srbska vojska vedno bliže in da jih bo samo ta lahko rešila smrti. Zaradi večinskega družjenja z njimi in zaradi pomoči, katero sem jim lahko nudil tudi proti volji sodišča s pomočjo svojih soferjev, so imeli do mene neograničeno zaupanje in so govorili z mano in jaz tudi z njimi kakor da sem zaročnik. Glavno, kar sem jim lahko obljubil, je bilo, da bom pridobil tudi tovariše zagovornike za to, da bomo zavlačevali proces, kolikor se le da. Zaradi vedno večjih zmešnjav, ki so nastale ob novih vojnih dogodkih v Kotoru, zaradi nujno potrebne pregrunacije zagovornikov kakor sodnikov pa sploh ni več prišlo da kakor razprave. In ko je postala stvar za Avstrijo vedno bolj usodopolna, je izginil žež noč osvobodni major Wolf. Zapustil je v spomin le grožnjo, da se bo postopanje nadaljevalo, kakor hitro bodo nastopili »neštenejši častniki«.

Dr. Milan Gorišek

ne razlikuje od staraga zato pošlje angela, ki ju z mečem zapodi iz raja med viharimi protesti občinstva.

Toda to samo za kratek čas. Brez vojne napovedi (na moderen način) vsa neorganizirana vojska z Adamom in Evo na čelu zavzame paradiž in v njem nadaljuje svoje veselo življenje.

Za je jutro, skoro se dami, paradiž pa je še vedno poln, poln ljudi, a poln tudi piva. Tla so za debelo plast pokrita s to žlahtno pijačo, ki so ji stari Slovani rekli ol. Prišel bi golovo vesoljni polop, če ne bi paradiža s sio izpraznili zaradi policijske ure, ki je tu v teh veselih časih zelo, zelo pozna.

Tako nekako je na monakovskem pustu, dan za dnem — sanacija za sanacijo.

Da ne bo naš ubogi narod preveč prikrajšan, ker si raja ne more privoščiti, a da bo vsaj deloma lahko stopal v istem koraku z drugimi narodi, naj pripomnim še nekaj.

Morda se bo kaj kmalu rodil nov jezikoslovec, pa nam to izpolnil vrzel, ki je nastala v največjem času s tem, da so drugi narodi izdali nov leksikon, ki bi ga v prostem prevodu in našim prilikam primerno imenovali »Javni rajski zabavnik«.

Mislil tu namreč na sestavo epoholnega dela, ki je pred kratkim že izšlo v nekaterih jezikih.

Da bi našim jezikoslovcem olajšal delo podajam tu nekaj primerov, kako naj »Javni rajski zabavnik« sestavljajo.

Dopisi: Del »Jutrovi« Malih oglašev, ki se obitajno v pustnem času zabavajo z: »Ona dama, ki je včeraj zvečer...«

Gedba: Šum podobaj razbijanju instrumentov, ki ga vsi sliši ljudje na pustnem plesu.

Hotelska seba: Med pustnim časom pomeni to plesno dvorano.

Hrenovka: Črovesje, napolnjeno z rdečkasto-rjavo maso. Glavna prehrana na pustnih prigrutkih. Okus je marsikateremu neznan, ker se jo večinoma uživa v omamljenem stanju.

JRZ: Zelo dvoumna beseda.

Krinka: Prsniku podoban predmet, ki se nosi pred očmi. Zaradi njene iznajdbi mnoge ženske na pustnih prigrutkah zelo pridobijo na lepoti.

Ples: Ritmično gibanje, ki je jako prijetno in mnogo oblažuje.

Plesna obleka: Krpice blaga, ki jih vidijo na telesih nekaterih dam.

Podkovani čevlji: Del blagovne oblačila, ki naredi na parketih in lakastih površinah, včasih tudi na koži velike praske.

Srajca: Stvar, ki je običajno do polnoči bela kakor sonč. Kameje pa dobi s prostim očesom vidne sledove v raznih barvah, ki povedo, kako se je njen lastnik zabaval.

Taksi: Prometno sredstvo, ki ga pri nočnem povratku uporabljamo vedno v dvoje.

Toaleta: Zelo dvoumna beseda.

Tramvajski aprevodnik: Mož, ki na pustna šena, temveč mestni uradnik. Zato ga ne smemo dražiti, sicer dobimo popravke.

Vstopnica: Državni papir, ki na borzi ne notira in ki si ga vsak poizkuša praskrbeti zastonj, čeprav ga lahko kupi.

Tako torej, zdaj pa na delo, da bomo imeli do prihodnjega pusta tudi mi res resnično in nepotvorjeno, pravo izdajo.

Mr. Ž.

Vrtincu pustnega rajanja

Monakovo, pred pustom 1938
Zopet je tu — pustni čas! Oni nesrečni 1938 naše pratike, ki dela velike skrbi (posebno ženskam), mnogim pa veliko veselje. Pustni rados praznujejo po vsem svetu, tudi tam najbrž, kjer nimajo take pratike kakor mi. Saj je znano, da dobre lastnosti kakega naroda radi posnemajo tudi drugi...

Nekaj vam hočem povedati in to prav na kratko o monakovskem pustnem življenju in sploh o vseh dobrih lastnostih bavarskega naroda, ki pride na dan pri pivu in beli klobasi. Ne bom vam opisoval tega, da bi norda tudi vi te dobre lastnosti posnemali, niti nimam namena, da bi se, če pri čitanju obohušali.

Tudi me ne vprašajte, ali naj ženske, ki pride na monakovske pustne zabave, vzame s seboj moža ali pa naj mož vzame ženo. Ne! To bi bilo pač enako, kakor če bi vzeli s seboj v Monakovo steklenico najboljšega ljubljanskega piva. Stara resnica, ki jo pa moram tu vseeno poudariti. Niti niso potrebne za te zabave kakšne posebne priprave, nepotreben je izpit iz bontonja. Kdor je v tem najbolj neveden, ta bo gotovo imel največ uspeha. Tudi ni potrebno, da bi si človek kaj preveč ubijal glavo, na katero priridev naj bi šel.

V začetku januarja so se pričele prirideve in do pustnega torka je na programu preko štiristo velikih maskarad ali povprečno osem na dan. Ne bom pa tu še omenjal sto in sto hotelov in gostiln, ki vsaka za seboj prirejajo veselice. Vse je eno samo veselje in humor. Nori svet se vrti, lelo se posebno, ker se govori, da bo konec sveta zaradi onega nesrečnega polarnega sija, ki je zmešal tolikim ljudem glava. Saj so tudi bavarski gostilni hiteli bližnjemu v pomoč ter so potem, ko niso mogli pokazati svojih sposobnosti na terenu, že iz navade, zašli k sodku piva. Pravijo celo, da so zaradi tega vse bavarske pivovarne (in teh ni prav malo) sklenile povečati obrat. To pride prav delničarjem pa tudi državi zaradi one štirilete, ki jo povsod propagira-

jo in zaradi katere je padlo že mnogo glav. Torej je le imei polarni sij dobre posledice, a o koncu sveta delničarji in z njimi država itak rano ne mislijo.

Za ona, ki nimajo preveč denarja, priteja dvakrat na teden delavsko zabavno udrženje »Kraft durch Freude« ali na kratko KdF izkv. Kadefiade. Študenti imajo svoje maskarade kar po fakultetah. Te prirideve spadajo takorekoč v program zimskega semestra. Tu se lahko do mile volje zabavate s svojimi tovariši in tudi s profesorji, s katerimi imate priliko biti kar najbolj intimni. Zlast po polnoči. Skrb za drugodnevna predavanja pa ti že rektorat univerze odpravi s tem, da enostavno odpove predavanja do trah polnoči. Do te ure je po izkušnjah rektorata očitno odloščita dovolj za nadomestek neprepane noči.

Med temi priridevami se vrste zabave za zabavo, kakor že omenjeno: letos okrog Mistris. Vsak pokle, da skoro vsak letnik ima svojo priridev. Zastavo vseh pa golovo nošijo »Paradies Schwabylon«, ki na splošno želijo očistitva praznuje vsako leto po premien še dve razprisi.

Če si preveč moralen ali pa če imaš take in podobne predsodke je bolje, da v to pohujšanje ne zideš! »Paradies Schwabylon«, to ti pove več, kakor če bi to na dolgo in široko opisoval in končno se ne opasal taga, kar pove beseda »Paradies Schwabylon«. Saj bi tudi poslal slike v objavo, pa vem, da ne bi nikoli videli belga dne. Ne norda zaradi gospoda ureinika — vzroki so globlji, čeprav papir prenese mnogo. Ni brez vsakega pomena znak za ta vsakoltni ples — figuro pero!

Če je bilo res tako v svetopisemskem rajju, potem se pač ne čudim, da nas tarajo svetovne nadloge, kakor so: revolucije, vojne in polarni sij. Trdim celo, da bo prav zaradi tega za marsikatero prišla še katastrofalna nesreča in to je — pepelnica sreda. Gotovo bi ne bilo tudi te v vsakoltnem koledarju, če bi bil svet od ustvaritve dalje le za trohlo dostojnejši. Pa bi se

gotovo potem pustni nesrečniki lahko zabavali vse leto in ne samo sedem tednov kakor letos. Včasih pa še manj, to je odvisno od lune, ki je kot znano zelo muhasta in ima tudi velik vpliv na astronomo, ki sestavljajo naše koledarje.

Ze glede na to, ker priridevni računajo, da za to predstavo možki kakor ženske (te posebno) nimajo preveč blaga na sebi, ni vstopnic v našem smislu besede, temveč dobi vsak pri vstopu zelen pečat, ki predstavlja figuro pero — to je velonica.

Ta dan so v raju zaslužni in nezaslužni in zunajni je gotovo več, ker pač izrabijo ugodno priliko, da lahko bivajo v raju... »Paradies Schwabylon«, novi paradiž, kjer se poizkuša ustvarjati človek, novi človek, boljši človek, ki bi nadomestil s svojimi potomeci današnji pokvarjeni svet.

Sam bog se prikaže med bliskom in gromom, obdan od nebeske svetlobe (podobne polarnemu sijju) z rdečim nosom in okrog njega cel zverinjak, seveda opica ne manjka. Samo s pretem pomignem in ustvari se apno in pesek in iz te mešanice bog zida, zida človeka — samo lahen pih in človek — mož je ustvarjen. Adamu je težko živeti samemu. To bog dobro ve, zato ga s krepko broo usupa (takrat je bila pač taka narkoza) in z mečem mu izreže rebro. S tem rebrom potem bog zida in zida, na isti način kakor Adama in ustvari — Evo.

Nova človeka sta ustvarjena, toda pričakovanja nista izpolnila. Komaj zagleda Eva pred seboj Adama, že jo prevzame izkušnja. Zvita Eva potuža Adama labolko. (Množica je izkušnih možkih v burmeskem vplju to Adamu odsveljati). In neizkušeni, še nedolžni Adam, jim sledi in jabolko odkloni. Zvita Eva pa se ne neha. Adam je omamljen (tokrat brez brez) in kmalu se oba znajeta pod figovim drevesom, kjer se je Adam tudi prvič najljubši zašel.

Blisk in grom odneva po paradižu, bog gleda skozi špranjo svojega kraljstva in se bridko joče. Jezu mi prihaja do vrhuna. Novega človeka je ustvaril, pa se prav nič

PETER ZLEBIR:

Cave linguam, cave calamum

Od onega nočnega dogodka s stokrat prokletim Konkordatom sva s prijateljem Paradigmo nekoliko plaša. Opustila sva javne manifestacije za parlamentarizem, ker bi nama moralo znale že v najbližjem času hoditi zelo narobe. Z zono se spominjava Kvinta Valerija Priska in njegovih brezbožnih besedi. Teško nosiva zavest, da sva se morda zamerila oblasti Nejevolja oblasti boli in peče poštenega državljana Dvojno pa boli nejevolja pobožnih, bogaboječih in bogoljubnih oblastnikov.

Dolžil sem Paradigmo: »O, infelicem tuam linguam, impiam ac improbam! Semper oriuntur difficultates propter loquacitatem maledictam tuam, magister garrule! Ecce consequens infaustae tuae eloquentiae: Amici nos vitant uti leprosus. Passum per passum pedinant nos sycophantes. Amicitia tua mihi valde cara est et pro futuro, si omnia signa non me fallunt, jam carior erit — O! tu dvoj nesrečni jeziki, brezbožni in nepošteni! Vedno imava sitnosti zaradi tvoje proklete jezikavosti, ti mojster kiepetanja. Le poglej kake so posledice tvoje pogubne zgovornosti. Prijatelji se naju ob baje kakor da sva gobava, korak za korakom nama slede zgonetne ličnosti. Tvoje prijateljstvo mi je bilo vedno zelo drago in če me vsa znamenja ne varajo mi bo v bodoče še dražje.«

Ta pa se je razjaril in povzdignil svoj didaktični kazalec: »Quos ego! O. infortunatum tuum ter maledictum calamum,

scriba inconscientiosel! Omnes calamitates ex eo veniunt Denigrando et deridendo viros pios ac potentes me quoque villi modo in abyssum trahis, homuncule impudens! Male fines vitam tuam scelerosam, cauda vaccae — Ti bom že dal! Nesrečno tvoje trikrat proketo pero, brezvestni pisec! Vse nesreče prihajajo od njega. Ko črniš in zasmejuješ pobožne in mogočne može, se mene na podek način vlačiš v prepad, nesramni človeček! Slabo boš kotal, kravjerepnik!«

Bridki očiti so smrt dobrim odnošajem. Nebo najinega prijateljstva se je prekrilo s črnimi oblaki, minantibus passibus appropinquabat tempestas crescens eundo — z grozečimi koraki se je približevala nevihta in rastla gredoč. Pisac človeček in kravjerepnik s primernimi atributi so me žgali na duši, toda pamet mi je pravila: Misli na svoje dete, ki bojuje obupen boj z latinsko, ne žagaj vojne, na kateri se komaj komaj še drži njegov prvi red! Tisti mah sem obrnil jadra in ubral pomirilje strune:

»Pax, amice. Non litigemus, non faciamus gaudium illis, qui nos persequuntur et oderunt. — Mir, prijatelj. Ne preprijava se in ne delajva veselja onim, ki nas preganjajo in sovražijo.«

»Nulla modo. Lis incepta porro tractetur. Opportet constatare, cuius culpa in haec pericula immersi summus — Na noben način! Začetni spor naj se dožene do kraja. Ugotoviti je treba, po čigavi krivdi sva zagazila v te nevarnosti.« je rolnel Paradigma.

Krotko sem prigovarjal: »Parce, doctissime! Mea culpa est, mea maxima culpa. Sed obliviscamur istam parvam rixam, verba non sunt equi. Cognosco tabernaculum lucundum in Campis sitam. Praeclarum taberna apud Straisellum Proprietarius istae eximiam curam cellario atque cu lineae consecrat. — Oprostite veleučeni! Moja krivda je, mola velika krivda. Toda po zabiva ta mali prepir. saj bo: »a i koni! Poznam prišeto krmičo na Poljanah. To je znamenita gostilna pri Strajzljah. Nje gospodar posvečuje prav posebno pozornost kleti in kuhinji.«

Mnogo je bilo treba prigovarjanja, naposled pa sva se sedela pri čaši in mir je bil kar sam od sebe vzpostavljen. Paradigma je začel svoj liturgijo: »Aio hoc vinum nigrum ex vinea prope Medelliam sita optimum esse. — Pravim, da je ta črna iz metliških vinogradov izvrstna.«

»Libentissime consentio. Quaeso enim, amice, nec manifestationes, nec scandala. Prav rad pritrdim, prošim pa te, prijatelj, le nič manifestacij in škandalov. Satis jam oneratis sumus — sva kar dovolj obremenjena.«

Razvil se je prav prijeten večer. Ne vem več, koliko je bilo ura, ko namkrat nisva bila več sama pri mizi. Poleg naju je sedel gospod s kazinskega vrta Quintus Valerius Priscus in naju učil umetnosti trškega popivanja:

»Veteres Thraces potatores fortissimie erant. Illi biberunt firmo jugulo, vinum ipsum fluxit in viscera. — Stari Tračani so bili junaki pivci. Pili so, da niso nič goltali, vino je samo teklo po grlu. Arca-na ars est potus Thracicus — visoka umetnost je trško pitje. Praebibo vobis, dicens disco ipse — pokažem vama, ko vaju učim, se tudi sam učim. Je detal in zvrnil čašo, da mu je črna zaklohtala po grlu. Poskušala sva, pa ni šlo. »Saepo exercendo adipiscar necessarium habilitatem — s čisto vajo si bom že zagotovil potrebno spretnost.« je zavrnil Paradigma, kakor bi se bal slabega reda.

»Tu es discipulus valde assiduus — zelo priden učenec si.« ga je hvalil Quintus Valerius Priscus. »Ceterum tempus est abundi, quamquam institutionem horae aedificiae stultissimam puto — toda čas je, da gremo, čeprav smatram, da je policijska ura zelo bedasta uredba. Meo tempore res similes impossibiles fuissent — v mojem času bi bile take reči nemogoče.«

Med veselim šumom smo odhajali in Paradigma je klical na vse grlo po Poljanah: Nunc libero pede pulsanda tellus pod nogami liberalcev naj se trese zemlja! Prijeli smo se pod pazduho in gromoglasno zaškandirali: »Quadrupedante putrem sonitu quatit ungula campum«, kar je Paradigma ročno ponašil: S četvernim topotom potresa kopito drobljivo poljano. Kakor bi mignil smo bili pred magistratom. Zagledal sem one ljubke in ogromne omare, v katerih tiče naši spomeniki in v glavi se mi je nekoliko zvedrilo.

»Heus, heus, confratres, estote tranquilli. Non facite rumore ac tumultum hoc, tovariši, ne delajta šuma in trušča, sem ju pozval.

»Cur ita — zakaj?« je vprašal Quintus Valerius Priscus.

Stopil sem na stopnico vodnjaka in pokazal na edino razsvetljeno okno:

»Dum nos vitam laetam inter pocula et lutanicas conducimus, ille vir diligentissimus tardis noctibus laborat. Propter ejus curam perpetuum totum municipium in securitate dormire potest. — Dočim mi živimo veselo življenje med čašami in klobasami, oni vzgledno pridni mož v poznih

nočeh neumorno dela. Zaradi njegove neprestane skrbi lahko vse mesto varno spi.« Et quid laborat vir iste diligentissimus? — in kaj dela ta marljiv mož?« je znova vprašal gospod s kazinskega vrta.

»Non intellego te, explices mihi: — Ne razloži mi:«

»V globokem razumevanju je Kvint Valerij Prisk segavo pomešnik!« Labor ingratus, contra torrentem brachia dirigit. — Nehvaležen posel, proti toku hoče plavati.

Vendar smo tiho in obzirno krenili proti tromostju. Ob cerkvi kakor da je švignilo nekaj ženskega. Kvint Valerij Prisk se nama je izvil in švnil za njo.

»Expecta me, corculum dulce — počakaj me, sladki srček.« sva se silila in najin tovariš je izginil.

»Eh, stari gospod je še čil in čvrst.« je vzdihnil Paradigma, mislim, da prav iz globine duše.

Kraljestvo mode

V prehodni sezoni

Tisto razločje med zimo in pomladjo, ko so zimske nabave že pri kraju in je ves zimski modni spored že dobro izčrpan, a se nam pomladna moda še ni razodela, imenujemo modni krogi prehodno sezono. Zenske se se že naveličale težkih oblačil zimskega krzna in temnih barv ter hrepenijo po svetlejši in mladostnejši garderobi. Toda čas za svetle kostume in lahke, pomladne plašče še ni prišel. Zato si morda vsako leto v prehodni sezoni pomaga z dolgimi jopicami, paletami in kepji, ki z njimi osveži naša zimska oblačila, da lažje pričakujemo pomlad.

Tako so se tudi letos pojavila na modnem trgu različna ogrinjala v dostikrat izrazito kontrastnih barvah, ki jih zaenkrat lahko še nosimo k zimskim oblekam in krilom. In še nekaj! Kdor se količkaj zanima za modo lahko najde v oblikah teh prehodnih modelov tudi mnogo smernic za bližajočo se pomladno modo. Tu so po daljšem presledku zopet poldolgi kepji, zaenkrat sicer še bolj sportnega značaja.

potem tričetrtinski, ravni paletoli, dolge tesne jopice, ki pokrivajo boke in poldolge, ohlapne jopice, ki jih po sredi zapenjamo z gumbi. K gladkim, princemskim oblekam brez pasu pa priporočamo moda prav kratke, širok in spredaj zapet bolero.

ELITNA KONFEKCIJA
Master MARIBOR
prinaša vedno najnovejšo!

Izmed barv zaenkrat prevladujejo različni topli toni rumene, potem vsi barvni otonki ciklamno rožnate barve in še vijoličasto ali zelenkasto modri toni. Kakor doslej še v vsaki prehodni sezoni opazimo tudi topot mnogo karirastih in kockastih tvojiv s čisto prav drznimi barvnimi se-

Proti zaprtju
Leopilute
Oglas reg. S. br. 326 dne 19. II. 1933.

stavami. Posebna priljubljenost pa se obeta tvojivom z ozkimi črtami, ki z navpično krojenimi progami dajejo postavi videz idealne vitkosti.

Spredaj odprt paletot je v barvi precej odvisen od obleke, ki jo nosimo pod njim.

Romance - danski salon
Lapilonsky & Co.
Nada Bogly
modelirajo po najnovejši pariski modi
obleke in plašče. Tana, Kucina.

Letos nosimo k temni obleki svetel paletot. Priljubljena kombinacija pa je tudi vzorčasta obleka z enobarvnim, svetlim paletotom. Jako mladostno učinkuje obleka s srednje velikim pepita vzorcem, ki jo izpopolnimo s paletotom v temeljni barvi tega vzorca. Paletot na naši skici je spredaj odprt, ob ramenih pa mu vstavimo dva navpična, ozka dela iz vzorčaste tvoriva obleke. Žepi so vrezani v dveh zobeh, ki ju drži zgoraj zakrožena prog iz vzorčaste tvoriva (1. skica).

Dolga jopica, ki itak navidezno zoži postavu, učinkuje še bolj vitko, če jo izdelamo iz navpično črtastega blaga. Takšno jopico bodo imeli mnogi pomladni kostumi in je torej prehodni kostum ki ga vidite na naši skici, vsekar veljaven tudi za pomladno modo. Jopica ima dva žepa z zaklopkama in male, precej široke reverje. Na krilu je črtasti vzorec blaga posebno zanimivo sestavljen (2. skica).

Od takšne dolge in ozke »sweater« jopice se povsem razlikuje letos tudi moderna, ohlapna jopica, ki ima enako dolžino. Največkrat je izdelana iz blaga, ki se v barvi izrazito odbija od krila. Tako nosi-

Ženska

Sodnik motri oba obtožena s pozornostjo. Mož in žena sta se pregrešila proti predpisom o ženakrubi.

»Torej, obtožene«, vpraša moškega, »vi se ne čutite krivega?«

»Ne čutim se,« odvrne moški. »Niti najmanj se ne čutim krivega. Ona je vsega kriva. Naj tuli, kakor hoče, jaz ne vem o tej stvari nič...«

»Dovolite,« se čudi sodnik. »Saj to vendar ni mogoče! Ženo živita vendar pod eno streho. Kako morete potem reči, da nič ne veste o tem? Saj vam kot zakon-skemu možu mora biti znano, kaj dela vaša žena...«

»Jaz ne vem ničesar, državljani sodnik! Kar je storila, je napravila brez moje vednosti...«

»Čudno,« pravi sodnik in se obrne k obtoženci. »Kaj pa pravite vi k temu?«

»Državljan sodnik, vse je tako, kakor je izpovedal on... Jaz sama sem kriva... Prosim, kaznujte mene. On ni imel nobene zveze s to zadevo...«

»Državljanke,« povzame sodnik, »če mi sile oprati svojega moža s takimi opravičili vas opozarjam, da se vam to ne bo posrečilo. Sodišče se bo o stvari natančno preverilo. Toda z vašim postopanjem podaljšujete razpravo. Zato presodite sami. Kako naj verjamem, da vaš mož živi z vami pod eno streho, pa ne ve ničesar o

vašem početju. Saj vendar živita skupaj, ali ne?«

Obtoženka molči ko grob. Obraz obtoženca se zdaj nenadoma zjasni. Moški priklima z glavo.

»Ne, ne,« pravi, »saj ne živita skupaj. To je ravno tisto! Ne živim z njo pod eno streho! Nekateri sicer domnevajo, da živita skupaj, v resnici pa ni tako... Ona sama je kriva vsega...«

»Nu, kako je zdaj?« vpraša sodnik obtoženko. »Ali se vjema z dejstvi to, kar je povedal?«

»Se ho že vjemalo...« odvrne obtoženka. »Mene, samo mene morate kaznovati zaradi prestopka. On ni kriv, je čisto nedolžen...«

»Torej takšna je ta stvar,« meni sodnik. »Vidva sta mož in žena, pa ne živita skupaj... Zakaj pa? Ali ne harmonirata vajina značaja?«

»Ne značaja in tudi sploh ne,« izjavi obtoženec. »Ona je namreč starejša od mene...«

»Kako si delal, starejša?« se obrne žena proti možu. »Državljan sodnik,« povzame zatem »midva sva enaki let. Samo mesec dni sem starejša od njega...«

»Nu, torej mesec dni si starejša,« pravi mož. »Tako je Državljan sodnik, dovoljuje mi si pripomniti, da štele mesece starosti pri ženski najmanj za leto starosti! Posebno če je ženska že pri štiridesetih...«

»Kaj si dejal? Pri štiridesetih da sem?

mo k črnemu krilu rumeno jopico, k temnomodremu rožnato, k rjavemu svetlozeleno. Jopica na naši skici ima majhen, pokončen ovratnik in zanimive, navpične žepje v obliki motnih oklepajev. Po sredi je zapeta s kontrastnimi gubi (3. skica).

Kep je največkrat priključen jopici kot samostojno ogrinjalo. Naša skica predloži takšno obleko, ki sestoji iz gladkega krila in redko nagubanega, prešitega živila. Samostojni kep zapremo pod malim, dečjim ovratnikom z velikim gumbom (4. skica).

Kot poslednjo »novost« prehodne sezone prinašamo izredno kratek bolero, ki ga nosimo k princemski obleki. Takšen bolero učinkuje izredno mladostno in obenem zgoraj razširi postavu, da se zdijo bokli še ožji. Bolero na naši skici ima zakrožene robove, dolge, ozke rokave in male reverje. Zapenjamo ga s tremi gumbi iz blaga (zadnja skica).

Zdravniška posvetovalnica

Skopljte: Priporočam sledeči postopek. Porušena mesta je najbolje obriti. Zvečer naj se namaže s 5% precipitativno mastjo, katero naj zjutraj z milom izmije. To naj ponovi 3-5 krat. Verjetno se mi zdi, da je opisana nadlega že odpravljena, pač pa, da je še ostal ekcem kože zaradi draženja. Ta pa seveda zahteva drugega zdravnika. Bilo bi vendar dobro, da pogleda to stvar bližnji zdravnik.

J. K. Ljubljana. Ako vaš soprog opisani visoki krvni pritisk prenaša brez večjih težav, ni potrebno, da se preveč razburjate. Pač pa je treba paziti nekoliko na dieto. Uživa naj čim manj slano hrano (sočvice, močnate jedi, sadje, mleko, maslo). Mesnih juh in mesa, zlasti pikantno pripravljene, pa naj uživa čim manj. Kot pijačo priporočam mineralno vodo. Od časa do časa je potrebna seveda zdravniška kontrola. Pregledati je treba krvni pritisk, urin in očasno ozadje. Pregled slednjega je zlasti odločilen v pogledu presoje.

S. V.: Vaše prizadevanje, da popravite skazeni palec na nogi, ne bo rodilo uspeha. Ako vas to v kozmetičnem pogledu moti, odnosno ako vam se stanje kljub vsemu slabša, ne preostaja drug izhod, kot operacija.

Anica: Na daljavo, zlasti pa, ker ne navajate točnih podatkov, ne morem nič določnega reči. Opisana bolezen sigurno ni v zvezi z ledvici. Najbolj verjetno se mi zdi, da imate kronično vnetje žil in vnetje kolena. Kakšne narave je to vnetje, revmatično ali tuberkulozno, ne morem povedati. Mislim, da je najbolje, če greste k zdravniku, ki vas bo rešil mučne skrbi in negotovosti, odnosno da se začnete zdraviti, ako bo treba.

A. G. R. Opisani pojavi nastopajo pri nervoznih ljudeh in jim ne gre pripisovati prevelike važnosti. Vzemite kako pomirjevalno sredstvo, n. pr. brom, ali pa še bolj bromkalij.

Nesrečna: Mišljonja sem, da mi po preteku enega tedna ne bi pisali pisma. Ker upam, da se je med tem časom vse uredilo v vaše zadovoljstvo. Ena sama lastavica še ne prinese pomladi in puške se tudi ne sme takoj vreči v koruzo. Javite se še!

Sonce: Iz vašega pisma ni razvidno, kakšna zdravila ste dosedaj uporabljali. Zato vam tudi ne morem ničesar svetovati. Mislim, da bi bilo najbolje, ako greste k specialistu.

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v kopalšče

Toda vsakdo
bi moral dati za zdravje
letno 100-150 dinarjev
in piti mesec dni
mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVLNI VRELEC
onega z rdečimi srči.

Saj vendar nimam še štirideset let! Laže, da sem toliko stara, laže, državljani sodnik!

»Nu, če ni stara štirideset let, jih pa ima devet in trideset... In v teh časih pomeni devet in trideset let čisto dovolj. Lasje začnejo siveti in sploh...«

»Kaj sploh?« se začne obtoženka. »Ali me hočeš osramotiti pred vsemi ljudmi? Kaj naj pomeni beseda: sploh?«

Sodnik se praska po glavi.

»Nu, nu, Marušečka, saj nisem mislil nič hudega... Rekel sem kar tako tja v en dan: sploh... Nu, menil sem tisto, da začne v teh letih koža dobivati gube... Jaz ne živim z njo pod eno streho, državljani sodnik!«

»To je pa že preveč nesramno!« se začne žena nad možem. »Moja koža mu zdaj ni več!« Ti groba gredobasta! Osramotiti bi me rad pred vsem svetom! Osramotiti sodnik, vse kar on poveda, je laž, najnižkotnejša laž... Ti nesramni pesjan! Aparat za žganjkuho je on kupil in ga prinesel domov. Seveda živi z menoj pod isto streho, kdo pa mu je dal drugo! In jaz sem se še hotela žrtvovati za njega, neumnica! Osramotiti me je hotel! Kaznujte zdaj naju oboje!

Ženska tuli, ihti in vleče robec iz žepa. Mož jo osuplo pogleduje, nazadnje zamahne z roko. Potem pravi:

»Je pač baba... Prekleta baba! Nu, državljani sodnik, pa naj bo tako. Tudi jaz sem kriv. Obsojite tudi mene...«

Sodnik vstane in se odstrani, da se posvetojuje zaradi odmere kazni.

Zdrava in
lepa
koža:

SOLEA

Milo
in
krema

cialistu za kožne bolezni, da vam predpiše odgovarjajoče zdravilo. Mogoče pride tudi obsevanje z Röntgenom v poštev.

Starejši človek: Po vašem opisu sodeč, izvira kri v blatu najbolj; verjetno iz hemoroidov. V vaši starosti bi lahko bilo seveda še tudi kaj drugega. Zdravniški pregled, ki ga nujno svetujem, bo razpršil vsak dvom.

M. G.: Po mojem mnenju se bo dala opisana nakaza operativnim potom popraviti, odnosno odstraniti. Svetujem vam, da goste v Zagreb!

Katar: Ako vam zlatenica polagoma izgineva, ni potrebno držati se tako stroge diete, kot vam je bila predpisana v začetku. Sladko smetano in limone lahko uživate. Proti medu pa imam pomisleke, da vam ne bi povzročil kakšnega vrenja v čreveh. Priporočam zlasti krompirjev prir. Ravno tako priporočam, da uživate pogosto surova naribana jabolka. Jajte 5-6 krat dnevno, toda v malih obrokih. Pikantnih jedi se morate izogibati.

ŠAH

Turnir v Lodzu se bo končno veljavno začel 20. marca in končal že 4. aprila. Tako ni nobene ovire več, da se turnir v Ljubljani ne bi mogel začeti že 10. aprila. Poročilo o zasebi mednarodnega moštrskega turnirja v Ljubljani iz zadnje rubrike izpopolnujem v toliko, da se med osmimi najboljšimi jugoslovanskimi moštri, ki naj po načrtu poleg dveh nac. moštrov in dveh najboljših amaterjev iz Ljubljane prejmejo vabila za turnir nahajata po »ranglisti« predvsem pač dr. Vidmar in Pirc. Tako bo torej na listi povabljenih skupno šest članov Ljubljanskega šahovskega kluba. — Iz inozemstva je doslej že pristal na udeležbo čehoslovski vele-mojster Jan Foltys.

Iz Lodža mi javljajo sledečo definitivno listo tamkajšnjega mednarodnega turnirja: izomenci Elisakases, Foltys Petrov, Pirc, Stahlberg, L. Steiner, dr. Tartakower in sir G. Thomas, ter Poljaki P. Frydman, Najdorf, Przepiorka (vsi Varšava), Appel, Gerstenfeld, Koliski, Regedzinski (vsi Lodž). Neizpolnjeno je samo še mesto umrlega mojstra Wojciechowskega. Zasedel ga bo najbrž Makarczyk iz Varšave.

Slovenska šahovska zveza bo imela svoj drugi redni občni zbor v nedeljo, dne 6. marca v Celju. Knež in ura bosta še objavljena. Istega dne bo v Celju tudi velika propagandna tekma med A- in B-skupino, v katere je zveza nedavno razdelila vse svoje klube. (A-skupino tvorijo klubi iz Ljubljane in ljubljanskega okoliša, B-skupino pa klubi iz Maribora in Celja ter okolišev). Tekma bo organizirana tako, da se bodo spoprijeli oni klubi iz ene in druge skupine, ki bodo nastopili z enakim številom igralcev.

Druga številka šahovskega Glasnika je šla že v tisk in bo izšla točno 28. t. m., takó da bo 1. marca v rokah naročnikov. — Urednik prosi tem potom vse zainteresirane, da naročijo (razen iz Maribora) ne navedejo naziv, temveč na upravnik: Evgen Blicher, Zagreb, Kraljevice Marije 30. Za klube, ki naročijo vsaj 10 komadov, je bil sedaj določen enoten popust: celoletno naročnino za izvod 48 Din.

Velemostra Keres in Stahlberg začneta danes v Stockholmju z matchom 8 partij. Prvotno je bil match projektiran za april, radi odnovele moskovskega turnirja pa je bil prestavljen.

Na turnirju za prvenstvo Varšavskega šahovskega kluba je bila koncem p. l. odigrana naslednja partija, ki je odločila o prvem mestu.

Kraljevo-indijska obramba
Beli: Przepiorka Črni: Wojciechowski
1. d2-d4 Sg8-f6
2. Sg1-f3 g7-g6
3. g2-g3 Lf8-g7
4. Lf1-g2 o-o
5. o-o d7-d6
Ker beli še ni igral 6. e4, da bi obvladal središče, je bilo prav dobro možno tudi d5.

6. Tf1-e1 Normalna pot je bila 6. e4 ter potem Sc3. Beli pa se poslužuje svojega originalnega sistema.

6... Sd8-d7
7. e2-e4 e7-e5
8. d4: e5 d6: e5
9. b2-b3!?

Sc3, pa hoče pridobiti čas izrabiti za lega. »Prihranilo« je običajni potezi e4 in Sc3, pa hoče pri dobljeni čas izrabiti za hitrejšo mobilizacijo Lc1, ki bi na a3 stal res izvrstno.

9... Sf6: e4!?

Zelo zanimiva kombinacija, ki poskuša igrati belega ovreči. Če se korektna, pa le ni sigurno.

10. Te1: e4 Sd7-c5

Slabo bi bilo 11. Te1, e4! ali 11. De2, Se4!; 12. De4; Lf5 ter nato e4: ali Dd1+.

11... Tf8: d8

12. Sf3-d2! Edino Na 12. Te1 odloči zopet e4 v korist belega, na 12. Sd2 pa Se4: , 13. Se4: Td1+ itd.

12... Sc5: e4
13. Lg2: e4 f4-f5
14. Le4-g2 e5-e4
15. c2-c3

Črni ima sedaj trdnjavo in kmata za dva skakača belega. Radi nerazvitega in ogoženega belega damskega krila pa stoji črni poldrugo zelo močno.

15... Td8-d3?

Po tej napaki pride beli s fino igro dokončno v prednost. Pravilno je bilo Lh6, naker bi bil izid partije negotov, ker bi imel beli s svojimi nerazvitimi figurami še nadalje težave.

16. Le2-f1! Lg7: e3
17. Sb1: c3! Bolje nego 17. Ld3: . Sedaj beli ujame trdnjavo.

17... Td3: e3
18. f4-f4+ Kf8-f8
19. Sd2-f1 a7-a5
Da bi preprečil grožnjo 20. Ld2 Te2, 21. Lh4+ ter nato Se3 in Le3. Poteza pa tudi ne namaga več.

21. Le4: b5 Lc8-a8
Trdnjava še vedno ni mogla zbežati (Te5, 22. La3).
22. Le1-b2 Te3: e3
23. Lb5: a6! Te3: g3+
Obup, ker na Tf3 pride seveda 24. Le2.
24. h2: g3 Ta8: a6
25. Ta1-c1 Črni se vda.
S figuro manj v končnici nima izgledov.
Vasja Piro

Po 33 letih pojasnjen zločin

V Italiji so zdaj pojasnili množestveni umor, ki se je odigral pred 33 leti v Reggiu v Kalabriji, kjer je bil umorjen kmet Rugolini, njegova žena in njegovih sedem otrok. Zločinec ni prizanesel niti najmlajšemu otroku, ki je bil še v plenici. Dolenjka so našli zabodenega v materinem naročju.

Zdaj je zločin popolnoma pojasnjen. Dva sorodnika družine Rugolini sta izvršila grozotni pomor ker sta se hotela polastiti Rugolinijevega premoženja. Eden izmed morilcev je odpotoval medtem v Ameriko, drugi pa je priznal grozno dejanje te dni o priliki zasliševanja zaradi krvavega spopada z nekim posestnikom.

Židana volja

K bogatemu možu je prišel mlad gospod in ga prosil za kratek razgovor. »Lahko si mislim, čemu ste prišli,« ga bogataš, »denarja hočete od mene.« — »Ne,« je odvrnil mladi mož, »prišel sem, da vas zaprosim za roko vaše hčere.« — »Nu, torej, vendar le sem prav uganil,« je menil bogataš.

Dva prijatelja se srečata v trgovini gospodinskih potrebščin. Eden si izbere garnituro porcelana in jo plača. Drugi vzkligne: »Tako drago posodo kupujete?« Prvi se zvito zasmeje: »Tega kot sancec ne moreš razumeti! Če bi bila poceni posoda, bi jo moral jaz pomniti in brisati, tako me pa žena ne pusti opravljati tega dela!«

»Ti, malopridnež, kako si mogel dati sestrici pivnik, naj ga pije?«

»Ah, mama, saj je bila pila vendar črnilo!«

»Zakaj si tako vesel?«

»Prihajam naravnost od zobozdravnika.«

»Toda to ni noben pameten razlog!«

»Pač, saj ga ni bilo doma!«

»Gospod Milnar, vaši zobje so prekrasni. Ali so vsi vaši?«

»Se ne, zadnjega obroka še nisem plal!«

Pacient: »Hudimana, sedaj pa ste mi izveliki zdrav zob!«

Zobozdravnik: »Bodite veseli, morda bi vas ta nekoč tudi bolel!«

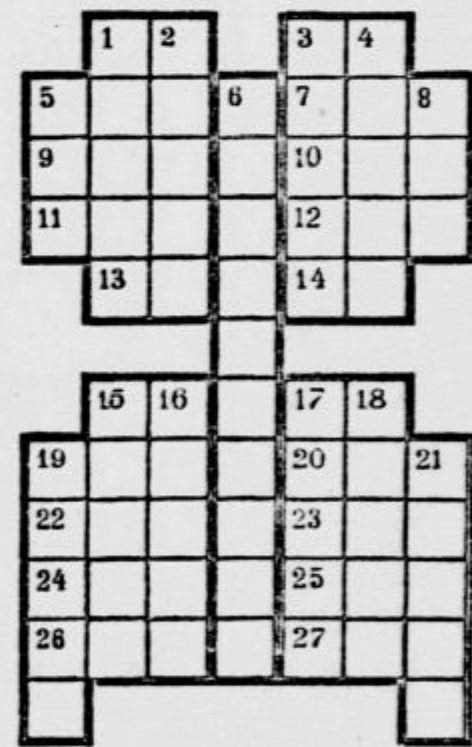
»Kaj, zob te boli? Če bi bil moj, bi ga dal takoj izdreti!«

»To bi storil tudi jaz — če bi bil tvoj!«

Škot je šel k zobozdravniku. Na vratih je videl napis: »Za prvi obisk 10 šilingov, za nadaljnje 5 šilingov.« Škot je stopil v ordinacijo sobo in dejal: »Dobro dan, gospod doktor, tu sem spet.«

»Poglej, kako zmagaj dežuje! Snoči pa so v radiu napovedali lepo vreme.« — Vedno sem ti pravila, da si moramo nabaviti nov radijski aparat!«

Nedeljska križanka

Vodoravno: 1. del koleasa; 3. egiptovsko božanstvo; 5. števnik; 7. veznik; 9. reka v sev. Italiji; 10. druga beseda zdrav; 11. števnik; 12. vrtna hišica; 13. ploskovna mera; 14. predlog; 15. veznik; 17. začetni črki prilika in imena ilirskega pesnika (1810-1851.); 18. del sobe, 20. grška črka; 22. del obraza; 23. druga beseda za lep; 24. vodni pojav; 25. rimski pozdrav; 26. turški naslov; 27. železna členica. — Navpično: 1. krma; 2. rokodelce; 3. matematični izraz; 4. izbrana družba; 5. začne črke planinskega društva; 6. pokrajina severno od Boke Kotorske; 8. vrsta zemlje; 15. nagrada tekme; 16. koralski otoki; 17. deležnik glagola vezati; 18. samostalni od staviti; 19. rokodelce; 21. tuljka za drevo.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. Novo mesto; 8. stoti; 9. v. l.; 11. oda; 12. pe; 13. oje; 14. por; 15. tu; 16. pikolo; 18. Abo; 20. ženina; 21. l. co; 22. ref; 24. pjena; 26. voh; 28. Ranera; 29. ne; 30. šna; 31. mir; 32. ta; 33. Lar; 35 K(ramer) A(lbert); 36. tenor; 38. Dra-vograd.

Navpično: 1. novota; 2. v. s.; 3. Oto; 4. modrič; 5. eta; 6. si; 7. Oberon; 10. Ljubljana; 12. polifonik; 14. ponev; 17. ker; 19. ocena; 22. oné; 24. pretrd; 25. Ariano; 27. Herald; 33. lev; 34. rog; 36. ta; 37. rr.

Smrt iz vesoljnosti

Kozmični žarki sončnih peg pospešujejo umrljivost

Nemški raziskovalec višinskih žarkov, prof. Kolhörster, zastopa teorijo, da so kozmični žarki tisti, ki so odgovorni za človekovo smrt in za smrt drugih bitij. Če bi teh prekratkih žarkov, ki prihajajo iz glavnih vesoljstva, ne bilo, bi mogel človek živeti v neskončnost kakor enostanična bitja. Tako pa razreda žareči strup iz vesoljnosti polagoma njegov organizem, razdira stanica, povzroča, da se starajo in odmirajo, dokler vse telo ne umre.

Kozmični žarki izvirajo, kakor domneva astronomi, od sto in tisoč svetlotnih let oddaljenih zvezd, ki so eksplozivne. Niso pa ti žarki edini, ki uničujejo človeški organizem. Tudi sonce, ki nam življenje daje, pošilja do nas ekvivalentni prostor smrtne žarke. Ob vsakem višku v periodah sončnih peg je opazovati porast umrljivosti med

ljudmi in tudi kirurzi ob teh časih ne opravljajo radi operacij, ker obstoji največja nevarnost, da pacienti operacij ne bi preživeli. Tako pravijo vsaj raziskovalci, ki so se podrobneje bavili s takimi opazovanji in po njihovem mnenju so tega večjega umiranja krivi žarki, ki jih pošilja sonce na zemljo iz svojih peg.

Kakšnega značaja so ti žarki, danes še ne vemo zagotovo. Znanost govori o elektromagnetnih žarkih posebne vrste in o katodnih žarkih, podobni pa so tudi kozmičnim žarkom. Starci in bolniki so tisti, ki jim ti žarki najbolj škodujejo. Posebno dr. Düll iz Nauheima se je bavil s temi zvezami med delovanjem sončnih peg in umrljivosti. Z bogatimi statističnimi gradivom mu je uspelo pokazati neoporečno, da te zvezde med sončnimi pegami in umrljivostjo v bolnišnicah na vsak način obstoje.

Sibirijo zavidajo Rusom

Zakaj so japonski mirovni pogoji za Kitajce nesprejemljivi

Na povabilo Mednarodne kulturne lige je imel kitajski poslanik v Pragi dr. Lone Liang predavanje, v katerem je obravnaval vprašanje »Zakaj so japonski mirovni pogoji za Kitajce nesprejemljivi?« Poslanik je govoril o tistih japonskih zahtevah, ki jih je nemški poslanik na Kitajskem, dr. Trautmann, sporočil kitajski vladi.

Dr. Liang pravi, da je japonski zunanji minister Hirota, ki sanja o obnovljenem Džingiskanovem imperiju, te zahteve že leta prej zamaš postal Kitajski. Do politike, ki bi bila Japoncem priazna se Kitajski ne more obvezati, ker bi Japonska potem našla izgovore, da bi se lahko vmešavala v kitajsko upravo. Gospodarski dogovor med obema državama bi pomenil to, da bi se pognal ves bel kapital iz Kitajske.

Snovanje demilitariziranih pasov bi vodilo, kakor kaže primer Severne Kitajske, do izgub ozemlja za Kitajsko. A da bi Kitajski za japonski napad še plačevala, o tem

sploh ne more biti nobenega govora. Boj proti komunizmu je samo kamuflaža. Japonska se v resnici boji Rusije, kajti ruske obmoirske kraje pomenijo zanjo smrtno grožnjo. Razen tega je Japonska Rusiji zavistna zavoljo bogate Sibirije.

Če bi hotela Japonska preprečiti samo širjenje komunizma po Vzhodni Aziji, bi ne iskala sodelovanja dveh evropskih vele-sil. Japonska ima samo ta smoter pred seboj, da bi izkoristila zamotani položaj v Evropi in da bi ga še poostrela ter bi potem nemoteno nadaljevala svoj roparski pohod na Kitajsko in v Sibirijo. Temu se Kitajski ne more priključiti.

Predavatelj je proti koncu opozoril na to, da so japonski industriji že sedaj vzemirjeni zavoljo socialnih pretresov, ki bodo nastali po povratku vojakov s fronte. Zaključil je s kitajskim pregovorom: »Kri-vično dejanje je najboljšje sredstvo za samomor.«

Angleški vzhodni Gibraltar

Singapore, britska pomorska baza na Daljnem vzhodu — Dvajset milijonov funtov šterlingov investicij

Singapore (pristanišče)

Ob grmenju topov in velikem navdušenju ljudstva je guverner Strait Settlementov, sir Shenton Thomas, na svečan način otvoril novo oporišče za britsko vojno brodovje na Daljnem vzhodu, v Singapuru.

Deset let je rabila Anglija, da je svoj vzhodni Gibraltar zgradila v mogočno

trdnjavo, ki je po mnenju britskih mornarskih strokovnjakov nezavzeta. Stroški za to delo so znašali 20 milijonov funtov šterlingov.

To brodovno oporišče razpolaga z nena-vadno močnimi obalnimi baterijami, ki so jih spravili večnoma na številne otočke pred Singapurjem. Od tu obvladujejo sin-

gapursko oporišče in obenem vodno pot, ki bi morale po njej pluti vse napadajo-če ladje. Novi ogromni topovi, ki so pri mornarskih manevrih zadnjih štirinaj-stih dni oddali svoje prve strele, imajo kaliber 15 in 18 palcev in so sposobni iz-streljevati 1000 kg težke granate z isto točnostjo, ki jo imajo normalne puške na razdaljo 500 m. Te izstrelke pa lahko pošil-jajo 48 do 50 km daleč, torej znatno več, nego so zmogli dosednji največji ladijski topovi.

Nove šrambe za zalogo, delavnice itd. so preračunane za dosti večje morsko in zračno brodovje, nego je stacionirano ta čas v Singapuru. Med te zaloge, ki so jih spravili večnoma pod zemljo, spada 1,25 milijona ton petroleja, kar zadostuje, da bi moglo britsko tako zvano »kitajsko brodovje« zalagati pol leta s kurivom. Nadalje je oporišče opremljeno z vsemi napravami in z vsem materialom, da bi mogli popraviti vsako vojno ladjo in vsa-ko letalo, ki ju danes uporabljajo na An-gleskem. Razpolaga tudi s plavalčnim in suhim dokom, ki imata prostora za dve bojni ladji. Plavalčji dok je dolg 260 m in 54 m ter ima potopljivi krov, na katerem je prostora za 60.000 mož. Suhi dok je še večji, meri namreč 205 m v dolžino, v širino pa 39 m in je globok 16,5 m.

OBLEKE - promenadne in športne, površinske, dežne plašče, nepremotljive športne jopiče itd. — nudi ugodno trdnjavo

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA 7.

Vsakovrstna suknja in ševijoti od cenenih domačih do najfinjših inozemskih vedno v zalogi.

Kupčija s poštenim imenom

Priimek za dvesto frankov — Usoda brezimnega berača Paragrafska logika v Franciji

Parški listi poročajo o zgodbi, ki ji je glavni junak češkoslovaški državljani Maks Weiss. Ta mož se je zaljubil v Parižanko Germaine Legerovo. Parižanka mu je ljubezen vračala, pa sta slišnila, da se poročita.

Ko je Germaine ta sklep sporočila svo-jemu očetu in mu se povedala, da je nje zaročenec inostranec, je oče dejal, da v njeno poroko z inostrancem ne bo nikoli privolil. Hči se je v dala in nekoliko ted-nov pozneje mu je povedala, da se poroči z nekim Francozom, Louisom Chamoisom iz Asnierea. Proti temu mozu, ki je bil francoski državljani, ni imel oče nobenih pomislekov. Pri tem seveda ni vedel, da sta Louis Chamois in Maks Weiss sta oseba. Ko sta se zaljubljenca nekega ve-čera sprehajala, vsa obupana zavoljo oče-tovega odpora, sta srečala stradaljočega berača. Imenoval se je Louis Chamois in je bil iz Asnierea. Weiss je stopil k nje-mu in po kratkem pogajanju je kupil nje-govo ime za 200 frankov, dobil je nje-gove dokumente in s svojo zaročenko odšel. Atko se je češkoslovák Maks Weiss prele-

vil v Francoza Louisa Chamoisa. Berač pa je svoje ime izgubil. Novi Louis Cha-mois se je kratko potem s svojo Germaine poročil in nekoliko mesecev pozneje se je iz tega zakona rodil mali Claude Chamois.

Listi pa poročajo o nadaljni usodi brez-imnega berača. Kmalu potem, ko je bil prodal svoje ime, je dobil drugo obleko in se je odločil, da začne novo življenje. Poiskal si je delo, ki ga je tudi kmalu našel, potem se je zaljubil v mlado dekle in se je hotel poročiti. Stopil je na obdino, kjer je pa v svoje največje presenečenje zvedel, da je že poročen in celo oče. Pre-senečenje je postalo še večje, ko je zvedel, da je njegovo ime zapisano tudi v ka-zenskem seznamu, kjer je bila opomba, da so Louis Chamois, po rodu iz Asnie-resa, obsojili na 50 frankov globo, ker je bil prodal dva ukradena samokresa. Pravi Louis Chamois se je tedaj odločil, da bo policiji priznal prodajo svojega imena ne-kemu neznanu.

Tako je zamotana zgodba prišla pred sodnike, in sicer po nekem paragrafu iz l. 1890, ki preči s kaznijo vsakomur, kdor se da pod drugim imenom obsojiti. Na ta način je bilo mogoče izbrisati ime Loui-s Chamois iz kazenskega seznama. Afera pa gre še naprej. Po uradnih aktih je Louis iz Asnierea poročen in oče, zato se ne more poročiti še enkrat, če neče, da ga obtožijo bigamije. Treba je najprvo ločiti zakon med Louisom Chamoisom in Germaine Legerovo in istočasno mora Maks Weiss priznati, da je Claude Cha-mois njegov, a ne Chamoisov sin. Orok postane potem nezakoniti, saj ni bila Germaine nikoli Weissova žena. To je vsaj paragrafska logika in javnost z napeto-stjo čaka, kako bo uradni svetlil vsa to zapleteno zadevo, tako da bodo vsi za-dovoljni.

A NEK DOTE

V tistih dneh, ko je stekla skozi bo-hinjski predor železnica, držba izletnikov v triglavsko pogorje se ni bila tako šte-vilna kakor danes. Senzacija je pa bila za bohinjskega občana, če se je mogel z lukmat po potegniti v belo Ljubljano.

Hudomušen krmar iz Bohinjske Sred-nje vase se je takrat s svojim sinkom, če-trtošolcem peljal v Ljubljano. Na Jeseni-čah je v njun kupe stopil turist in po nemški ljubidral v sopotnika.

— Kaj pravi? pobara očaneč snitka.

— Pravi, če sme sežuti čevlje, ker da mu je noga zaspala, poljsni nadebudni gimnazijec.

Ostir priklama. Nemčur sezuje okovan-ke, se vleče po klopi in zasmrdi. Kmalu je začelo po kupeju smrdeti, vonja po pot-nih nogah ni mogel očanec niti s tobako-vim dimom pregrati.

— Slišiš, se je nagnil k sinku, povej za-spenco, da mu noga ni le zaspala, temveč tudi crknila...

S tolmenečih hribov kjer plezajo revni bajtariji z rovnico po raztrganih zaplatah njiv na gorskih rebrih, je nekoč zaneslo kmetiča po opravkih v Trst. Čutil se je možakar morju, zagrabil ga je veleme-stno vrvenje in kamor se je prestopil, se je odpiralo njegovim, le mirnega zatšisa vajenim očem, premnogo nepoznanih stvari.

Okrog poktnega je pritisnil na kljuko ene najboljših veletrgovin. Plaho je vstopil v prostor, kjer je bilo razstavljeno najraznovrstnejše blago. V trgovini slu-čajno ni bilo kupecv, dva pomočnika sta vprašujoče zrla v strmečega došleca, z rdečo culo v roki.

— Kaj pa prav za prav prodajate, tu-kaj? pobara kmetič.

Prodajalca se spogledata, si hihitajoč nekaj popetpetata, češ, kaj bi z neumnim kmetavzom.

— Osvovske glave, oča, osvovske glave! se odreže eden prodajalcev.

— Aha, pribeje naš gorjanec. Dobro vam gre kupčija, saj imate samo še dve...

★

Zavedni slovenski učitelji so morali v desetletjih na kraju mulega stoletja prenesti mnogo šikan s strani nemšku-tarskih šolskih nadzornikov. V napredni vasi nad Idrijo je neki učitelj zato skle-nil, maščevati se ob prvi priliki nadzorni-ku. Snel je silico oesa s stene in jo obesil prav nad stolom, kamor je imel sedi nem-čurški nadzornik, ki je napovedal inspek-cijo.

Nadzornik je prišel in učitelj je začel izpraševati prirodoslovje.

— Pokažite mi, otroci, kje je lev?

Šolarji se obrnejo v smer, kjer je vise-la slika te zveri.

— Dobro! A kje je slon? Pa medved?

— Da, tako! A kje je osel?

Vsi učenec upro pogled v nadzornika, nad katerim je na steni visela slika dol-gousca, pokažejo s prstom vanj in kriku-jejo:

— Glejte, tam je osel...

Tragika brezdomovince

Na tujem bogataš, doma — berač... — Arhitekt, ki ga Evropa noče priznati za svojega sina

Avstrijske oblasti imajo opravka z za-pleteno zgodbo nekega moža, ki je po zlo-mu stare monarhe izgubil domovinsko pravico v vsaki izmed nasledstvenih drž-av in ne pripada danes sploh nobeni drž-avi. Stvar pa je seveda zapletena bolj zaradi tega, ker jo avstrijske oblasti re-šujejo rajši z birokratskimi metodami, ne-go tako, kakor bi bilo treba.

Anton P. se je po poročilih dunajskih listov rodil v kraju Otoku, ki pripada dan-es Jugoslaviji in je pripadal prej Avstro-Ogrski. Po koncu svetovne vojne, še leta 1918, je odšel s starim avstrijskim pot-nim listom v Alžir in se potem ni več brigal za politične prenosne v Evropi. Po poklicu je arhitekt in si je kot takšen v Alžiru z velikimi uspehi dokopal do znat-nega imetja. Poročil se je in ima v Alžiru kot ugleden človek odlično opremljeno hi-šo.

Lansko leto, skoraj dvajset let po svo-jem odhodu v Afriko, je P. odšel na po-tovanje v Evropo in pot ga je privedla tud na Dunaj. Spremljala ga je njegova družina. Na Dunaju je stopil do jugoslo-venskega konzulata, da bi si dal podaljš-čati stari potni list. Toda poslanstvo je že davno neveljavni potni list zaseglo z

opazko, da je P. emigrant in da kot tak-šen ne more dobiti novega potnega lista. L. 1919 ni optiral in ni zato pripadnik nobene države.

Dunajska policija, ki je zvedela, da se »inostranece« mudi brez pravice v Avstri-ji, je nato odredila, naj ga odpravijo iz Avstrije. Odpravljati pa so ga začeli iz te dežele na zelo čuden način. P. je od tiste-ga trenutka dalje obsojen, da ga preva-žajo med najbližjimi državnimi mejami sem in tja. Dvakrat pa so ga zavoljo pre-povedanega povratka v Avstrijo obsojli. Sedaj so ga na Dunaju spet prijeli in ga postavili pred sodnika.

»Rad bi prišel iz Avstrije, pa ne mo-rem!« je dejal sodniku med razpravo. »V Alžiru sem ugleden meščan, tu pa sem samo berač. Prosim, gospod svetnik, po-magajte mi, da pridem iz Avstrije! Po-

stavljajo me vedno pred češkoslovaško ali madžarsko mejo, tam pa ne morem na-prej in se moram vrniti. Imam pol kilo-grama francoskih dokumentov, s katerimi v teh dveh državah ne morem nicesar po-četi. Rad bi dal svoj zadnji denar, da bi me odločili na švcarski meji. Tam bi mi uspelo, da se prebijem do Francije. Moja žena in moji otroci so francoski državlja-ni, na Francoskem bi bil spet človek. Ta-ko bi je moje življenje že meseca samo niz aretacij, nastopov pred sodniki in ka-zni!«

Sodnik ga je vseeno obsojil na 48 ur zapora, obljubil pa mu je, da se bo potrudil spraviti ga do švicarske meje, če bi ga zavoljo nedovoljenega povratka spet pri-jeli. Vsak pameten človek bi si mislil, da bi bilo enostavneje, če bi postrelil takoj za njegovo odpravo na Francosko.

„Ne govorite o vojni!“

Zaradi množičnih težav je nova vojna neverjetna

»Ne govorite o vojni!« pravi londonski »Daily Express« z velikim naslovom svo-jim bralcem in v podnaslovu trdi, da je nova vojna zavoljo težav, s katerimi se bori ta čas Evropa, zelo neverjetna. Čla-nek pa govori podrobneje o vzrokih, ki po naziranju tega angleškega lista vojno onemogočajo. Samo govorice svariijo pred no, toda politična dejstva so v tem pogle-du bolj pomirljiva.

Kar se tiče poednih dežel, razpolaga n. pr. Nemčija res z dobro disciplinirano in izvežbano vojsko, toda vojna za Nemčijo ne prihaja v poštev. Italija je zaposlena v Afriki, v Abesiniji mora vzdrževati ve-liko armado in tudi vojna v Španiji jo ze-lo zapostuje, druga vojna zanjo isto tako ne prihaja v poštev. Japonska sicer vo-d vojno na Daljnem vzhodu, toda čim več-je so njene osvojitve, tem dalje bo trajala, da zasledeno ozemlje »prebavi«. Razen te-

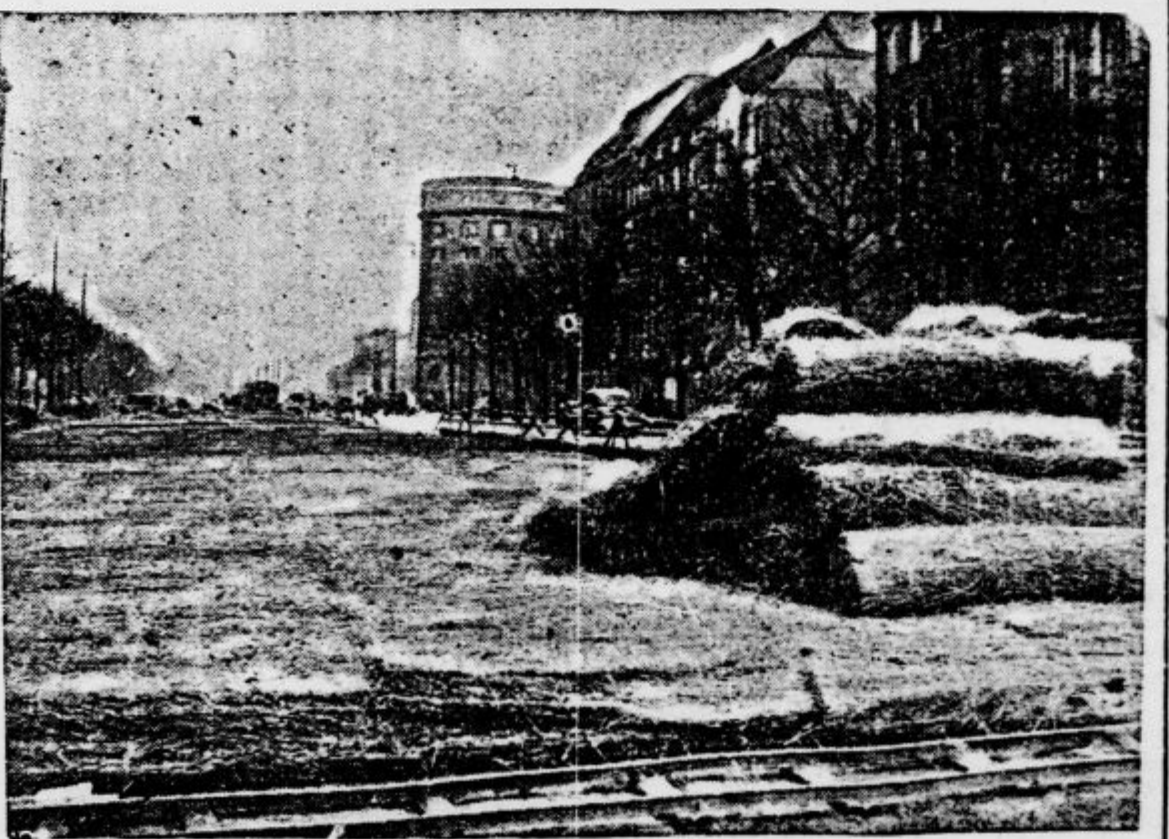
ga presegajo stroški te vojne že sedaj zmogljivost te dežele.

V Rusiji si mora Stalin želeti miru pod vsemi okoliščinami. Po drugi strani je smešna trditev, ki veli, da vlada na Fran-coskem dekadencija in korupcija. V resnici ni nobenega dvoma da je francoska vojs-ka najboljša na svetu. Zedinjene države so najbogatejša dežela na svetu, Anglija pa s svojo obrambo hitro izpopolnjuje in razpolaga pred vsem z neizmenimi fi-nančnimi rezervami.

»Reditelj pogumni, ne izgublajte upa-nja,« končuje list svoja izvajanja. »Zau-pajte v moč Anglije in vedite, da so naši sosedi, ki nam hočejo dobro, v ugodnem položaju, med tem ko tisti, ki bi bili pri-pravljeni, da nam store kaj hudega, za to skoraj niso sposobni.«

Lep dar: Zgodbe brez groze

Slama pokriva ceste...

V Berlinu so morali zaradi ostrega mraza pokriti betonske ceste, ki so v delu, s slamo, da ne bi sveži beton razpokal zaradi zime

Angleški izdatki za Španijo in Kitajsko

»New Chronicle« objavlja, da trpi Angli-ja zaradi španske in kitajske vojne ogromno škodo, ki doseže vsoto 980 tisoč funtov šterlingov. Od te vsote odpade največji del na odobro za nevnešavanje in na konzularne in na diplomatske misije. Petnajst tisoč funtov je stal Anglijo od-voz angleških državljancev iz kitajskega vojnega področja. Za podporo svojim državljanom, ki so se morali umakniti iz Španije, pa je Anglija dodelj izplačala že nad 53 tisoč funtov.

Ilubertus milo,
res domače,
slovensko milo!

VSAM DAN ENA

»Nu, sosed, kaj boste tudi letos zaseja-li vrt?«
»Ne, sosed; letos ste vi na vrsti. Jaz bom to leto redil kokiš...«

(»Politikenc«)

»Jurij, obrni se in pojdi nazaj, tukaj se ne moreva srečati brez nesreče!«
(»Everybody's weekly«)

Prvi dan v Bohinju

V okviru I. izleta gorenjskih smučarjev so včeraj tekmovali v teku na 18 km, kjer je zmagal Klančnik Lojze (Dovje—Mojstrana)

Bohinjska Bistrica, 19. febr.

Ob krasnem sončnem vremenu so se danes začeli bohinjski dnevi. Prireditelj GZSP je imel srečno roko z vremenom, prav tako pa je lahko zadovoljen tudi z udeležbo. Že prvi dan so nastopili skoraj vsi najboljši jugoslovanski tekmovalci. Bohinj sam se je za tekme praznično odela. Na več mestih so ceste okrašene s slavloli, mlaji in transparenti z dobrodošlicami za goste. Zanimanje med domačini je zelo veliko. Po organizaciji današnje prireditve sočel bo tudi jutrišnji spored na viski, zlasti pa skakalne tekme ob 14. na Hansenovi skakalnici, za katere se je prijavilo blizu 40 skakalcev.

Današnji dan je bil namenjen teku na 18 km. Start je bil točno ob 14.30 pred občinskim domom v Bohinjski Bistrici. Prijavitelj je bilo

movalci so bili bolj srečni in je dobil Klančnik Lojze št. 13. Knifc 19. Gregor Klančnik 35. Jakopič Gusti 40 itd.

Po poldrugem čakanju so se na bregu pred ciljem pokazali prvi tekmovalci. Prvi je smuknil skozi cilj št. 6) Lovro Zemva s prav dobrim časom okoli 1:22. Za njim je prišel član Bratstva Pogačnik s št. 3., dobre 3 minute pozneje pa je Lojze Klančnik, ki je za približno 3 minute pustil Zemvo za seboj. V precejšnjem razmaku so nato prispeli Kerštnaj, ki je na progi poimenovali streme in nadaljnji del preskušal z veliko težavo, dalje z visoko št. 21 Razinger, potem Gregor in kot 21. Jakopič Gusti s št. 40, ki je startal kot zadnji. Nekateri tekmovalci so izstopili na progi.

Podrobni rezultati

so bili naslednji:

1. Klančnik Lojze (Dovje M.) 1:19:23, 2. Zemva Lovro (Bratstvo) 1:22:09, 3. Klančnik Gregor (Dovje M.) 1:22:20, 4. Knifc Jože (Bratstvo) 1:23:49, 5. Jakopič Gusti (Ljubljana) 1:25:59, 6. Benedičič Mirko (Skala Jesenice) 1:26:37, 7. Petrič Anton (Dobro) 1:26:46, 8. Razinger Tone 1:28:49, 9. Šporn Zdravko (oba Bratstvo) 1:28:49, 10. Podlipnik Jože (Bohinj) 1:29:52.

Kakor je razvidno iz rezultatov, so vsa vidnejša mesta zasedli gorenjski tekmovalci, ki v teku sploh znatno prekašajo ljubljanske. Ljubljanci pa upajo zato, da se jim bodo revanširali pri jutrišnjih skokih.

Zvečer ob 19. je GZSP priredil tekmovalcem v hotelu »Belvedere« pozdravni večer z zakusko nato pa se je razvila prav prijetna domača smučarska zabava.

40 tekmovalcev

od katerih samo eden ni nastopil.

Proga je vodila od starta pri občinskem domu začetoma skoraj po isti trasi kakor za prvenstvo LZSP in sicer do hotela Bellevue, nato pa je zavila proti skakalnici, ko je prenehala njen ravninski del in se je začel vzpon na višino nad vasjo Žlan. V nadaljnjem je tekla po obronkih proti cilju in se v lahkih smukih spustila spet v Bistrico na cilj. Višinska razlika je znašala okoli 180 m. Drugi del proge je bil tehnično precej težak, vendar zaradi ugodnega snega tudi ni delal preveč težav.

Start je odpuštil tekmovalce v enominutnih presledkih. Od boljših sta bila slabše izžrebana samo Mirjan Kerštnaj in Zemva s številka 4. o. 6. Ostali tek-

Smučarji in nogometaši

bodo izpolnili spored današnje nedelje

Razen na prvem izletu gorenjskih smučarjev v Bohinju, kjer je že dva dni zbrana številna tekmovalna gaza in tudi mnogo prištevov tega zimnega sporta, bodo smučarji današnje nedelje, ki jo je odločil sneg spot malo okrožili po zimsko, izabili še za svoje posebne tekmovalce.

Tako bo dopolnila smučarska sekcija SK Reke priredila kar v okolici Bistrice — s startom in ciljem ob 10 pri Strelišču pod Rožnikom — tek na dveh pragah za seniore, je in juniorje. Ker je snega zdaj tam dovolj, se ta priložnost priprava za obisk Poljevega tuda za smučarje izletnike, ki bi radi uživali nekaj lahkega smuka.

Slalom klub 34 in njegovci bo bodo mahali na Polzevo, kjer bo danes odprta že pred dvema letoma zgrajena smučarska skakalnica, ki dopušča skoke do 23 m. Začetek tekem bo ob 14. Ker je snega zdaj tam dovolj, se ta priložnost priprava za obisk Poljevega tuda za smučarje izletnike, ki bi radi uživali nekaj lahkega smuka.

»Smučarska« Ljubljana je šla s svojo prirediteljo v prijane Zlebe nad Mostvom, kjer bo ob 13. prva letošnja damska tekma. Klub je letos še poizvil delo v svoji damski sekciji, ki je vzpostavila nekaj pravih tekmovalcev, sicer pa so se javile za nastop tudi nekatere zastopnice te panoge iz ostalih klubov. To bo prav zanimiva prireditel, kakršna pri nas še dolgo nismo imeli.

V Celju bodo tudi tekmovali kar ves dan. Ob 9. popoldne bo priredil SK Olimpo pri restavraciji Stegu v Zagradu tekmo v teku na 5 km, in sicer v okviru mladinskega tekmovalca v četvrti kombinaciji za Mišlejev pokal. Popoldne bodo skakalne tekme na skakalnici SK Celje v Zagradu v okviru letnega mladinskega tekmovalca, obenem pa bo od 15 dalje medklubna skakalna tekma SK Celje za seniore in juniorje. S to prirediteljo bo odprta nova skakalnica SK Celje.

Po svetovnem prvenstvu v Londonu

Kako je JTTS sestavil reprezentanco — Marinko spada med najboljših osem igralcev na svetu.

Ko se je pred nekaj tedni odpravljala naša table-teniška reprezentanca na svetovno prvenstvo v London, smo z velikim nemirno pričakovali prve rezultate. In prav smo imeli kajti gredo kaneton je sestavil reprezentanco izvede katere uspehov smo morali dvomiti, ker so bila tri mesta izpolnjena z igralci, ki nalogi, ki jih je čakala v Londonu, niso bili domaši. Prva poročila so bila dokaj žalostna, izgubili smo proti Franciji 2:5, nato pa se je začela forma naših prvih igralcev Marinka in Heknerja popravljati, tako da smo v svoji skupini le zasedli skupno s Francijo in Litvo 3. 4. in 5. mesto za Madžari in Čehoslovaki.

Kar je bila naša reprezentanca sestavljena iz slabih, moremo ta placement smatrati za uspeh. Gotovo na to, da bi pravilno in strokovniško sestavljena ekipa dosegla vse večji uspeh. Tako naš nimski močel uspehi na prvi Češkoslovaki in Francozom, katerih močstvo sestoji iz petih po močeh precej izenačenih igralcev. Naše močstvo v Londonu pa je bilo sestavljeno iz Marinka in Heknerja, ki sta res igralca velikega formata, ter iz Ratkovića, Horškovića in Steina, ki daleko zaostajajo za prvo dvojico. Če bi na bila naša reprezentanca sestavljena pravilno, in pravilno in bi bila ostala lahka priprava, bi bila vse drugače izenačena. V te primeru bi bila vse moč in zelo porazdeljena na pet igralcev in ne samo na dva, kakor je bilo to v Londonu.

JTTS naš vrhovni table-teniški forum ki stoji v Zagrebu, kljub relativnemu

Nogometna tekma

ob 15.15 ZAK (Subotica) : Ljubljana

Danes slerajo torej v Ljubljani subotški železničarji v prijateljski tekmi z našo Ljubljano. Tekmo je smatrati kot resno pripravo za skorajšnje tekme v ligi, saj čaka našega predstavnika že 6. marca odločilna preizkušnja s Concordijo.

Dasi je vodstvo SK Ljubljane zadnje čase intenzivno delalo na konsolidaciji vseh vrst svojega močstva, vendar so vidiše silile, zakrivile, da moramo potrebovati nekaj naših najboljših moči, za katere je treba najti med novimi pridobitvami vsaj delne nadomestitve. Tako je bil na zadnji nogometni tekmi branilec Beroncelj tako močno poškodovan, da za nekaj časa ne bomo videli na terenu. Veliko upanje pa polaramo spet v novince, za katere vedo poveljati strokovnjaki, da so povprečno precej nad kvaliteto ljubljanskih igralcev.

SK Ljubljana se bo danes predstavila s enostorico, ki naj v nekaj tekmah doseže potrebno vizitnico, potem pa naj si izvojuje lavor v skorajšem državnem prvenstvu. Vabimo naše občinstvo, da s polno udeležbo podpre idealno stremljenje SK Ljubljane, ki želi z močnimi tekmami z renomiranimi klubi, ki na so temu primerno draži dvigniti svoje močstvo na čim vidnejše mesto v tabeli.

Tekma se bo začela ob 15.15, predtekmna pa ob 14.

V Beogradu bo drugi finale za ženski pokal med BSK in Građanstvom, v Zagrebu igraja Jugoslavija in Hašk.

Tekma Sparta: Celje odpovedana. Nogometna tekma med HSK Sparto iz Zagreba in SK Celjem, ki bi se morala prirediti danes ob 15 na Glavici v Celju, je zaradi slabega terena odpovedana.

uspehu reprezentance storil hudo napako. Sicer se je izgovoril, da so drugi igralci, ki spadajo v reprezentanco, oredjujoteli in zanje pač ni bilo mogoče izposlovati potrebnega dopusta, vendar mi smo skoraj prepričani o nasprotnem. J. T. T. sicer pa, kakor se zdi, ni do resnega in objektivnega dela, marveč mu je, kakor moremo sklepati iz vsakega njegovega koraka, le do tega, da favorizira zagrebške igralce in sploh zagrebški table-teniški sport. Zatorej se ni čuditi če pri nas ta mladi sport kljub mnogim talentom in prvotnemu navdušenju, stalno propada.

Naš bivši državni prvak Marinko pa je vso jugoslovansko javnost, ki se zanima za table-teniški sport, s svojim uspehom zelo izenačil, saj je med 128 izbranimi najboljšimi igralci na svetu zavzel 5. 6. 7. in 8. mesto skupno s Čehoslovakom Slalom in Hamrom ter Madžarom Sosom. S tem se je uvrstil med najboljših osem table-tenistov na svetu. To pa je uspeh, ki smo ga dosegli Jugoslovani v sportu samo že v telovadbi in v amužanju s Smolecem. Z nekaj več sreče bi se bil mogel Marinko prebiti še med prvo četvorico ali morda še višje, če bi ne bil po nesrečnem naključju zlomil lovarja, ki ima pri njegovem namenu izredno veliko vlogo. Ko je igral za našo igro v prvenstvu posameznikov s Čehoslovakom Vano, ki je malo pozneje postal svetovni prvak, je to igro prenašalo več angleških radijskih postaj in je tudi sedanjemu svetovnemu prvaku tak odvor, da so se čudili njegovemu odporu vsi zbra-

ni strokovnjaki. Mi vsi smo lahko ponosni na Marinkov uspeh, njemu pa moremo čestitati, saj je v izredno burnih in neurejenih razmerah, ki spremljajo naš sport, trstel v igrača, da po svetlo zbija občudovanje.

D. K.

ISSK Maribor bo gradil stadion

Maribor, 19. februarja.

Kakor smo že poročali, je že dalj v teku akcija za ustanovitev posebne stavbene zgradbe, katere namen je, da zgradi ISSK Maribor ob svoji 20-letnici velik in modern stadion. Kakor znano, je ISSK Maribor svoje igrišče v Ljudskem vrtu spoznamo z mestno občino odstopil Sokolu, ki bo tamkaj gradil Sokolski dom. Zato smo je dobil ISSK Maribor od mestne občine mariborske na razpolago bivše nogometno igrišče ob Magdalenskem parku. Že o priliki prepuštile igrišče v Ljudskem vrtu je mestni svet mestne občine mariborske sklenil, da se rezervira za stadion ISSK Maribora gramoznica ob Tržaški in Ptujski cesti na Tenzem in da bo mestna občina na svoje stroške gramozno jamo planirala s planiranjem seveda ne bo ustrezno cilju in mora k ureditvi načrta za graditev modernega stadiona prispevati tudi privatna iniciativa. Zaradi tega je ISSK Maribor sklenil, da iz vrst svojega članstva pokrene idejo ustanovitve stavbene zgradbe, ki bi imela nalogo, da skupno z javnimi faktorji čimprej uresniči načrt.

Član ISSK Maribora g. Inž. arh. Jež je napravil že načrte stadiona ISSK Maribora ob Tržaški cesti. Po tem načrtu se bo gradila velika tribuna, železobetonske konstrukcije, in sicer za 600 gledalcev. Južno in severno v podaljšku tribune sta projektirani po ena priložna hiša, kjer bodo nameščeni blagajna, dve garderobi, toaletni prostori, stanovanje za prostornika in delavnica. Stadion bo imel 3 dohode, in sicer ob straneh tribune ter v sredini tribune. Ob straneh tribune se bo uredil prostor za stojališče, in sicer za 4000 oseb. Nogometno igrišče bo veliko 70 X 105 m, tekašnice pa bo široko 6,25 m. Pred glavnim dohodom bo razširjen prostor, ki bo pripravljen prostor za parkiranje avtomobilov. Parcela, na kateri se bo gradil stadion je zelo velika, tako da se bo pozneje lahko še uredilo igrišče za tenis in za nogometne treninge.

Da seznanji ISSK Maribor s navedenim načrtom svoje člane in široko javnost ter da se preide k uresnitvi načrta, je bil v petek pri »Orlu« ustanovni občni zbor stavbene zgradbe »Stadion ISSK Maribora, ki ga je otvoril in vodil predsednik ISSK

Maribora g. dr. Fran Stomol. Namen in pomen zgradbe je obrazložil g. dr. Miloš Vauhnik. Po referatu obeh govornikov se je vršila krajša debata, nakar so sledile volitve v pripravljajni odbor in so bili izvoljeni dr. F. Stomol, mag. C. Maver, dr. M. Vauhnik, inž. arh. Jež, inž. J. Baran, magistratni ravnatelj Rodotek, podravnatelj Narodne banke v Mariboru g. M. Rybač, ravnatelj »Putnika« J. Looš, kinopodjetnik Julij Gustin, ravnatelj Franjo Bobič, Franjo Peric, Stanko Kostomaj, Josip Kirbiš in Srečko Voglar. Odbor se bo konstituiral na svoji prvi seji.

Razpis

drž. prvenstvo v alpski kombinaciji na Crnem vrhu

JZSS razpisuje prvenstvo v alpski kombinaciji (smuk in slalom) na Crnem vrhu nad Jesenicami v dnevi 26. in 27. februarja l. l. Smuk bo v soboto popoldne s Črnega vrha, višinska razlika cca 800 m. Start ob 14.30. Slalom pa v nedeljo ob pol 10. istotam. Pravico tekmovalca imajo vsi pri JZSS verifikirani tekmovalci (če nimajo prepovedi starta). Prijavnine ni. Prijave je treba poslati na predpisanih prijavnih direktno savezu najkasneje do 23. t. m. popoldne. Vsak tekmovalce tekmuje na lastno odgovornost. Tekmovalci se lahko prijavijo samo za smuk. K slalomu bo pripuščena samo prva polovica tekmovalcev s smuka.

Tekmuje se po pravilih in pravilnikih JZSS. Zrežanje bo na dan tekme dve uri pred startom v koči na Crnem vrhu. Prvo-prijavniki prejme naslov državnega prvaka v alpski kombinaciji. Imena članov vodstva tekme bodo objavljena naknadno v podobnem razpisu, ki bo tudi še objavljen v dnevnem časopisu.

V nekaj vrstah. V Pragi so bile zdaj zaključene polfinalne tekme za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, med katerimi moramo zabeležiti še naslednje rezultate: Anglija: Poljska 7:1. Kanada: Madžarska 1:1. Češkoslovaška: Švica 3:2. V finale so se plasirale Anglija, Kanada, Nemčija in Češkoslovaška, medtem ko so ostale v ozadju Poljska, Švica, Madžarska, Švica in Amerika. Finalne tekme bodo danes in jutri. — Drugo izbižno tekmo za svetovno prvenstvo med Palestino in Grčijo, ki bo danes v Atenah, bo sodil naš sodnik ing. Mika Popović.

S. K. Amater priredi danes v nedeljo 20. t. m. v dvorani G. Forte vsilki predpustni karneval, na katerega vabi simpatizerje in prijatelje kluba. Za veselo rajanje bo skrbela delavska godba. Začetek bo ob 19.

SK Ljubljana. Anonimni ples plesa dne 17. t. m. naj se udeležijo v ponedeljek 21. t. m. ob 19. v tajništvo, Aleksandrova 5/L.

Na Brdu že dolgo niste bili

Grad Brdo — rojstni dom pisatelja Janka Kersnika

Zadnja leta je smučarstvo čisto preumirilo tok naših izletnikov. Kralji, ki so prej desetletje stivali kot izletne točke, so postali izmenjava zapustavljeni, pozabljeni. Drugi, ki jih prej skoraj nihče ni poznal, pa so postali cilj številnih izletnikov.

Eden izmed krajev, ki so po krivici zašli v pozabljenje, je lepa Lukovica, nedaleč od Domžal. Ta prijazni kraj pod idilnim gradom Brdom, nekdanj lastjo pisatelja Kersnika in zdaj njegovih naslednikov, je bil pred desetletji, ko je pomenila cesta Ljubljana—Trojane—Celje važno prometno žilo, znano postajališče in izletna točka. Prelepa okolica s Crnim grabnom, kjer se odigravajo Jurčič-Kersnikovi »Rokovnjaci«, z božjo potjo Limbarsko goro, z Vegovim in Detelovim rojstnim krajem Moravami, je imela veliko število prijateljev, ki so jo prihajali obiskovati. Mnogi so se vozili z železnico do Zagorja in so potem čez hribe prišli v Lukovico in od onod v Ljubljano.

Kar je začel prevladovati na tej cesti avtomobilski promet, je Lukovica izgubila

mного obiskovalcev. Po krivici, Mirno lahko rečemo, da se more meriti z vsem, kar nudi, v vsakem kraju bližnje in daljnje ljubljanske okolice. Zlasti za tiste, ki hočejo v nedeljah uživati prirodo in mir, pa pri tem nečesto pogrežati udobja, ki so ga doma vajeni, je Lukovica kakor ustvarjena. Tudi lepe smučarske terene ima Lukovica prav v bližini, priprave zlasti za začetnike in za prve ture, preden se odpravijo človek kam daleč.

Z Ljubljano ima Lukovica prav dobre avtomobne zveze zjutraj, opoldne in zvečer. Vožnja z avtomobusom traja do Lukovice komaj tri četiri ure, tako da se človek ne utruji, če preden pride na cilj. Za tiste, ki bi želeli ostati tam čez noč ali pa več dni, imajo pri Novaku ali pri Slaparju dovolj sob in postrežbeni bodo tudi vsaj tako dobro kakor v boljših ljubljanskih lokalih.

Če boste kdaj premišljali, kam bi kakšno nedeljo napravili izlet, se odločite za Lukovico. Ne bo vam žal in verjemite, da boste potem še pogosto šli tja.

oelo pisem, čeprav je že šeststokrat v B-stu povedal, naj bodo reditve pisane na dopisnicah.

Pravilna reditev pregovora se glasi:

»Bod se prijateljev; sovražnikov se bod laže ubranili.«

Med reševalce je po žrebu razdelil deset lepih knjižnih nagrad, in sicer dobi: Edvard Osabnik, Trzile, Ljubljanska 13, »Misterijae«.

Milka Modričan, Trbovlje I, roman »Ugrabljeni milijoni«.

Marija Durja, Marghera, via Paolucci 62, Venezia — Mestre, »Roman treh src«.

Milan Zupanek, Celje, Jenkova ul. 11, roman »Misterijae«.

Sibila Miklaucič, Zagreb, Branimirova 1/II., roman »Pater Kajetan«.

August Cimperman, Niš, Vojvode Vuka 1a, J. Srebrnič, Via Monte Santo 343, Salcano, Gorizia, Božo Hočevar, Bjeovar, gimnazija, Danilo Podberšič, Via Buffolini 16, Gorizia in Ivan Rastar, Hrastnik, pa dobe po eno knjižno ilustrirane revije »Ziviljenje in svete«.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 uri

Nedelja, 20. ob 15. Simkovi Irem. Zrtf. nene cene od 20 din navzlo. Ob 20. Rdeča rože. Izven. Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20 uri

Nedelja, 20. ob 15. Navihanka. Izven. Oloboko znitane cene od 24 din navzlo. Ob 20. Helteja. Izven. Znižane cene od 30 din navzlo.

Mozartova opera »Don Juan« se uprizori v torkel ob priliki proslave 25-letnice umetniškega delovanja opernega ravnatelja g. Mirka Polića. »Don Juan« velja kot opera izredne lepote in moči. Mozart je prišel leta 1887 v Prago, kjer je doživel njegova »Figarova svatba« ogromen uspeh. Mojster je sklenil, da napiše za Prago novo delo, ki naj prekaša vse njegove prejšnje opere. Julija 1787 je napisal partituro in ko so hoteli mešica uvertira in vslik del drugega dejanja. Pripravevali, da je nato Mozart opero končal dan pred premiero konca novembra istega leta. Prvih pet predstav »Don Juana« v Pragi je vodil Mozart in imel nepopisen uspeh. Vstopnice so na razpolago pri dnevnih blagajni v operi.

BENTJAKOBSSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 20. t. m.: »Njena velika ljubezen«

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 20. ob 15. Pod to goro zelena. Zrtf. nene cene. Ob 20. Cvrtak za petjo. Gled. boko znitane cene.

Ponedeljek, 21. Zaprtio.

Torek, 22. Trubadur. Premiera.

RADIO

Nedelja, 20. februarja

Ljubljana 8: Orglice in harmonika (gg. F. Petan in Avgust Stanko), vmes plošče. — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Za boljše voljo (plošče). — 9.45: Verski govor (g. Jože Jagodica). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz glavnice. — 11: Otroška ura: Teta Marička kramlji in prepeva. — 12.30: Slovenske orkestralne skladbe (Radijski orkester). — 13: Napovedi, obvestila. — 13.20: Plošče po željah. — 16: Koncert Radijskega orkestra. — 17: Kmet. ura: Za uspeh v živino. — 17.30: Zenoitovanje iz spodnjega Stajerja. Sestavil Anton Batan, sodelujejo domačini iz okolice Hrastnika. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Plošče. — 20: Vodopivitev včer. Sodelujejo: ga. Draga Sokova, god. Vida Rudolfova, Akademski pevski kvintet, dr. Fr. Krimovec in Radijski orkester. — 21.30: Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Lahkih nog naokrog (plošče).

Ponedeljek, 21. februarja

Ljubljana 12: Odločki iz zvočnih filmov (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Mordoline, citre, balalaika (plošče). — 14: Napovedi. — 18: Zdravstvena ura: Rane (dr. Anton Brece). — 18.20: Saksosofisti (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: O Branislavu Nušiću (g. Fr. Linch). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Večer pesne in lahke glasbe. Sodelujejo Bojan Adamič s svojim orkestrom in Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Kvarlet mandolin (gg. Antunovič, Privšek, Mizerit in Baršar).

Beograd 17.05: Orkestralni in pevski koncert. — 18.45: Plošče. — 20: Prenos onore iz Nar. gledališča. — Zagreb 17.15: Violinski koncert. — 17.45: Dalmatinske in bosanske pesmi. — 20: Prenos iz Beograda. — Praga 19.15: Pester spored. — 21: Koncert komorne glasbe. — Varšava 20: Lahka godba orkestra in solistov. — 21: Nadaljevanje koncerta. — 22: Simfonična glasba. — Dunaj 11.25: Kmečke godbe igrajo (plošče). — 12.30: Lahka godba orkestra. — 16.05: Ples in odločki iz zvočnih filmov. — 17.30: Klavirski koncert. — 18.55: Prenos Vojdijeve opere »Moč uslove«. — 22.30: Karnevalski večer opernega zbora. — Berlin 19.10: Orkestralni koncert. — 21.15: Zvočna tira. — 22.30: Lahka godba in ples. — 24: Prenos iz Stuttgarta. — München 19.10: Koncert po željah. — 20: Plesni orkester. — 21.30: Koncert solistov. — 22.30: Plesni orkester. — Stuttgart 19.15: Vojra muzika za dečunst. — 21: Pester spored. — 22.40: Lahka glasba iz Kolna. — 24: Nočni koncert.

Torek, 22. februarja

Ljubljana 11: Sošča ura: Izdelajmo ne nekaj jadrlnih letal: pogovor in navodila (g. Miroslav Zor). — 12: Domača zabava (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Plesna glasba na dveh klavirjih (god. Silva Hrčovec in ga. Sanja Černivec). — 18.40: Jude in zoenpodstava (g. Fr. Tomerlav). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zdravni zvočni tehnik. — 20: Mozart: Mala serenada (orkester plošče). — 20.20: H. Kleutova veseliza »Razbij vrh« (izvajajo člani rad. igr. družine). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Koncert Radijskega orkestra.

PRI ZAPOVEDI

»Razen tega se moram izpovedati še enega velikega greha« je rekla ostarela gosposična župnika. »Tako sem domislila, da se vsako jutro dolgo gledam v ogledalo in strmim nad svojo lepoto. Ali ni to velik greh?«

»Ne, to je zmoja, ne greh« je odvrnil župnik.

Nov pregovor

Se en pregovor, da bodo Metlarji prišli bolj v prakso. V tehle besedah je skrit: SKAKALNICA — ORSENIKO — HRIBOVEC — SPORTNIK — RASTLINA — SALTIKOV — KRAKOV — TARABOŠ — GOSPOD — ALBUM.

Iz vsake besede je treba vzeti tri zaporedne črke, iz zadnjih dveh pa po dve, in sestaviti iz njih znan slovenski pregovor.

Rešitev, ki naj bodo pisane na dopisnicah, je treba poslati do petka na uredništvo »Jutra«. V kotu naj bo pripis »Uganka kluba Metlar«. Med reševalce bo stric Matije razdelil po žrebu vsaj nekaj lepih knjižnih nagrad.

Rešitev

Na zadnji skrit pregovor je prejel stric Matije vs teden pravo poplavo rešitev. Kar ustrašil se je vsak dan ko ga je na mizi čakala nova kopica dopisnic in

Glavna zastopnika
za dravsko banovino in
daljinsko primorje,
področje zmožnega, do-
bru študiranja, ki lah-
ko dokazuje uspešne
in referenčne izse avstrijs-
ke tovarne. Nudi se po
preklopilno, brezkonu-
renčno specialno orodje
za veliko možnostjo za
razpečevanje. V drugih
državah je že najbolje
vveljavljeno. Največji mož-
ni zaslužek in življenjs-
ka pozicija. Obširne po-
nude na IMPEX, Grun-
Austria, Kleinschraube 48
3821-5

Zastopnik
za vse večje kraje po-
trebuje. Posten in vestni
tudi upokojenci imajo
prednost. Poudar-
je poslati na oči. odd.
Jutra pod »Sopetnik«.
3529-2

Kot sopotnik
z malo kolekcijo izjem pri-
družit se trg. potniku z
avtom za Stajersko, Prek-
murje in Medjumurje, lahko
na tudi kot avto-vozač.
Ponudbe na oči. odd. Jutra
pod »Sopetnik«.
3610-5

Agente
Bližnji povabi za obiska-
vanje trgovinskih trgovin
in večji garaj za avtomobil-
ske potrebnosti. Obširne po-
nude z navedbo dosega
njenja delokroga za Ma-
terijal, Zagreb, Mas-
arykova 28, pod »Provi-
zija« BF-914. 3594-5

Priloge
Din. za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.
3594-5

Razna okna
vraha, bežni stolji za por-
tali, vse v dobrem sta-
nju po ceni prodam. —
Prezvez pomlad ob pre-
sidičju Strojarske, Celje.
2094-6

Amerikanska
pisalna miza
140 dolga, 85 široka in
95 cm visoka in novi
»Hemipax« pisalni stroj
za pisalnice po ceni
prodaj. Naslov v vseh
posloval. Jutra. 2690-6

Avtomatske
biljarde
inštrument v svoji special-
ni mizarski delavnici po
najugodnejši ceni. Za-
htevajte ponudbo. Pristov-
nik, Zagreb, Križevičeva 23-46

Starinsko klopice
v Bidemerej splošno prodam
Gallusova nabirka 33.
3463-6

Garnituro pletenega
pohištva
elegančno, svetlo zeleno
lakirano, zračno 50 do
170, simpatično za acrova-
tike, basenali drog vro-
čoparji aparati za utr-
no masazo, medicinsko
mizico, prostori odno-
sno vsak dan od 11. do 15.
vrtne 3. ulice 3. —
vrtne 3. 3420-6

Vosek
čebelni, zaječeno 100
osvobodni prodaj. Plehan,
av. Petra 39. 3444-6

Sodi
od 100 do 2.500 se dob-
jo po najnižjih cenah
pri trdnici Marovt, so-
darstvo, Hrastovec. 3432-6

Slamo
večjo množico prodam.
Smid, vrt. Komenda
pri Kamniku. 3434-6

Gostilniški inventar
mize, stole, kredence,
točilnice ploče, vse v naj-
boljem stanju prodam.
Klanjšček, Ljubljana 7,
Celovška cesta 72. 3423-6

»Berkele« stroj
za rezanje šunke in sa-
lanice ugodno prodam.
Prule 23, pritrilje. 3415-6

V Celju
prodam gramofon, mar-
marino mize, pletilni
stroj, ping-pong mizo,
štedilnik in slonokob-
ne biljard kroglice. Na-
slov v vseh posloval-
nih Jutra. 3364-6

Telovadne ročke
50 kg. prodam. Doljen-
ska cesta 7. 3339-6

Kopalno banjo
plinski rolo in plinski
pečilo (Brattrohr) pro-
dam. Aljazeera 17-I. levo
dno. 3494-6

Otroški voziček
globok, prodam. Naslov
v vseh posloval. Jutra. 3491-6

Wertheim blagajno
peresa za avto in gum-
brični šivalni stroj prodaj
Kristian Tyrseva c. 54.
3554-6

1000 hal za ogrje
prodam Greben, Pasko-
va ul. 2. 3563-6

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.

Električno napravo
kompletna z akumulato-
rom za 12 farad kupim in
prodaj avtomatno za 12
volt in eno plinsko peč za
procuranje plina 12 vol-
ta motor na vpojno plo-
ščo, močnega litiga zela in
v popolnem dobrem stanju.
Frac Škibe 41, p. Hnje.
3240-7

Zobotrebece
ročno delane v zvezbi-
h, brez katek, zrcali in pla-
stične kupujem visko-
ko. Ponudbe z vzor-
cem in najnižjo ceno na:
KING, Petrijci, Sunja.
3593-7

Lesene sode
hrastove in bukovne, plo-
vine, natezane ter pocinkane
željezne kupuje vsako ko-
ličino DALMAFURDA tr-
govina z industrijskimi
strojstvi. Zagreb, Ko-
turškova c. 29. 3270-7

Stelaže in pudne
dobre ohranjene kupim.
Lozak, trgovci, Sočani.
3197-7

Starinski nakit
lep, uhane z biseri, sta-
rinsko srebrno kupim. —
Ponudbe na oči. odd. Jutra
pod »Sopetnik«.
3529-2

His Masters
skoraj nov, na elektrini-
kni priključni 1 m visok in
okrog 30 dobrih plošč
ugodno prodam. Naslov
v vseh posloval. Jutra. 3502-26

Violinčelo
ugodno prodam. Dopise
na oči. odd. Jutra pod
»Sopetnik«.
3529-2

Pianino
dobro ohranjen kupim.
Naslov v vseh posloval-
nih Jutra. 3388-26

Klavir
dobro ohranjen prodam.
Polze, se Gradisce 8a,
III. nadstropje. 3276-26

Klavirsko
harmoniko
novo 96 basov 34 tipki pro-
dam. 2200 Din. Zelo
ugodno nakup. Metni trg
11-I. 3469-26

Gramofonske plošče
najnovejšje, ravnokar-
nosne, »Technik« Ba-
njal, Ljubljana, Miklo-
šičeva cesta 20. 3615-26

Oblacila
Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.

»MIGLJAJ
je naslov velikega ljub-
anske romana, ki ga pravkar
prinaša »Družinski tednik«.
Zahvalite se številko po-
pularna hribovca na oči.
odd. Jutra pod »Sopetnik«.
Ljubljana, 345. 3525-8

Obdelanega lesa
tramoje, deske, prago-
ve, vsa vrste, množico
kupim za približno
vso 10.000.000 din. Po-
nude na Steno Giovanni
ni, Via Della Guardia
št. 13. Trieste. 3426-15

Pohištvo
Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.

Vsakovrstno
nasence, namoderne, v
priznani solidni izdelavi.
se dobi samo v veliki zalogi
trdnice
»OPRAVA«
Ljubljana, Celovška 50
Sprejemajo se naročila.
75 12

Pohištvo
novo in se najljubši, ki
ga želite prodati ali sa-
mo dati v shrambo —
sprejemamo v posebnih
oddelkih v komisiji
prodajo po zelo ugod-
ni ceni. Kupci se v
tem oddelku vedno
dovoli za dobro ohran-
jeno pohištvo. Vse re-
kino preprosto sami
sporočite, nam na do-
pisnici ali ustno. Prev-
z pohištva v naš komisij-
ski oddelki preprosto
sami. — Ivan Matijani
Ljubljana Tyrseva c.
sta 12. 78 12

POHIŠTVO
Od najfinjšega do naj-
cenejšega. — Največja
zbera sobnih in kuhinjs-
kih stvari. — Sprej-
mo vse vrste pohištva.
Sprejemajo se naročila.
75 12

Opel Luksus kadeti
sejonični model, vozen za
mo 800 km. radi trenot-
ne spremembe razmer
pod nabavo ceno napro-
daj. Interesanti naj se
javijo pod »Sopetnik«
plačljivo na oči. odd.
Jutra. 3544-10

DKW Meister
prevožen 1.700 km, nabav-
ljen pred 2 meseci, izredno
ekonomičen, je s tovarni-
sko garancijo, kot nov, najbolj-
še opremljen, prodam za
odgovarjajočo ceno. Inter-
esirane prosim za sporo-
čitev naslova pod »Ugodna
avto prikaže na oči. odd.
Jutra. 3500-10

Več rabljenih
avtomobilov,
Pontiac, limuzina, 2100
cm. Dv. 11.000, — pripr-
na za taksi, DKW limuzina,
Packard 7 sedežni, pripra-
va za gasilne delo ali taksi.
»Hart« motokotek s priklju-
kom na druge, ugodno prodaj
DKW zastopstvo J. Lovle,
Ljubljana, Tyrseva c. 35.
3501-10

Motorno kolo
s prikolico najnovejše tip-
e radi vozičeno prodam. Po-
nude pod »Sopetnik« na pod-
ro. Maribor. 3582-10

AVTOMOBILE
tovorne osobne in avto-
buse, dobro ohranjene,
vseh jakosti. Kupite
najceneje pri O. Žužek
Ljubljana, Tyrseva c.
Tavčarjeva 11. 3555-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.

Kolesa
in deli najceneje v tr-
govini Splošne trgov-
društvo v St. Vidu nad
Ljubljano. Velika zaloga
sveže blago. 3528-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Kolesa
nove in malo rabljena,
prvo vrstnih znamk po
zelo ugodnih cenah na-
prodaj pri »Prometu« Lj-
ubljana. Velika zaloga
nasproti križanski cer-
kve. 3519-11

Prehrana

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.

Dečka
2 leti starega, zdravega
in lepega oddam za svo-
je. Naslov v vseh poslo-
val. Jutra. 3235-14

Uradnik
delo domačo hrano v
okoliščini bežnjaških
hiš. Ponudbe na oči. odd.
Jutra pod »Sopetnik«.
3479-14

Lokali
Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
zmesek 17 Din.

Mizarsko delavnico
oddam v najem. Ponud-
be na pod. Jutra v Ce-
lju pod »Sopetnik«.
3281-19

Lokal na delu
primeren za trgovino z
mesnim blagom. Vze-
nem takoj v najem. Po-
nude na oči. odd. Jutra
pod »Sopetnik«.
3304-19

Trgovine, trafike,
industrije, hotela, bufete,
gostilne, kavarne, res-
tauracije, letovišča, kopa-
lišča prodajajo in po-
sredujejo najvišjejeje
in solidno. Poslovni-
stvi. Pavlovič, Zagreb. III
ca 144. 3309-19

Lokal
oddam Celovška 44. Več
se pozave Gregorčičeva
10-1. 3413-19

Mekarno
v sredini mesta, vpe-
ljano oddam. Planene
ponudbe na oči. odd.
Jutra pod »Sopetnik«.
3319-19

Brezplačen lokal
oddam proti posojitju do
60.000 din, primeren za
trgovino, pekarno ali po-
dobno. Vključeno na 1.
mesec, odnosen. Lokal
v našem, eventualno
sprejemamo posojilo proti
6% obrestim. Ponud. na
oči. odd. Jutra pod »Sopetnik«.
3319-19

Hranilne knjižice
vrednostne papirje
3% OBVEZNICE
za likv. kmečkih do-
gov. STALNO KUPUJEM
Al. Planinšek, Ljubljana,
Beethovnova 14.
Telef. 35-10 2316

Posojila
vezana na stanovanje in
mesecno odplačevanje,
audi denarni zavod. Za-
htevajte prospekt. Ru-
dolf Zore, Ljubljana,
Gledališka ul. 12. Znam-
ka za 3 din. 3135-16

Hranilne knjižice
vrednostne papirje, delnice,
kupone, 3-odstotne obli-
gacije, kupujemo proti takoj-
šnji gotovini
Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka ul.
12. Telefon 38-10. 3134-16

Din 20.000
iščem proti vknjižbi na
prvo mesto. Dopise na
oči. odd. Jutra pod »Sopetnik«.
3200-16

Družabno
za povečanje mesečne tr-
govine in prevzem večje
travke v industrijskem
krajju sprejemam z 20.000
din. Ponudbe na oči. odd.
Jutra pod »Sopetnik«.
3200-16

Gospoda ali gospe
ki bi razpolagali z 60-70
tisoč Din gotovine, vzame
majhna družina z odraslimi
otroki. Cenjene ponudbe na
oči. odd. Jutra pod »Sopetnik«.
3465-16

Iščem kompanjona
s 50.000 din ki bi se dobro
vpejal v prodajni gospo-
darski, industrijski ali od-
stopim generalno zastop-
stvo za Jugoslavijo od
velike nemške trgovine
proti majli oddelku. Po-
sliste na »Turan« Ljub-
ljana, poštni predal 82.
16216

Rentabilno podjetje
išče za takoj 50 do 100
tisoč din posojila. Po-
nude z obrestno mero
na oči. odd.

Zivali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, Najmanjši znesek 17 Din

Nemške ovčarje
Zastavice do 1 leta stare kupim. Podobnik — policija Ljubljana. 3464-27

Plemenski petelin
Orpington, mlad pčeni naprodaj. Sv. Petra 48. 3376-27

Plimutke
pristni dve s peteltnom in šestdesetdeset letno letarica belega prstne pasme proda graščina Mokronog. 3460-27

Angora - zajce
s rojstvom, izredno fini in volni, prodam po 60 Din. Naslov v vseh poslovalcih. Jutra. 3381-27

Dopisi
Vsaka beseda 2 Din; davek 5 Din za dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 20 Din

Rad bi se seznanil
z mislo inteligentno in lepo gospodinjstvo, ki bi se moglo pridružiti družini. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3458-24

Kateri gospod
dobro ajtnar bi pomagal simpatični gospodini iz denarne stiske. Odgovor na ogl. odd. Jutra pod »Ustuga« 3336-24

Znanja žele
črevice: Vojilica, Vrtnica, Marjetica, Lilijska, Trobentica, Narcisa. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3332-24

Inteligentna vdova
inteligentna, 46 letna, perfektna v nemščini, želja iskrenega prijatelja, želja urednika, vdova. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3361-24

Gospodinja
vedno razpoložljiva, lepe znanjosti, izobražena, samostojna se želi seznaniti s sebi primernim gospodinjstvom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3337-24

Kletarja
za Beograd s večletno prakso, dobro izurjen, a »Blauschönung« čiščenja, ki je več poslu 2042

Gostilničar
sprejme trgovsko-kompanionsko v lastno hišo, ki bi imela Din 50.000 gotovine. Tudi poroka ni izključena. Naslov v vseh poslovalcih Jutra. 3576-24

Ločena
gospa, sitnarna, srednjih let, želi znanja z dobrošernim starejšim gospodinjstvom, ki bi se moglo pridružiti družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3612-24

Mlad hotelir
želi znanstva z inteligentno damo. Dopolne s sliko, osebnimi podatki in šifro na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3588-24

Ženitve
Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din; Najmanjši znesek 20 Din

Premožna
gospodinja
lepe postave, poročila do 50 let, izobražena, gotovno izobražena gospodinja, tudi vdova z otrokom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3317-25

Obrotnik
z lastno hišo poroči gospodinjstvo ali vdovo staro do 40 let z nekaj kapitala. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3322-25

Trgovec
star 28 let z 200.000 Din premoženja želi poročiti gospodinjstvo do 20 let, ki poseduje nekaj premoženja in ima vesele in dobre trgovine. Samo resne ponudbe s sliko proti vrtni na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3251-25

40-letni obrtnik
z gotovino Din 120.000 se želi poročiti z osebo, ki poseduje dobro poslovno hišo v mestu ali v industrijskem kraju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3453-25

Inteligentni vdovec
brez otrok, 29leten lastnik dobro idoce inf. pi samar z najmanj 5000 Din mesečnih dohodkov. Iščo zakonsko zvezo z inteligentno, elegantno deklico ali vdovo brez otrok staro 18 do 26 let in s kapitalom od 500 tisoč Din. Resne, direktne in lastnorodne želje ne pomembne s sliko in pod šifro »Slovenec« sprejema: Prospejanda d.d. Zagreb, Jelenc 7. 3324-25

Ženitve in moštve
željo krakov poročiti lepo, nestrastno, solidno in resno Velika izbirna odlična partija in izvrstna pravekta — pravekta in pravekta — form 10 din z enkratno direktno »RZOR«. Za greb, pošta 3. 3400-25

Gospodinja
z lastno ekstenzivno želi resnega znanja v svetu žitstva z boljšim etateljem, ki bi se mogel pridružiti družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3416-25

Vdovec posestnik

45letni v stalni službi (kakor poroči gospodinjstvo od 20.000 gotovine na prej. fondih na po. druž. Jutra v Mariboru pod »Srečo sem našel«. 3370-25

Resno znanje
s starejšim, prijetnim gospodinjstvom. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Osmiljena tuljaka«. 3377-25

Železniki
poduradnik
vpokojen, samec, poroči gospodinjstvo ali vdovo brez otrok, dobro gospodinjstvo, prijetne znanjosti, Eventuelno stopi v skupno gospodinjstvo z vpokojeno. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Dobra gospodinja«. 3579-25

Inteligentni gospod
30 let, iše starejšo dobro situirano damo v svrhu prijateljstva. Diskretnost, strogo zadržanost, gotovnost za zadržane trgovine. Neomane ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen«. 3509-25

Trgovec
srednjih let z dobro vplivano trgovino iše v svrhu ženitve damo, tudi ločeno z nekaj gotovino za zadržane trgovine. Neomane ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Samostojen«. 3601-25

Razno
Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din; Najmanjši znesek 17 Din

Vinogradnika in sadjarja
izurjenega z večletno prakso, strokovnjaka za gojenje sadja in za novejše sadje, samo stoltnega v vodstvu po slogu za 18 hektarjev in ogledov in sadovnjakov in 16 hektarjev po o. o. ženjenega, po mož. loči brez otrok, sprej. mem. Mese. na p.a. 100 do 1200 Din, sta novanje, razvijanje kurjara. Nastop 1. mar. ca. Reference in ponudbe poslati na spodnji naslov.

Kletarja
za Beograd s večletno prakso, dobro izurjen, a »Blauschönung« čiščenja, ki je več poslu 2042

Gostilničar
sprejme trgovsko-kompanionsko v lastno hišo, ki bi imela Din 50.000 gotovine. Tudi poroka ni izključena. Naslov v vseh poslovalcih Jutra. 3576-24

Ločena
gospa, sitnarna, srednjih let, želi znanja z dobrošernim starejšim gospodinjstvom, ki bi se moglo pridružiti družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3612-24

Mlad hotelir
želi znanstva z inteligentno damo. Dopolne s sliko, osebnimi podatki in šifro na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3588-24

Ženitve
Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din; Najmanjši znesek 20 Din

Premožna
gospodinja
lepe postave, poročila do 50 let, izobražena, gotovno izobražena gospodinja, tudi vdova z otrokom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3317-25

Obrotnik
z lastno hišo poroči gospodinjstvo ali vdovo staro do 40 let z nekaj kapitala. Dopolne na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3322-25

Trgovec
star 28 let z 200.000 Din premoženja želi poročiti gospodinjstvo do 20 let, ki poseduje nekaj premoženja in ima vesele in dobre trgovine. Samo resne ponudbe s sliko proti vrtni na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3251-25

40-letni obrtnik
z gotovino Din 120.000 se želi poročiti z osebo, ki poseduje dobro poslovno hišo v mestu ali v industrijskem kraju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3453-25

Inteligentni vdovec
brez otrok, 29leten lastnik dobro idoce inf. pi samar z najmanj 5000 Din mesečnih dohodkov. Iščo zakonsko zvezo z inteligentno, elegantno deklico ali vdovo brez otrok staro 18 do 26 let in s kapitalom od 500 tisoč Din. Resne, direktne in lastnorodne želje ne pomembne s sliko in pod šifro »Slovenec« sprejema: Prospejanda d.d. Zagreb, Jelenc 7. 3324-25

Ženitve in moštve
željo krakov poročiti lepo, nestrastno, solidno in resno Velika izbirna odlična partija in izvrstna pravekta — pravekta in pravekta — form 10 din z enkratno direktno »RZOR«. Za greb, pošta 3. 3400-25

Gospodinja
z lastno ekstenzivno želi resnega znanja v svetu žitstva z boljšim etateljem, ki bi se mogel pridružiti družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sreča« 3416-25

Od domače rude do domačega jekla

Imamo najboljšo železno rudo pa moramo večino železa uvažati — Po novem Kruppovem postopku taljenja jekla naj bi postala naša železarska industrija neodvisna od inozemstva

Zadnja leta opažamo mnogo prizadevanja, da bi si na domačih tleh ustvarili najpotrebnejšo železno industrijo. Za središče te industrije je bila izorana Bosna, kjer so dani za njen razvoj najugodnejši pogoji. Tam je dobra železna ruda, dober premog in obilo vodne sile. Ugodna vertikalna izobrazba tal ter lega v osrčju države jamčita Bosni dokaj veliko varnost pred sovražnimi zračnimi napadi.

Kot začetek v izgradnji našega železarskega kombinata smo dobili prenovljeno in izpopolnjeno železarno v Zenici, ki bo v nekaj letih s svojim profilnim železom in pločevino lahko krila vse potrebe našega železnika in ladijskega prometa ter mostnih konstrukcij. Zenica pa je za enkrat samo predelovalnica železa. Sirovo jeklo, ki se v njej preliva in valja, se mora od drugod uvažati. Že prvotno je bila Zenica zamišljena kot zvezni obrat z visokimi pečmi v Varesu in rudniki v Ljubliju, toda ves čas po vojni so bili prilike na trgu železa take, da je bilo uvoženo železo pri določni kakovosti cenejšje kakor pa v vareskih plavžih nataljeno. Glavna krivdica je bila v tem, da so vareske visoke peči za taljenje železne rude urejene na obratovanje s koksom, ki ga pa naši premošgovniki ne proizvajajo, ampak moramo skoraj vsega uvažati iz inozemstva. V naši državi kopljejo samo rjavi premog, ki za izdelovanje koks ni primeren. Cela vrsta sistematično izpeljanih poskusov je bila že narejena, da bi našli primern način pridobivanja koks iz naših premogov, zlasti obilno se je s tem bavil tudi kemični inštitut ljubljanske univerze, ali doslej doženi uspehi niso bog ve kaj nadebudni.

Zadnja leta se je vodilnemu nemškemu železarskemu podjetju Krupp posrečilo nov postopek taljenja železne rude takozvani »Remnverfahren«, pri katerem koks ni neobhodno potreben, ampak ga prav tako dobro nadomestuje rjavi premog ali celo lignit. Novi način pridobivanja sirovega železa — naša strokovna revija »Metalurgija«, iz katere v naslednjem tudi posamezno glavne podatke, je zanj ustvarila izraz »renoviranje« — je bil prvotno ustvarjen iz potrebe izkoriščati tudi siromašno železno rudo, ki vsebuje manj ko 30% železa. Tako ruda se po običajnem načinu v visokih pečeh ne da ekonomično izkoristiti. To je važno seveda samo za Nemce, ki imajo na svojih tleh samo siromašno železno rudo. Naša železna ruda v Ljubliju, kjer je največ kopljejo, je bogata. Ali srečno naključje je naneslo, da se je novi Kruppov postopek za izkoriščanje siromašne nemške rude hkrati izkazal ugoden tudi za naše siromašne premoge, ki ne dajejo dobrega koks.

Že lani je odpotovala v Nemčijo posebna komisija naših metalurških strokovnjakov, da bi v nemških poskusnih napravah preizkusila, kako bi se dal novi Kruppov način »renoviranja« izkoristiti za naše prilike. Rezultati, ki so bili v Nemčiji doseženi z našo rudo in našim premogom, so bili — vsaj v tehničnem pogledu — jako zadovoljivi in vse kaže, da dobimo že v najkrajšem času pri železnem rudniku v Ljubliju prvo peč za taljenje železa po novem Kruppovem načinu.

Vsekakor moramo biti tega pogumnega začetka na poti k osamosvojitvi v proizvodnji sirovega železa veseli, zlasti še, ker je to pot prikratk pridrlo prepričanje, da pri ustvarjanju lastne industrije nikakor ne kaže slepo posnemati vsega, kar imajo drugod, ampak da je treba vsako novo napravo smotno prilagoditi našim posebnim prilikam.

Nov Kruppov način pridobivanja sirovega železa, ki naj bi nas osvobodil potrebe po inozemskem koksu, je do neke mere povratek k prejšnjemu fužinarstvu. Podoben je namreč pridobivanju kovnega železa neposredno iz železne rude na posebnih ognjiščih s pomočjo lesnega oglja. Ta način je bil včas domač tudi našim starim fužinarjem po Gorenjskem. Od običajnega taljenja železne rude v visokih pečeh se razlikuje po tem, da železo ne prihaja tekoče peči, marveč v zrnju, v največ za lesnik velikih grudicah, pomešanih med poltekočo žilindro, iz katere se mora šele izluščiti.

Potek pridobivanja od rude do železa je v glavnih potezih tale: ruda pride z gorivom in drugim dodatkom pomešana v 50 m dolgo peč valjaste oblike s premerom 3,5 do 4 m. Peč je nekoliko nagnjena nasproti vodoravni legi in se med obratovanjem vrtil okrog svoje osi, da vsebina laglje prehaja od enega konca do drugega. Ruda se ob vstopu v peč najprvo pregreje, potlej pa se proti sredini peči začne takozvani redukcijski proces, ko se iz rude izloča čisto železo. Proti koncu peči naraste temperatura na 1400° C in tu se začno delci železa zvarjati v omenjene grudice. Proces redukcije železa in zvarjenja je precej kompliciran in pravilnim mešanjem ter dovajanjem dodatnega ogljika doseglji, da je izpljen železa dosti večji, kakor po starih primitivnih načinih.

Zmes rude in oglja potrebuje 6 do 8 ur, da pride od enega konca peči do drugega in se iz nje izloči železo. Dobljeni proizvod se najprvo ohladi, potlej pa se v posebnih mlinskih razbijalnih roblji. Pri tem se grudice železa izločajo iz žilindre ki postaja vse drobnejša in se končno izpremeni v prah. Prah se na koncu še preseje, da ostanejo na sitih tudi najdrobnejša železna zrnca. Ker se zmerom ostane nekaj železa v žilindrinem prahu, se pelje žilindra še končno pod magnet, ki izloči ves material, v katerem je še količjak železa. Dobljeni magnetni koncentrat se iznova uvaža v proces, tako da se prav nič železa ne izgubi.

Izkušnje so pokazale, da je v železnih grudicah 90 do 96 odstotkov čistega železa. Nezaželjene primеси, zlasti žveplo in fosfor, ki kvarita kakovost železa, se da do izločitve do prav malenkostnega odstotka, ki se z nadaljnjim predelavo železa še poljubno zmanjša.

Dobljene grudice se ne morejo neposredno uporabljati, ampak jih je treba najprvo šele pretaliti, bodisi v Siemens-Martinovih pečeh, še boljše pa v električnih pečeh, ki dajo najboljše jeklo. Najpreprostejše je seveda, če se grudice pretale v navadnih visokih pečeh, kar pa za naše prilike seveda ne prihaja v poštev, ker se baš v

Zadnji volkovi v Sloveniji

Ponekod se klatijo le še stari samci

Ni leta, da bi ne čitali v naših in tujih dnevnikih o svih roparjih volkovih, ki napadajo in ustavljajo celo vlake. Vsako leto se ponavlja pesem, da so volki ukradli psa z verige, da so volkovi nevarni šolski mladini in podobno. Če pa pregledujemo statistiko smrtnih primerov ali stikamo po grobnih napisih, pa vsaj pri nas ni nikjer zapisano, da je le enega izmed naših otrok pojedel ali usmrtil volk. Lovci in prirodoslovci, ki so imeli priložnost spoznati življenje volkov bolj natančno, vedo le to, da so volkovi sicer za divjad izredno krvočni, sicer pa strahopetni in opretni.

Kakor vsako leto, so se po časopisnih novicah tudi letošnjo zimo pojavili na Dolenjskem volkovi. Toda volčja povest je podobna oni o kozorogih in garjevih gamših. Povsod jih slede in v nekaterih krajih jih celo vidijo. Prijetilo se je, da so volka ustrelili, ko so ga volk ugrizel strokovnjaki, se je prej krvočni volk spremenil v psa potepuha. Take pasje volkove so streljali že po vseh koncih naše drage ožje domovine. Letos so menda prav take volkove sledili domačini, bosanski delavci pa celo videli v gozdovih sredi naše lepe Dolenjske Pa tudi po Gorenjskem so to zimo že strašili iz volkovi.

Resnica na vseh naših volčjih zgodbah je tale: Volkove so že stari Kranjci skoraj pozabili. Obrzali so se bili le še v pravljicah. Dočim celo med svetovno vojno, ko je bilo po gozdovih malo nadzorstva, ni bilo slišati o volkovih, so se leta 1919 kar naenkrat pojavili v kočevskih gozdovih. Ni izključeno, da so se sivi roparji pritepli na Kočevsko že prej, a so bili opaženi šele, ko so se že nekoliko razmno-

žili. Prišli so gotovo iz Bosne in Like čez Kolpo v naše gozdove. Ker je bilo prav nad Kolpo v kočevskih gozdovih v tistih letih dosti smrdi, so bili ti kraji izredno ugodni za sive roparje. Tam so se naselili, se zelo hitro razmnožili in od tam strahovali divjad po vsej Dolenjski in Notranjski. Nadalje so prišli do Mojstrane na Gorenjskem, kjer so jih imeli za rase. Najhujše so pustili kakor že omenjeno v Kočevju, v ribniških gozdovih, v okolici Starega trga, v Ravniku in v rakitiških gozdovih, kjer so se nekajkrat pojavili tudi mladici. Le poštvalnim zakupnikom lova in spretnim lovcom se je zavaliti, da so volkovi bili tako hitro zatrti. Največ so jih postrelili in zastrupili v letih 1922, do 1925. Vseh skupaj so uničili nad 70. V hudi zimi l. 1928. do 1929. ni bilo slišati o volkovih v naših gozdovih. Vsaj ustrelili niso nobenega. V zimi l. 1930. do 1931. so izsledili v kočevskih gozdovih dva volka. Kakor se je dalo sklepati iz sledi, je imel en ropar za vratom žico zanjke, ki jo je kak lovski tat nastavil snam. V to zanjko se je volk slučajno ujel in jo odtrgal. Enega izmed omenjenih volkov so ustrelili, drugi pa je neznano kam izginil.

V naslednjih zimah so v kočevskih gozdovih in poljanah opažali sledi dveh ali treh volkov. Območje njih roparskih pohodov je izredno obsežno. Prav zaradi tega pa je tudi bolj prikrita, manj vidna škoda, ki jo povzročajo.

Vsi zadnji sivi potepuhi so gotovo samci. Če bi bila med njimi le ena volkujka, bi se volkovi, ki imajo v izjemnih primerih po pet in celo več mladičev, kmalu spet razmnožili in postali nova šiba bož-

žili. Prišli so gotovo iz Bosne in Like čez Kolpo v naše gozdove. Ker je bilo prav nad Kolpo v kočevskih gozdovih v tistih letih dosti smrdi, so bili ti kraji izredno ugodni za sive roparje. Tam so se naselili, se zelo hitro razmnožili in od tam strahovali divjad po vsej Dolenjski in Notranjski. Nadalje so prišli do Mojstrane na Gorenjskem, kjer so jih imeli za rase. Najhujše so pustili kakor že omenjeno v Kočevju, v ribniških gozdovih, v okolici Starega trga, v Ravniku in v rakitiških gozdovih, kjer so se nekajkrat pojavili tudi mladici. Le poštvalnim zakupnikom lova in spretnim lovcom se je zavaliti, da so volkovi bili tako hitro zatrti. Največ so jih postrelili in zastrupili v letih 1922, do 1925. Vseh skupaj so uničili nad 70. V hudi zimi l. 1928. do 1929. ni bilo slišati o volkovih v naših gozdovih. Vsaj ustrelili niso nobenega. V zimi l. 1930. do 1931. so izsledili v kočevskih gozdovih dva volka. Kakor se je dalo sklepati iz sledi, je imel en ropar za vratom žico zanjke, ki jo je kak lovski tat nastavil snam. V to zanjko se je volk slučajno ujel in jo odtrgal. Enega izmed omenjenih volkov so ustrelili, drugi pa je neznano kam izginil.

V naslednjih zimah so v kočevskih gozdovih in poljanah opažali sledi dveh ali treh volkov. Območje njih roparskih pohodov je izredno obsežno. Prav zaradi tega pa je tudi bolj prikrita, manj vidna škoda, ki jo povzročajo.

Vsi zadnji sivi potepuhi so gotovo samci. Če bi bila med njimi le ena volkujka, bi se volkovi, ki imajo v izjemnih primerih po pet in celo več mladičev, kmalu spet razmnožili in postali nova šiba bož-

žili. Prišli so gotovo iz Bosne in Like čez Kolpo v naše gozdove. Ker je bilo prav nad Kolpo v kočevskih gozdovih v tistih letih dosti smrdi, so bili ti kraji izredno ugodni za sive roparje. Tam so se naselili, se zelo hitro razmnožili in od tam strahovali divjad po vsej Dolenjski in Notranjski. Nadalje so prišli do Mojstrane na Gorenjskem, kjer so jih imeli za rase. Najhujše so pustili kakor že omenjeno v Kočevju, v ribniških gozdovih, v okolici Starega trga, v Ravniku in v rakitiških gozdovih, kjer so se nekajkrat pojavili tudi mladici. Le poštvalnim zakupnikom lova in spretnim lovcom se je zavaliti, da so volkovi bili tako hitro zatrti. Največ so jih postrelili in zastrupili v letih 1922, do 1925. Vseh skupaj so uničili nad 70. V hudi zimi l. 1928. do 1929. ni bilo slišati o volkovih v naših gozdovih. Vsaj ustrelili niso nobenega. V zimi l. 1930. do 1931. so izsledili v kočevskih gozdovih dva volka. Kakor se je dalo sklepati iz sledi, je imel en ropar za vratom žico zanjke, ki jo je kak lovski tat nastavil snam. V to zanjko se je volk slučajno ujel in jo odtrgal. Enega izmed omenjenih volkov so ustrelili, drugi pa je neznano kam izginil.

V naslednjih zimah so v kočevskih gozdovih in poljanah opažali sledi dveh ali treh volkov. Območje njih roparskih pohodov je izredno obsežno. Prav zaradi tega pa je tudi bolj prikrita, manj vidna škoda, ki jo povzročajo.

Vsi zadnji sivi potepuhi so gotovo samci. Če bi bila med njimi le ena volkujka, bi se volkovi, ki imajo v izjemnih primerih po pet in celo več mladičev, kmalu spet razmnožili in postali nova šiba bož-

ja našemu lovstvu. Zanimivo pa je, da so zadnji naši volkovi mnogo oprezniji kakor oni v prejšnjih letih. Ne pridejo pred cer in tudi strupa se ne lotijo. Ni izključeno, da ta previdnost izvira iz starosti. Bržčas so bili oni v prejšnjih letih ustreljeni volkovi po večini nezreli mladiči in samice, medtem ko so zadnji volkovi v naših gozdovih navihani in prebrisani starci. Čež poletje se bržčas skrivajo v obsežnih in pragozdom podobnih gozdovih kneza Auersperga.

Volka samotarja, ki je bržčas tudi ostalek naših volkov, pa zasledujejo že nekaj let na Koroskem v gorovju Dobruča. Veliko škodo je napravil star volk pred nekaj leti na Stajerskem v bližini Gradca. Mnogo je seveda volčje zalege v drugih gozdovih delih naše države.

V rudniku mu je zdrobilo nogo

Zagorje, 19. februarja

Danes je prišlo v kisovskem rovu do nesreče, ki samo po ljubeznivem naključju sreča, kakršna včasih tudi rudarja ne zapusti, ni zahtevala človeške žrtve. Tridesetletni rudar Lojze Rogelj iz Toplice, oženjen in oče dveh majhnih otrok, je šel zjutraj veselo na delo, a že ob 8. ga je obiskala katastrofa. Ko je z dvema tovarisema vrtnal premog, se je iznenada utrgala težka plast. Čeprav vsi trije niso opazili niti najmanjšega sledu kake nevarnosti. Rogelj je bil na najbolj eksponiranem mestu, pa ga je podslulo tako, da so mu težbi skledili zajeli desno nogo in mu jo zdrobili pod kolenom. Če bi ne bil dovolj hiter in prisben, bi ga bila plast kaj lahko vsega pokopala pod seboj, da bi ne bilo zanj več rešitve.

Ko so ga prinesli iz jame, mu je nudil prvo pomoč zdravnik Bratovske skladnice, ki je odredil takojšen prevoz v Ljubljano. Ko se je nesrečni oče poslavljaj od zaskrbljene žene in dveh jokajočih otrok, so bili vsi prisotni ganjeni od sočutja s hudo prizadeto družino. Zdjaj je mož razmeroma dobro zaslužil, ko je delal v rovu, a poslej za takšen posel ne bo več sposoben. Zasluzek se bo skrčil, izrednih doklad za nezgod po po novem pravilniku Bratovskih skladnic ni več. Tako bo nesrečna družina v veliki meri odvisna od usmiljenja rudniškega ravatelja, ki uživa sloves zaslužnega katoliškega moža.

SOKOL

Središki Sokol na delu

Sokol v Središču ob Dravi je polagal 23. januarja obratun. Bil je to 28. občni zbor društva. V uvodu je prečital br. starešina poslanico saveza in zatem počastil spomin na lelem umrlih članov.

Iz načelnikovega poročila br. Jambroviča se vidi, da telovadi v 10 oddelkih med 150 telovadcev. Našašaj si je za župnih tekmah v Mariboru priobčil eno veliko in štiri male diplome. Udeležili smo se nastopov vseh bratskih društev, a župni zlet je iz naše edince posetilo preko 60 bratov in ester, ker je uprava dala podporo v znesku 1500 Din, da je udeležba mogla biti taka. V okviru domačega društva smo priredili javni nastop in akademijo, ki je zelo dobro uspela.

Prosjetar br. Vittori je podal splošno poročilo, ker so podrobno poročali predsedniki oddelkov. Tajniško poročilo s. Zadravčeve kaže ogromno delo, ki smo ga med letom izvršili, saj je bilo preko 700 dospelih in odposlanih dopisov. Bagažniško poročilo ki ga je podal br. Dogša, je poljovno, saj nam je samo tombola dala 11.000 Din čistega dobička. Zal le, da je dolg na Sokolskem domu velik. Za tamburaški odsek je poročal br. Pajek. Zbor pridno vadi in je med letom 15krat nastopil. Za godbo, ki je edina v okolici godba v naši župi je poročal br. Kocjan. Sodelovala je godba pri mnogih prireditvah in tudi na župnem zletu. Br. Kocjan je prosil župnega delegata, ki ga pa na občni zboru ni bilo, da godbo priporoči bratrim edincem. Za dramski odsek je poročal br. Bauman. Odsek je uprizaril 7 predstav, a mladinski odsek 4. Poročilo pevskega oddelka je podal starešina br. Culek, ki je pevovodja. Odsek sodeluje na vseh prireditvah, kjer je primerno. Za novoustanovljeni strelski odsek je poročal br. Pajek. Odsek ima danes 30 članov.

Po poročilih je bila upravi izrečena razrešnica. Pri volitvah je bila izvoljena v glavnem dosežanja uprava. Zatem je poročal podstarešina br. Zadravec o pletelici. Posrežilo se nam je do več sanacija doma. Dolg znaša okrog 150.000 Din. Za popravilo odra imamo 3000 Din; vsota pa je že prekoračena in bomo morali še precej dodatki. Nabavili smo tri reostate in drugo. Kroje smo kompletirali. Razgovorili smo se tudi o tem, kako se bodo navozili na letno telovadbo ogaskai, ki nam jih je dala železniska direkcija brezplačno. Javilo se je dovolj volnikov in delavcev, da se to k kulukom zadeva opravi do pomladi. Članarina je ostala ista in znaša 15 Din za telovadce in 24 Din za podporno članstvo letno.

Sokol v Rajhenburgu je imel 30. januarja občni zbor, za katerega je vladalo veliko zanimanje. Otvoril je zbor starešina br. Jeriček in prečital savezno poslanico. Poročila funkcionarjev so pokazala, da je bilo društvo precej delavno. Primanjkuje predvsem vaditelje za ženske oddelke. Za prvo leto Petrove pletelke določeno delo smo s uspehom absorbirali. Edina skrb, ki tare nas vse in ki tudi delno ovira je večji razmah, je dolg na domu. Društvena uprava je storila zadevno potrebne korake. Pričakuemo na oddolnih mestih upoštevanja in razumavanja naših težej. Nova uprava, ki so jo sestavili sami telovadi, je nastopna: starešina Jeriček Blaž, načelnik Seler Jožko, podnačelnik Žener Mirko, prosjetar Petelinšek Franci. Mesto načelnice je zaenkrat še nezasedeno. Društvena uprava to storila

Knjižni program ZALOŽBE „HRAM“ za 1. 1938-39.

ZALOŽBA „HRAM“

bo izdala, kakor v lanskem, tako tudi v letošnjem svojem programu šest obširnih knjig, prevodov, izbranih iz svetovne literature, v najokusnejši opremi. Prva knjiga izide v aprilu 1938 in nato vsak drugi mesec po ena do februarja 1939. Celoletna naročnina znaša za knjige vezane v celo platno Din 300.— vezane v pol usnje Din 396.— ali v 12 mesečnih obrokih po Din 25.— oziroma Din 33.—. Kdor pa se naroči direktno pri založbi dobi kot nagrado še sedmo knjigo iz naše trramove knjižnice, vezano v celo platno.

Več v prospektu, katerega Vam na zahtevo takoj brezplačno dopošljemo.

ZALOŽBA „HRAM“ — Ljubljana
FLORJANSKA UL. 14.

Razpis.

Gradbeni odbor za zgradbo poslopja drž. meščanske šole v Črnomlju razpisuje sledeča dela:

1. težakša in zidarska dela.
2. tesarska dela.
3. krovski dela.
4. kleparska dela.
5. mizarska dela.
6. ključavničarska dela.
7. steklarska dela.
8. slikarska dela.
9. plekarska dela.
10. pečarska dela.
11. tapetarska dela.
12. parketarska dela.
13. instalacije elektrike.
14. vodovodna instalacija.

Načrti in vsi pogoji so interesentom razvidni pri vodstvu drž. meščanske šole v Črnomlju. Rok za stavitve ponudbe do 5. marca 1938.

V Črnomlju, dne 12. februarja 1938.

Gradbeni odbor za postavitve poslopja drž. meščanske šole v Črnomlju

KONKURZ

Upravi državnih monopolov za tobačno tovarno v Nišu je potreben

mojster-ključavničar

specijalist za izdelavo štanc. — Osebe, ki reflektirajo na to mesto, in ki izpolnjujejo pogoje iz pravilnika § 3. o delu v monopol-skih ustanovah, naj naslovijo svoje taksi-rane prošnje »Oddelenju za prerađu uprave državnih monopolov v Beogradu, najdalje do 1. marca 1938. l.

Iz pisarne uprave državnih monopolov, Mbr. 1.111/III.

Kavarna in
restavracija
»CITY« v Zagrebu

se proda ali da v zakup radi preobremenjenosti lastnika z drugimi posli. — Interesenti naj se javijo: HALLA, ZAGREB — Jurišićeva ulica 18/I.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1938

začetek: 6. marca.

60% popusta na nemških železnih, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

Zvanični biro lapičskog sajma — Beograd — Knez Mihajlova 33/I.

in častni zastopniki:

Ing. G. Tönnies — Ljubljana, Tyrševa cesta 33 — Tel. 27-62

in

Jos. Bezjak — Maribor, Gospo-ska ulica 25. — Telefon 20-97.

DRAŽBA

Dne 26. t. m. ob 10. predpoldne se vrši pri sodišču v Radovljici dražba posestva vložne št. 125 in 375 K. O. Boh. Bistrica z vpejano obrtjo. Najnižji ponudek Din 36.442.—. — Pojasnila daje Dr. KREC VLADIMIR, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 1.

Zastopstvo

za bivšo Kranjsko prevzame kavcije zmožen potnik, srednjih let, dobro vpeljan v trgovinah in gostilnah. — Dopise poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobro vpeljan«.

Denarni zavod v Ljubljani
sprejme

MLADEGA, TODA V KNJIGOVODSTVU POPOLNOMA VERZIRANEGA

URADNIKA

Ponudbe je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Revizor«.

NAŠ RAZPORED

1938

DOPUST NA MORJU

vzdolž in povprek po Sredozemskem morju

na velikih udobnih prekooceanskih parobrodih družbe:

„ITALIA“ — LLOYD TRIESTINO

- »CONTE DI SAVOIA« 11.—23. III. Genova — Neapelj — Atene — Palestina — Egipt — Neapelj — Genova počenši od Din 3.000.—.
- »CONTE DI SAVOIA« 9.—17. IV. Genova — Neapelj — Atene — Rodos — Palestina — Neapelj — Genova od Din 2.880.—.
- »VULCANIA« 30. V.—12. VI. Trst — Dubrovnik — Atene — Rodos — Egipt — Palestina — Sirija — Neapelj od Din 2.745.—.
- »CONTE BIANCAMANO« 4.—18. VII. K atlantskim otokom: Genova — Algier — Tanger — Madeira — Azori — Lissabona — Gibraltar — Monte Carlo — Genova od Din 4.025.—.
- »ROMA« 15. VII.—18. VIII. Genova — Neapelj — Palermo — Tripolis — Sirija — Palestina — Egipt — Rodos — Konstanca — Varna — Stambul — Atene — Dubrovnik — Benetke od Din 4.500.—.
- »CONTE ROSSO« 17.—31. VII. na Levant: Trst — Kotor — Sirakuz — Tripolis — Sirija — Ciper — Rodos — Smyrna — Atene — Zader — Trst od Din 4.140.—.
- »CONTE VERDE« 10.—20. VIII. Trst — Trogir — Split — Atene — Kandija — Palestina — Rodos — Taormina — Messina — Kotor — Trst od Din 3.565.—.
- »ROMA« 6.—22. IX. Genova — Neapelj — Sirija — Palestina — Egipt — Rodos — Atene — Neapelj — Genova od Din 3.255.—.

Informacije: „ITALIA“ — TRŽAŠKI LLOYD

ZAGREB — TRG KR. TOMISLAVA 13.

TELEFON 24048

Pleničke je prala-seveda-z Radionom...

toda kako sivkasta je blazina, ki ni bila oprana z Radionom!

Zato je sklenila: v bodoče bom prala vse svoje perilo z Radionom, ker ljubim bleščeče belo, zdravo perilo! Pri kuhanju z Radionom se razvijajo milijoni kisikovih mehurčkov, kateri skupno z milnico prodirajo skozi tkanino, ki jo temeljito operejo. Tako postane perilo bleščeče belo in se mu že od daleč pozna, da je bilo oprano z Radionom.

Schichtov

RADION varuje
perilo

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Le še kratek čas se razprodaja najrazličnejše porcelanasto, stekleno in železno blago

po ponovno znižanih cenah

iz konkurne mase tvrdke

B. ŽILČ, Ljubljana

Tyrševa cesta 11-I.

Vhod iz Figovčevega dvorišča.

Kdor oglašuje
ta napreduje!Dajte
svoji deci solnce!

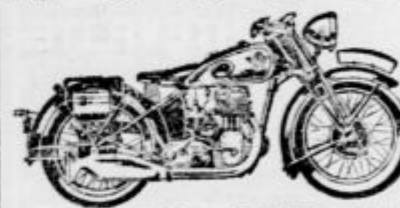
Ultravioleto žarki so poglavitni lečilni faktor pri zdravljenju v planinah. Zaradi tega Vam zdrav razum veleva, da pomanjkanje solnčne energije v teh čemerih mesecih nadomestite z »Višinskim solncem« — Original Hanau —. Radovali se boste nad živahnim in zdravim izgledom svojih otrok...

Zahtevajte še danes brošuro 343 bogato ilustrirano na 40 straneh, ki jo boste dobili brezplačno, prav tako pa tudi brezplačno predvajanje pri

JUGOSLOVENSKO SIEMENS D. D.
Beograd, Kralja Aleksandra 8.
Zagreb, Bogovičeva ul. 1
Ljubljana, Tyrševa 1a aliJUGOSLOVENSKO AEG, Beograd,
Brankova 30.
AEG UNION, Jugoslovensko
društvo,
Zagreb, Karadžićeva ul. 1.Ingenieur-
Schule (HTE) Mittweida
(Deutschland)

STROJEGRADBA, ZNANOST O POGONU, ELEKTROTEHNIKA, AVTOMOBILSKA IN AVIJSKA TEHNIKA, PROGRAMI BREZPLAČNO.

BLAGO za

tapeciriranje najnovejše vzorce samo pri
Sever, Marijin trg 2DOSPELE NAJNOVEJŠE TIPE MOTORNH KOLES 1938.
ARDIE od 100 cm do 500 cm — posebnost: ta-
di mali ARDIE 125 cm opremljen s
akumulatorjem, dvojnimi izpuhom ter s
BOCH signalom.
DIAMANT ogrođje, močnejši motor ter pojačeno gu-
mo.
HOREX 350 cm in 500 cm — najnovejši na tr-
gu, je znano vožeče motorno kolo,
opremljeno s prestavami na ročno in nož-
no poslugo ter ameriškim »COLUM-
BUS« motorjem.
100 cm, 120 cm in 150 cm — nova kon-
strukcija 1938 ima nižje in še močnejše

J. PRAPROTNIK,

TRGOVINA MOTORJEV, KOLES IN SIVALNIH STROJEV.
DOM ŽALE.Pred obsevanjem in na
nego kože uporabljajte
»ENGADINA«-kremo

„Višinsko solnce“ - Original Hanau

RAZPIS

SOKOLSKO DRUŠTVO MARIBOR-MATICA, razpisuje natečaj za izdelavo osnovne sokolskega doma v Mariboru.

Natečaj je jugoslovenski in se ga lahko udeleži vsak jugoslovenski državljan.

Razsodišče:

1. Dr. Fornazarić Slavko, odvetnik in starosta sok. društva Maribor-Matica.
2. Lenard Rado, veletrgovec in načelnik gradb. odseka sok. dr. Maribor-Matica.
3. Ing. Bašan Jože, načelnik gradb. ods. mestne občine mariborske.
4. Ing. Bevc Ladislav, mestni svetnik v Ljubljani.
5. Končnik Maks, mestni stavbenik in župni tehnični referent v Mariboru.
6. Mačus Franjo, uradnik mestne hranilnice v Mariboru in II. podstarosta sok. društva Maribor-Matica.
7. Ing. arh. Mušič Vladimir, mestni gradbeni svetnik v Ljubljani.
8. Ing. Slajmer Vladimir, pooblaščen stavbenik v Mariboru.
9. Ing. Vanek Ivan, višji teh. svetnik sreza Maribor I. br.

Na mestniki:

1. Ing. arh. Jelenc Jože, pooblaščen stavbenik v Mariboru.
2. Štukelj Leon, sodnik v Mariboru.
3. Pertot Peter, tehnični uradnik mestnega gradbenega urada v Mariboru.

Nagrade:

1. Din 5.000.—
2. Din 3.750.—
3. Din 2.500.—

Poleg tega še Din 3.750.— za odkup nenagrajenih del. Dela se morajo predati v pisarni g. dr. Slavka Fornazarića v Mariboru, Marijina ulica št. 14, najkasneje do 19. maja 1938. do 12. ure.

Podrobna pojasnila in program se dobi pri blagajni »Putnika« v Mariboru, mestni grad.

V MARIBORU, 18. februarja 1938.

GRADBENI ODSEK SOK. DRUŠTVA MARIBOR-MATICA.

Nič več plešavosti! Javne zahvale!

»MORANO« sem rabil, pa vam z veseljem javljam, da so mi začeli rasti novi lasje. »MORANO« še dalje uporabljam, a vam od srca hvala!

Fürst Josip, Koprivnica.

»MORANA« je pri meni pokazala odlični rezultat. Sem popolnoma zadovoljna.

Nđić Ljubica, Niš, Jadranska 1.

Z »MORANO«, vodo za lase, sem zelo zadovoljen. Priporočam jo povsod in vsakemu, a vam hvala.

Luka Klisić, Nikšić.

»MORANO« sem uporabljal. Ves sem srečen, a vam najlepša hvala, ker so mi lasje zopet porasli.

Vujo Arić, Vir.

»MORANA« je izpolnila svojo nalogo. Na sebi sem jo prekusil.

Blaž Karadžinović, učitelj, Bločevo.

Pred vsem se Vam zahvaljujem in sem jako zadovoljen, z uporabo »MORANE« mi že rastejo zopet mladi lasje.

Vujović Manojlo, Čačak.

Z zahvalami nadaljujem v nedeljo, dne 27. t. m.

Zanesljivo
vodilo

CHRONOMETRE
ELECTION

TEKAČE

(tepiše) od din 15.—, predposteljnike od din 28.— naprej, preproge velike od 160.—, kokosove tekače, zavese za okna, posteljna pregrinjala, blago za prevleke pohištva nudi veliko izbiro najceneje nova specialna trgovina

F. I. Goričar Ljubljana, sv. Petra c. 30.

Pregrinjala kot zastore izgotavljamo takoj po nizki ceni!

POSETITE

I. MEDNARODNI SALON AVTOMOBILOV

V BEOGRADU 5.—15. MARCA 1938

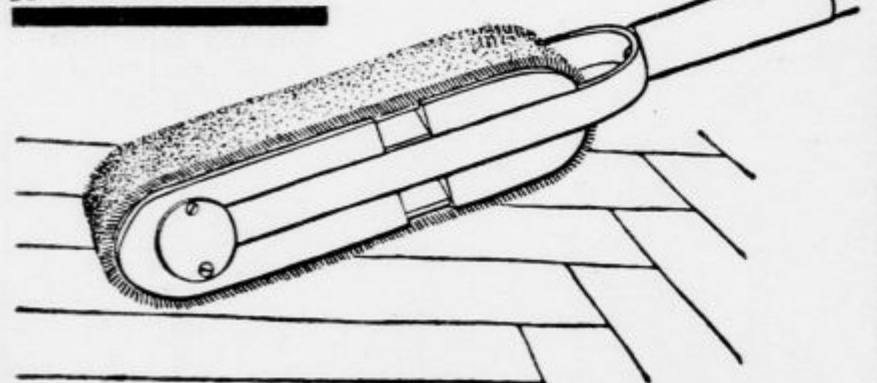

Največja izložba avtomobilov v Jugoslaviji do danes. Sodelujejo vse svetovne tvornice v znamkah in modelih, kateri še niso bili zastopani v naši državi.

Pojasnila: Uprava Beogradskog sajma, Beograd, Sajmište. — Telefoni 28-526, 28-502, Poštanski fah 538.

Novost! Patent!

Nekdaj so se mučili pri čiščenju PARKETA in odpravljanju madežev iz parketa z jekleno žico.

Danes vse to opravlja »ROBOT« z jeklenim tekočim trakom. Vam prihrani mnogo časa, truda in denarja.

ROBOT Vam čisti voščena kakor tudi s prašnim oljem namazana tla.

ROBOT je poceni, trajen, domač. Zanj jamčimo. Naročite ga pri

»ROBOT« d. z o. z., Ljubljana

Pražakova 8 — Telefon 35-54

ZARTEVAJTE BREZPLAČNI DENIK

HOHNER

HAPOPOLNEJŠE GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB NIKOLIĆEVA 10

Dobro vpeljano trgovino

železnino

dam v zakup ali prodam radi bolehnosti. Potrebni kapital Din 300 do 500 tisoč. Event. se odstopi samo polovični delež. Ponudbe pod »Lepa eksistenca« št. 2071 na oglasni oddelek »Jutra«.

Kovinate krste

naročate pri izdelovalcu, kjer so za 50% cenejše!

Maks USSAR — Maribor

KOH I NOOR

potnice so

ZAJAMČENO PRALNE, LAHKO ZA LIKATI in NEPREMOČLJIVE

Zahtevajte povsod zajamčene potnice!

2 9 5 1

DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

Cunje

strojaške odrezke star papir tekstilne odpadke svojo voino govejo d: ko (aravo) — kupi vs ko množino ARBEITEI Maribor Dvanska ul 1

VINO

grašinsko sortirano, partija ugodno naprodaj J. Glogarić, Zagreb, Mrazovičeva 7. 1961

Kliseje
EKO IN VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
Pr. Vitea, napr. 23

TOVARNA HRANILNE STROKE

z dobrim prometom; lastna stavba in zemljišče, se prodaja. — Eventuelno se sprejme družabnik. — Ponudbe pod: »Zelo ugodno 15.610« na ogl. odd. lista.

KORESPONDENT in KNJIGOVODJA

velike industrije, samostojen, obvlada perfektno slovenski, srbohrvatski, nemški, dobro pa še 4 tuje jezike, v neodpovedanem roku, želi menjati mesto. — Dopise pod »Hiter stenotipist« na ogl. odd. »Jutra«.

Težke in poltežke KONJE

za delo z garancijo, dobavlja pod ugodnimi pogoji

E. VAJDA — ČAKOVEC Medjimurje telefon 59. 60. 33.

Večje količine stalno na razpolago v lastnih stajah.

»Jugoslavija«

največja domača delniška zavarovalna družba

Diamant

PLETILNI STROJI

najnovejša konstrukcija poznano kvalitetno delo.

Igle za pletilne stroje vseh strojnih sistemov

ADOLF FÜHR

LJUBLJANA

Masarykova c. 19.

Tel. 20-60

Naročniki »Jutra« so zavarovani za 10.000 Din.

zavaruje: življenje, požar, vlomsko tatvino, jamstvo, nezgode, transport, steklo, točo, automobile in živino.

Lastne palače in zgradbe v Ljubljani — Aleksandrova c. 11 in Gosposvetska c. 4, in nadalje v Beogradu, Zagrebu, Osijeku in Petrogradu.

Ravnateljstva v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Osijeku, Novem Sadu, Petrogradu, Sarajevu in Splitu.

Podružnice in ekspozičure v vseh večjih krajih — zastopstva po celi državi.

Pojasnila daje Ravnateljstvo za Dravsko banovino v Ljubljani, Tyrševa cesta 15, in vse njegove podružnice in krajevna zastopstva.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Svojo zemeljsko pot je dovršil v 78. letu naš blagi atek, gospod

JOSIP MEŠIČEK

NADUČITELJ V POKOJU

Na zadnji poti ga spremimo v ponedeljek, dne 21. februarja ob 15.30 iz kapelice na pokopališče na Pobrežju.

Maribor, Zagreb, Jesenice, dne 19. februarja 1938.

RODBINA MEŠIČEK

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in veliko pozornost, ki smo je bili deležni ob nenadomestljivi izgubi dragih nam pokojnikov

JURAJA ANTIČEVIČA

in ANTONA ANTIČEVIČA

izrekamo v imenu vsega sorodstva najgloblje občuteno zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo gornjelogaskemu gospodu župniku Skubicu Antonu za podelitev poslednjega sv. zakramenta pok. Juraju in za vso izkazano naklonenost in vodstvo pogreba. Dalje se zahvaljujemo Sokolu Gor. Logatec, tuk. županu g. Puppisu, notarju g. Mrevljetu Arturju, g. dr. Krašovcu Cirilu, zastopnikom finančne kontrole, carinskega urada, tuk. sodišča in ostalih uradov, vsem prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih dnevih, vsem, ki so v tako velikem številu kropili in spremili pokojnika do groba in pokrili gomilo s številnimi venc.

ZALUJOČI OSTALI

Umrli je naš predragi oče

IVAN ILAŠ

POŠTAR V POKOJU

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 21. februarja 1938, ob 11. uri dopoldne.

VACE, dne 19. februarja 1938.

ZALUJOČI OTROCI

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali in nas tolažili ob težki izgubi naše ljubljene sestre, tete in svakinje, gospe

MARIJE BABNIK

vdove GRUNTAR, roj. ARRIGLER

izrekamo iskreno zahvalo. Predvsem se zahvaljujemo prevzvišenemu gospodu nadškofu beograjskemu dr. J. Ujčiću, ki je blagovolil blagosloviti zemske ostanke naše drage pokojnice in jo spremiti do groba, ter šempeterski duhovščini za vodstvo pogreba, in p. Lederhasu za zadnjo tolažbo. Posebno zahvalo dolgujemo tudi g. prof. Mariji Wessnerjevi, gg. zdravnikom dr. Misu in dr. Heferleju, kakor tudi č. sestram sv. Križa in bolniškim sestram za njihovo skrb in požrtvovalnost, da bi pokojnici olajšali trpljenje. Prisrčna hvala gospejinemu društvu »Jozefišče« in ostalim društvom kakor tudi vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico na zadnji poti Vsem bodi Bog plačnik!

LJUBLJANA, dne 19. februarja 1938.

Zalujoči ostali.